371.84
.2L 71
ร 5

การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

19 ธ.ค. 2539

ปริญญานิพนธ์

ของ

ขนิษฐา ชัยโชติกุลชัย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ป.ร.๒๐๙๙

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาบริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รศ.ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

.....กรรมการ

(อ.ยุพา มานะจิตต์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รศ.ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

.....กรรมการ

(อ.ยุพา มานะจิตต์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รศ.ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับบริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 10 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ อาจารย์ยุพา มานะจิตต์ ที่ได้สละเวลาอย่างมากในการให้ความรู้ ให้คำปรึกษา และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ทุกขั้นตอนของการทำปริญญานิพนธ์ ตลอดจนให้กำลังใจด้วยความเมตตามาโดยตลอด และรองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์ ที่กรุณามาร่วมเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และได้ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความประณีต และมีคุณค่ายิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ คุณวิรัช บุญนำ หัวหน้าฝ่ายสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง คุณชำนาญ สอนซื่อ หัวหน้างานสรรหา คุณวิทยา ประภาพร และคุณประทีป ทับอัตตานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการติดต่อกับผู้บริหารโรงเรียน ขอขอบคุณ คุณคมสัน เชิดสูงเนิน ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือหลาย ๆ ด้านในการทำวิจัย และขอขอบคุณข้าราชการกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณทรงชัย สายหงษ์ ได้ให้ข้อเสนอแนะ ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณยอดวิทย์ เครือวรรณ และคุณราชันย์ บุญธิมา ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนให้คำปรึกษาต่าง ๆ ขอขอบคุณ คุณสำราญ สมาธิ ที่ช่วยเหลือในการปรับเนียวแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนวัดผลภาคพิเศษ รุ่น 2 พี่วัดผลภาคพิเศษ รุ่น 1 ขอบใจพี่ น้อง และหลานของผู้วิจัย ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจจนสามารถทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

กราบขอบพระคุณคุณพ่อผู้มีพระคุณสูงสุด และเป็นที่รักของผู้วิจัยที่คอยให้ความช่วยเหลือห่วงใย สนับสนุนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ให้การศึกษาและความรู้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขนิษฐา ชัยรัชติกุลชัย

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนการวิจัย "ศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพรัตกุล" เพื่อสนับสนุนการทำงานวิจัยของนิสิตวิชาเอก การวัดผลการศึกษา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อรับทุนในครั้งนี้เป็นอย่างมาก และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	ข้อตกลงเบื้องต้น	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	ความหมายของการลงโทษ	8
	ประเภทของการลงโทษ	10
	จิตวิทยาเกี่ยวกับการลงโทษ	13
	ทฤษฎีการลงโทษและทฤษฎีความไม่เป็นระเบียบในสังคม	17
	ผลดีและผลเสียในการลงโทษนักเรียน	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษนักเรียน	31
	ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล	34
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล	53
	สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า	61
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	62
	ประชากร	62
	กลุ่มตัวอย่าง	62
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	68

บทที่ หน้า

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 73
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ 73

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 75
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 75
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 79
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 80

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 99
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 99
สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า 99
กลุ่มตัวอย่าง 100
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 100
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 101
สรุปผลการวิจัย 101
อภิปรายผล 104
ข้อเสนอแนะ 110

บรรณานุกรม 111

ภาคผนวก 119

ประวัติย่อของผู้วิจัย 162

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 แสดงรายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ 63

2 แสดงรายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การเป็นครู 64

3 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครู 70

4 แสดงเจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 80

5 แสดงเจตคติทางอ้อมหรือผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษกับการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 81

6 แสดงความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 83

7 แสดงการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 84

8 แสดงการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษทางอ้อมหรือผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการลงโทษนักเรียนกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 85

9 แสดงความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 86

10 แสดงแรงจูงใจในการลงโทษนักเรียนตามกลุ่มอ้างอิงของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 87

ตาราง หน้า

11 แสดงความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 88

12 แสดงความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ 89

13 แสดงความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การเป็นครู 90

14 แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\bar{X}_{b_i}$) การประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\bar{X}_{e_i}$)และผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษกับการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\bar{X}_{b_i e_i}$) รายข้อระหว่างกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษและกลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษ. 91

15 แสดงความแตกต่างของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{NB_i}$) แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{MC_i}$) และผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{NB_i MC_i}$) รายข้อระหว่างกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษและกลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษ 93

16 แสดงพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 95

17 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนและระหว่างความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนกับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ... 96

18 แสดงความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลของการลงโทษนักเรียนของครู 128

19 แสดงจำนวนผู้สนับสนุนและคัดค้านการลงโทษนักเรียนของครู 129

20 แสดงความถี่ของคำคุณศัพท์ที่เกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครู 130

21 แสดงความถี่ของพฤติกรรมเด่นหรือการกระทำเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครู 132

22 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามตัวแปร 159

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ หน้า

1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซนและฟิชไบน์ 38

2 แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในการลงโทษนักเรียนของครูตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล 52

3 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการบริจาคโลหิต ความรู้สึกทางจริยธรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรมการบริจาคโลหิต 55

4 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความตั้งใจและพฤติกรรมการบริจาคโลหิต 56

5 ความสัมพันธ์ระหว่างผลต่างของเจตคติ ผลต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความตั้งใจและพฤติกรรมการเชื่อฟัง 58

6 แสดงลำดับขั้นของการสร้างแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครู ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล 65

7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในการลงโทษนักเรียนของครูตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล 97

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และจิตใจให้สามารถดำเนินชีวิตไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งนอกจากการมีหลักสูตรที่ดีเหมาะสมกับความเจริญก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมแล้ว ครูยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประสบความสำเร็จของนักเรียน เพราะครูมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักเรียนโดยตรง

ในการเรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพนั้น โรงเรียนจำเป็นต้องมีกฎระเบียบของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียนแต่ปรากฏว่า นักเรียนบางส่วนไม่ประพฤติตามกฎระเบียบที่โรงเรียนวางไว้ ทำให้เกิดปัญหาสำหรับครูผู้สอนในการควบคุมชั้นเรียน คือ ปัญหาความประพฤติของนักเรียนที่ผิดระเบียบวินัย ได้แก่ การไม่ตั้งใจเรียน ส่งเสียงพูดคุย เล่นกันในชั้นเรียน แกล้งเพื่อน ขรมยของเล็ก ๆ น้อย ๆ ลุกจากที่นั่ง ไม่ส่งการบ้าน ทะเลาะชกต่อยกัน มาโรงเรียนสาย ไม่ทำเวร

เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของโรงเรียนครูมักจะใช้วิธีลงโทษนักเรียนเพื่อป้องกันการลงโทษเกินกว่าเหตุ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดระเบียบว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาให้ลงโทษได้ 6 วิธี คือ ว่ากล่าวตักเตือนเฉี่ยน ทำทัณฑ์บน การสั่งพักการเรียน การให้ออก และการคัดชื่อออก (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ม.ป.ป : 230 – 231) ระเบียบนี้มีจุดประสงค์เพื่อสั่งสอนให้เด็กประพฤติดีหรือเพื่อให้เข็ดหลาบ เช่น การเฉี่ยน ให้เฉี่ยนด้วยไม้เรียวเหลากลมเกลาผิวเรียบ เส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 0.7 เซนติเมตร ที่บริเวณก้นหรือขาอ่อนท่อนบนด้านหลังที่มีเครื่องแต่งกายรองรับ และกำหนดการเฉี่ยนไว้ไม่เกิน 6 ที และต้องกระทำในที่ที่ไม่เปิดเผยหรือในลักษณะเพื่อว่ากล่าวสั่งสอนให้เข็ดหลาบไม่ประพฤติชั่ว และกลับตัวเป็นคนดีต่อไป (จรรจา สุวรรณทัต. 2515 : 52 – 53)

แต่ครูส่วนหนึ่งใช้วิธีแก้ไขพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของนักเรียนโดยการลงโทษ และการลงโทษโดยไม่คำนึงถึงระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน หรือนักศึกษา ซึ่งปรากฏเป็นข่าวบ่อย ๆ ทางสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ว่า ครูลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุในรูปแบบต่าง ๆ มี ตีจนน่องเป็นแผลเลือดไหล ตอกเล็บ ตบจนเลือดออกทางหู เป็นต้น (สนธยา

ฉัตรมาศ. 2531 : 11) การทำโทษถ้ารุนแรงมากเกินกว่าความผิดที่ได้กระทำไปแล้ว จะทำให้เด็กกลัวมากจะไม่กล้าลองทำอะไรอีก ไม่กล้าออกความคิดเห็น เพราะกลัวจะผิดและจะได้รับโทษ จะทำอะไรก็เกิดความวิตกกังวลก่อน ผลที่สุดทำให้เบื่อวิชานั้น เบื่อครูผู้สอนวิชานั้น เบื่อโรงเรียน เกลียดโรงเรียน จนในที่สุดไม่ยอมไปโรงเรียน เป็นต้น (พยอม อิงคตานุวัฒน์. 2528 : 24) ซึ่งสอดคล้องกับชูชีพ อ่อนโคกสูง (2516 : 15) กล่าวว่าการลงโทษเป็นสาเหตุหนึ่งที่ก่อให้เกิดความกลัวและความวิตกกังวล ทำให้ผู้ถูกลงโทษขาดความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นเหตุให้บุคคลขาดวินัยและดิงค์เมเยอร์ (Dinkmeyer. 1965 : 176) มีความเห็นว่า การลงโทษมีแนวโน้มทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งสอดคล้องกับ ฝองพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 125) กล่าวถึงผลข้างเคียงที่เกิดจากการลงโทษว่า ก่อให้เกิดความก้าวร้าวและความไม่พึงพอใจ

การลงโทษมีประสิทธิภาพในการยุติพฤติกรรมไม่มากเท่าการให้รางวัล การลงโทษเพียงแต่ยุติพฤติกรรมได้เพียงชั่วคราว (ระวิพันธ์ โสมนะพันธุ์. 2514 : 49) ซึ่งสอดคล้องกับพอทีท (Potteet. 1973 : 34) กล่าวว่าการลงโทษเป็นการระงับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเพียงชั่วคราว เมื่อหยุดพฤติกรรมนั้นจะปรากฏขึ้นอีกทันที จึงไม่ควรที่จะใช้วิธีการลงโทษในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในเรื่องนี้ พนัส หันนาคินทร์ (2513 : 209) ได้กล่าวไว้ว่า การลงโทษให้เจ็บกายควรเป็นวิธีการขั้นสุดท้ายที่ครูจะใช้หลังจากได้ใช้วิธีอื่น ๆ มาไม่ได้ผลแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับเอ็ซเซค (Essex. 1989 : 43) กล่าวถึงกรณีที่มีการลงโทษให้เจ็บกาย ควรใช้เป็นวิธีการขั้นสุดท้าย วิธีการที่ใช้ควรมีเหตุผล ควรแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า ในการกระทำผิดวินัยที่มีเหตุผลสมควรให้ถูกลงโทษ จากผลการศึกษาของจุมพล พูลภัทรชีวิน และคนอื่น ๆ (2521 : 110) พบว่าครูใช้วิธีการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนตามลำดับมากน้อยดังนี้ การไม่ใช้วิธีทำโทษ การทำโทษทางวาจา การทำโทษทางสังคม การไม่แก้ปัญหา และการทำโทษทางกาย นรินทร อิ่มเพิ่มพูล (2523 : 70 - 71) พบว่าครูใช้วิธีแก้พฤติรรมที่เป็นปัญหาเรียงตามลำดับมากน้อยดังนี้ วิธีการทำโทษทางวาจา วิธีการไม่ทำโทษ วิธีการทำโทษทางกาย วิธีการทำโทษทางสังคม และไม่แก้ปัญหา สายเดือน ตันตกานต์ (2525 : 97) สรุปผลการศึกษาว่า วิธีการลงโทษนักเรียนผู้ประพฤติผิดระเบียบ ควรลงโทษสถานเบาก่อน สวนศุภวดี ชูวงศ์ (2519 : 33) ศึกษาวิจัยพบว่าครูหญิง และครูชายมีความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนผู้ซึ่งประพฤติผิดระเบียบโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และจากการศึกษาวิจัยของสครูปป์ (Schrupp. 1993 : 124) พบว่าครูโรงเรียนของรัฐมีความพึงพอใจที่จะใช้วิธีการลงโทษทางร่างกายมากกว่าครูโรงเรียนเอกชน

จากปัญหาและผลการศึกษาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการลงโทษของครูที่รวบรวมมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลงโทษนักเรียนเกินกว่าสาเหตุที่ประพฤติผิดกฎระเบียบของโรงเรียน การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Resoned Action) ของฟิชไบน์และไอเซน (Fishbein and Ajzen. 1975 : Ajzen and Fishbein. 1980) ซึ่งเป็นทฤษฎีเจตคติมาอธิบาย เพื่อทำนายพฤติกรรมและช่วยตอบคำถามว่าทำไมครูจึงมีพฤติกรรมเช่นนั้น ทฤษฎีนี้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจกับพฤติกรรม ระหว่างเจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจ นอกจากนี้ยังสามารถที่จะอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมได้มากที่สุดด้วยจำนวนตัวแปรที่น้อยที่สุด (ธีระพร อุวรรณโณ. 2527 : 13)

<u>ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า</u>

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

4. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการลงโทษนักเรียนกับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนกับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

6. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรชีวสังคมบางตัวแปร ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การเป็นครู กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

7. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนกับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้เข้าใจถึงเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

2. ทำให้ทราบว่าตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เจตคติต่อการลงโทษ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เพศ และประสบการณ์การเป็นครูมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างจิตสำนึกและเปลี่ยนความเชื่อในการลงโทษนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม

3. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับพฤติกรรมการลงโทษ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการลงโทษนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2538 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 7,386 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2538 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 370 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและตัวแปรชีวสังคมกับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3.1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1.1 เจตคติต่อการลงโทษนักเรียน

3.1.1.2 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

3.1.1.3 ตัวแปรชีวสังคม ได้แก่

3.1.1.3.1 เพศ

3.1.1.3.2 ประสบการณ์การเป็นครู

3.1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับพฤติกรรมการลงโทษ

3.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการลงโทษ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ถือว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้มีเหตุผลและใช้ข้อมูลที่ตนมีอย่างเป็นระบบ มีการพิจารณาผลที่เกิดจากการกระทำของตนก่อนตัดสินใจทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น ตามข้อตกลงเบื่องต้นของทฤษฎี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงโครงสร้าง ซึ่งโยงให้เห็นความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างเจตคติต่อพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจเชิงพฤติกรรม ระหว่างความตั้งใจเชิงพฤติกรรมกับพฤติกรรม

2. พฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i) เป็นการกระทำของครูต่อนักเรียนที่ประพฤติผิดหรือฝ่าฝืนกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ซึ่งในการวิจัยนี้ ได้แก่

- พฤติกรรมการลงโทษนักเรียนโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ

- พฤติกรรมการลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน

- พฤติกรรมการลงโทษนักเรียนโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ

- พฤติกรรมการลงโทษนักเรียนโดยการให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ

- พฤติกรรมการลงโทษนักเรียนโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ

3. ความตั้งใจในการลงโทษ (I_i) หมายถึง ความมุ่งมั่นส่วนตัวของครูที่จะกระทำการลงโทษนักเรียน วัดจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้มาตรจำแนกความหมายของออสกูดและคนอื่น ๆ โดยใช้มาตรา 7 ช่วง

4. เจตคติต่อการลงโทษ (A_{B_i}) หมายถึง ความรู้สึกของครูที่มีต่อการลงโทษนักเรียน ซึ่งเป็นการประเมินการกระทำพฤติกรรมการลงโทษ ทั้งทางบวกและทางลบของครูแต่ละคน โดยวัดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงโทษ และการประเมินผลการลงโทษ

4.1 ความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (b_i) หมายถึง ความน่าจะเป็นโดยอัตนัยของบุคคลที่เห็นว่าการลงโทษมีความสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะอย่างที่เกิดจากประสบการณ์ตรง, การอนุมานตามหลักตรรกศาสตร์ และจากข้อมูลหรือแหล่งข่าวสารต่าง ๆ

ความเชื่อเด่นชัด หมายถึง ความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษจำนวนหนึ่งที่บุคคลสามารถใส่ใจจากความเชื่อมากมายที่มีต่อการลงโทษ

4.2 การประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (e_i) หมายถึง การตัดสินผลการกระทำของบุคคลตามความเชื่อเด่นชัด โดยใช้มาตรา 7 ช่วง

5. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (SN_i) หมายถึง การที่ครูรับรู้ว่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อตนเองคิดว่าตนควรมีพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนหรือไม่ โดยวัดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิดกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มใกล้ชิด

5.1 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษ (NB_i) หมายถึง เป็นความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลอื่น และเกี่ยวกับคำแนะนำในการกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อตนเอง

5.2 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษ (MC_i) หมายถึง ความต้องการจะทำตามบุคคลอื่นที่มีความสำคัญต่อตนเอง

6. ตัวแปรชีวสังคม หมายถึง ตัวแปรที่เป็นลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรเพศ และประสบการณ์การเป็นครู

ประสบการณ์การเป็นครู (Exp) หมายถึง ระยะเวลาที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งครูออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ครูที่มีระยะเวลาทำการสอนต่ำกว่า 5 ปี เป็นครูที่มีประสบการณ์การเป็นครูน้อย ครูที่มีระยะเวลาทำการสอนตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี เป็นครูที่มีประสบการณ์การเป็นครูปานกลาง และครูที่มีระยะเวลาทำการสอนมากกว่า 10 ปี เป็นครูที่มีประสบการณ์การเป็นครูมาก

7. ครู หมายถึง ครูที่ทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของการลงโทษ
2. ประเภทของการลงโทษ
3. จิตวิทยาเกี่ยวกับการลงโทษ
4. ทฤษฎีการลงโทษและทฤษฎีความไม่เป็นระเบียบในสังคม
5. ผลดีและผลเสียในการลงโทษนักเรียน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษนักเรียน
7. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ความหมายของการลงโทษ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการลงโทษ (Punishment) ไว้แตกต่างกันตามความเชื่อของแต่ละคนดังนี้

ชานซ์ (Chance. 1979 : 133) ให้ความหมายของการลงโทษว่า เป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพสำหรับการปรับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเสริมแรง

เบิคเลอร์ และคนอื่น ๆ (Buechler and others. 1989 : 24) อธิบายว่า การลงโทษทางร่างกายเป็นการกระทำอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดวินัยของโรงเรียนโดยการลงโทษให้เจ็บปวดทรมานร่างกาย เช่น จะเฆี่ยนตีทางด้านหลัง

เบ็ค (Beck. 1990 : 204) อธิบายความหมายของการลงโทษว่า เป็นวิธีการส่งผ่านสิ่งเร้าที่ระงับยับยั้งพฤติกรรมที่มีอยู่ก่อนหน้านี้ ไม่ว่าสิ่งเร้านั้นจะถูกแสดงเป็นอย่างอื่นในทางตรงข้ามหรือไม่ก็ตาม

เบิร์ค (Burke. 1992 : 79) กล่าวถึง การลงโทษ คือ วิธีการที่ผู้ทำโทษกระทำตามมาหลังจากการแสดงพฤติกรรมที่ก่อกวนหรือไม่เหมาะสมออกมา

สเทราส์ และดอนเนลลี่ (Straus and Donnelly. 1993 : 25) อธิบายว่า

การลงโทษทางร่างกาย หมายถึง การใช้อำนาจด้วยความตั้งใจให้เป็นต้นเหตุ ทำให้เด็กมีประสบการณ์การเจ็บปวด แต่ไม่ถึงกับบาดเจ็บ

ไชยเจริญ สันติศิริ (2506 : 5) ได้ให้ความหมายว่า การลงโทษ คือ การกระทำที่เป็นผลร้ายแก่ผู้ได้รับโทษ เช่น ให้ได้รับความทุกข์ทรมานทางร่างกาย จิตใจและทรัพย์สิน

จรรจา สุวรรณทัต (2515 : 157) กล่าวว่าการลงโทษเป็นการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อยับยั้งหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ซึ่งได้แก่ การฝ่าฝืนระเบียบ การแสดงความก้าวร้าวด้วยคำพูดหรือทางร่างกาย

ประสาร ทิพย์ธารา (2520 : 93) อธิบายว่า การลงโทษเป็นการแสดงออกซึ่งการติเตียน แต่ก็ช่วยเป็นแรงกระตุ้น และชี้แนะแนวทางให้เด็กในการทำงานครั้งต่อไป

แกริสัน และมากูน (Garrison and Magoon. 1972 : 208 แปลโดยชูชีพ อ่อนโคกสูง) อธิบายถึงการลงโทษว่า การลงโทษมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ การทำให้ได้รับความเจ็บปวดทรมาน และถูกห้ามไม่ให้ทำตามความต้องการของตน เช่น ตี ทำร้ายหรือกักเด็ก อีกลักษณะหนึ่งคือ การเยาะเย้ยถากถาง

อุทัย หิรัญโต (2525 : 157) กล่าวว่า การลงโทษ หมายถึง ลงโทษอาญา ได้แก่ โทษที่ศาลลงแก่ผู้กระทำผิดกฎหมาย

กรมวิชาการ (2526 : 159) กล่าวว่า การลงโทษ คือ การให้สิ่งที่อินทรีย์ไม่พึงพอใจหรือถอดถอนสิ่งที่อินทรีย์พึงพอใจทันทีที่แสดงพฤติกรรม อันเป็นผลทำให้พฤติกรรมยุติลง

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2526 : 28) ให้ความหมายการลงโทษว่า หมายถึง การให้สิ่งที่ไม่พึงพอใจ หรือถอดถอนสิ่งที่ไม่พึงพอใจ ภายหลังจากการแสดงพฤติกรรมหนึ่ง แล้วมีผลทำให้พฤติกรรมนั้นยุติลง

สุรางค์ จันทน์เอม (2529 : 34) กล่าวว่า การลงโทษ คือ สิ่งเร้าอย่างหนึ่งจัดเป็นการจูงใจในทางที่ทุกคนไม่ปรารถนาเป็นการจูงใจทางลบ

กฤษฎา ศักดิ์ศรี (2530 : 138) กล่าวว่า การลงโทษเป็นการชี้บอกถึงความไม่ดี การลงโทษเป็นการกระตุ้นและชี้แนวทางเช่นเดียวกับการให้รางวัล การลงโทษมีหลายวิธี ได้แก่ การเปี่ยนตี การกักบริเวณ การตัดสิทธิ์ ตัดคะแนน ถอดออกจากตำแหน่ง การปรับ การพักการเรียน การทำทัณฑ์บน การให้ออกจากโรงเรียน

ราชบัณฑิตยสถาน (2531 : 708) ลงโทษ หมายถึง ทำโทษ เช่น เฆี่ยน จำขัง

ปรับเอาเงิน

สิทธิโชค วรานุสันติกูล (2531 : 66) กล่าวว่า การลงโทษ คือ การให้สิ่งน่าหลีกเลี่ยงแก่บุคคล อาทิเช่น การตี การดุด่า การจำคุก หรือถอดถอนสิ่งที่บุคคลชอบออกไป เช่น ถูกปรับเงิน ตัดเงินเดือน เสียสิทธิ์บางอย่างที่เคยมี ทั้งสองประการนี้ต้องลดความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่งเกิดขึ้นก่อนการลงโทษได้

ประเทือง ภูมิภัทราคม (2535 : 23) กล่าวถึงความหมายของการลงโทษ คือ การทำให้พฤติกรรมใด ๆ ของอินทรีย์ลดลงหรือหมดไปอันเนื่องมาจากการได้รับผลกรรมภายหลังการแสดงพฤติกรรมนั้น

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 123) การลงโทษ หมายถึง การที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งแล้วได้รับสิ่งที่ไม่พึงพอใจ หรือสิ่งเร้าที่น่ารังเกียจ ซึ่งเป็นผลทำให้การแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ของอินทรีย์ลดลง หรือความถี่ในการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ลดลง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป. : 230) ให้ความหมายการลงโทษว่าหมายถึง การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาที่ประพฤติผิดหรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาหรือของกระทรวงศึกษาธิการ หรือฝ่าฝืนกฎกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนให้มีความประพฤติดี หรือเพื่อให้เข็ดหลาบ

จากความหมายของการลงโทษที่กล่าวมาข้างต้นนี้พอสรุปได้ว่า การลงโทษ หมายถึง การกระทำที่ทำให้เกิดความเมื่อยล้า เจ็บปวด ทรมานร่างกาย ปกติลงโทษทางด้านหลังของเด็กโดยวิธีการตี แล้วทำให้สามารถลดหรือยุติพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนกฎระเบียบวินัยของโรงเรียน

<u>ประเภทของการลงโทษ</u>

ลินด์เกรน (นรินทร อิ่มเพิ่มพูล. 2523 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Lindgren. 1972 : 270) กล่าวถึงการทำโทษว่า บางทีก็ทำโทษทางร่างกาย แต่ส่วนมากเป็นการลงโทษทางสังคมและจิตวิทยา เช่น การกักตัวนักเรียนหลังโรงเรียนเลิกหรือในช่วงพัก ให้การบ้านพิเศษ แยกตัวโดยส่งไปหาครูใหญ่ ไล่ออกจากโรงเรียน หรือทำให้อายในที่สาธารณะ ดุด่า การหักคะแนนวิชาเรียนหรือคะแนนความประพฤติ หรือการเรียกนักเรียนไปพบส่วนตัว

แคลริซิโอ (นรินทร อิ่มเพิ่มพูล. 2523 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Clarizio. 1976 : 124) กล่าวถึงการทำโทษในโรงเรียนว่า มี 3 ชนิด คือ

1. การลงโทษทางร่างกาย ได้แก่ ดึงหู หยิกแขน ผลัก ตบหน้า

2. การลงโทษทางวาจา ได้แก่ ตะโกน ดุด่า ขึ้นเสียงใส่

3. การลงโทษทางจิตวิทยา ได้แก่ ทำหน้าบึ้ง สั่นหัว ทำตาดุ ทำท่าดูถูก และให้การบ้านพิเศษ

จุมพล พูลภัทรชีวิน และคนอื่น ๆ (2521 : 109) ได้อธิบายว่า การแก้ปัญหาด้วยการทำโทษแบ่งเป็น 3 ชนิด คือ

1. ทำโทษทางร่างกาย คือ การตี หยิก ทุบ หรือพฤติกรรมอื่นใดที่ทำให้นักเรียนเมื่อยล้า หรือเจ็บกาย

2. ทำโทษทางวาจา คือ การดุ หรือตำหนิพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น ๆ

3. ทำโทษทางสังคม คือ การทำให้บุคคลเสียหน้า หรืออับอาย เช่น ให้ออกนอกห้องเรียน ให้ยืนหน้าชั้น หักคะแนนความประพฤติ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2524 : 6 - 7) แบ่งการลงโทษของบุคคลออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การลงโทษทางบวก (Positive Punishment) คือ การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมแล้วได้รับผลกรรมที่ไม่พึงพอใจ ทำให้บุคคลระงับหรือแสดงพฤติกรรมนั้นลดลง ตัวอย่างเช่น นกสอบตกจึงถูกคุณพ่อดุ ปุ้ยชอบแกล้งเพื่อน เพื่อนจึงไม่เล่นด้วย การที่คุณพ่อดุ หรือการที่เพื่อนไม่เล่นกับปุ้ย จะเป็นการลงโทษทางบวก หรือไม่นั้นต้องดูที่พฤติกรรม พฤติกรรมลดลงก็แสดงว่าการดุของคุณพ่อ การที่เพื่อนไม่เล่นด้วย เป็นการลงโทษนั่นเอง

2. การลงโทษทางลบ (Negative Punishment) คือ การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมใดแล้วถูกถอดถอนผลกรรมที่พึงพอใจ ทำให้บุคคลระงับ หรือแสดงพฤติกรรมนั้นลดลง ตัวอย่างเช่น แหม่มไม่ชอบทำการบ้าน เอาแต่ดูทีวี ดังนั้นคุณแม่จึงไม่ให้แหม่มดูทีวีอีก การที่คุณแม่ไม่ให้แหม่มดูทีวีเป็นการถอดถอนความพึงพอใจของแหม่ม ทำให้พฤติกรรมการไม่ทำการบ้านลดลง ถือว่าเป็นการลงโทษทางลบนั่นเอง

สมชาย ธัมมนันท์กุล (2526 : 86 - 87) กล่าวถึง การทำโทษด้วยนานาวิธีการของครู ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. การทำโทษทางร่างกาย ได้แก่ เขกศีรษะ ตี หยิก

2. การทำโทษทางสังคม ได้แก่ ให้ลอดใต้โต๊ะเรียน ยืนหน้าห้อง กางแขน

คาบไม้บรรทัด

พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ และคนอื่น ๆ (2528 : 33) กล่าวว่า การลงโทษสามารถแยกออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. การลงโทษทางร่างกาย เช่น การเฆี่ยนตี การหยิกให้เจ็บ

2. การลงโทษทางจิต เช่น การตำหนิ การปฏิเสธไม่ยอมรับ

อรนงค์ วิทยานิพนธ์ (2533 : 12) แบ่งการลงโทษออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การลงโทษทางบวก หมายถึง การทำให้ความถี่ของพฤติกรรมลดลงจากการได้รับสิ่งที่ไม่พึงพอใจ เช่น นักเรียนไม่ทำการบ้านจึงถูกครูตี

2. การลงโทษทางลบ หมายถึง การทำให้พฤติกรรมลดลงจากการถูกถอดถอนสิ่งที่พึงพอใจ เช่น นักเรียนไม่ทำเวรจึงถูกครูหักคะแนนความประพฤติ 5 คะแนน

ประเทือง ภูมิภัทราคม (2535 : 203) แบ่งการลงโทษออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

1. การลงโทษทางบวก ได้แก่ การให้สิ่งใด ๆ ก็ตามภายหลังพฤติกรรมของอินทรีย์แล้วมีผลทำให้พฤติกรรมนั้นยุติหรือลดลง

2. การลงโทษทางลบ ได้แก่ การถอดถอนสิ่งใด ๆ ก็ตามภายหลังพฤติกรรมของอินทรีย์แล้วมีผลทำให้พฤติกรรมนั้นยุติหรือลดลง

ประเทิน มหาขันธ์ (2535 : 160) อธิบายว่า การลงโทษเด็ก กระทำได้ในสองลักษณะ คือ

1. การกระทำสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ หรือสิ่งที่เจ็บปวดแก่เด็ก เช่น ตีเบา ๆ ว่ากล่าวติเตียน ตักเตือน

2. งดเว้นสิ่งที่เด็กคิดว่าจะได้รับรางวัล เช่น ตุ๊กตา การชมโทรทัศน์เป็นพิเศษ หรือการออกไปเที่ยวนอกบ้าน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 123 - 124) แบ่งการลงโทษเป็น 2 ประเภท คือ

1. การลงโทษทางบวก หมายถึง การให้สิ่งที่ไม่พึงพอใจแก่อินทรีย์ภายหลังที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง และผลจากการที่อินทรีย์ได้รับสิ่งที่ไม่พึงพอใจ ทำให้การแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ของอินทรีย์ลดลง หรือความถี่ในการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ต่ำลง ได้แก่ ตี ตำหนิ เขกศีรษะ เย้ยหยันด้วยวาจา และท่าทางที่ไม่สุภาพ

2. การลงโทษทางลบ หมายถึง การนำสิ่งที่อินทรีย์พึงพอใจ หรือสิ่งเร้าทางบวกออกไปภายหลังที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง และผลจากการนำสิ่งที่อินทรีย์พึงพอใจออกไปทำให้การแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ของอินทรีย์ลดลง หรือความถี่ในการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ต่ำลง ได้แก่ ให้ออกไปอยู่นอกห้อง การปรับเงิน

จากแนวความคิดของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาดังกล่าวพอสรุปประเภทของการลงโทษได้ 4 ประเภท คือ

1. การลงโทษทางร่างกาย เป็นการแสดงพฤติกรรมซึ่งทำให้ผู้ที่ได้รับการลงโทษเกิดความเมื่อยล้า เจ็บปวดหรือทรมานร่างกาย เช่น เฆี่ยนตี หยิก ทุบ ผลัก ตบหน้า ดึงหู เขกศีรษะ

2. การลงโทษทางวาจา เป็นการใช้วาจาว่ากล่าว เช่น ตำหนิ ดุด่า ขึ้นเสียงข่เยาะเย้ยถากถาง

3. การลงโทษทางจิตวิทยา เป็นการแสดงท่าทางซึ่งทำให้ผู้ที่รับการลงโทษระงับหรือแสดงพฤติกรรมนั้นลดลง เช่น ทำหน้าบึ้ง สั่นหัว ทำตาดุ ทำท่าดูถูก ปฏิเสธไม่ยอมรับ

4. การลงโทษทางสังคม เป็นการทำให้ผู้ที่ได้รับการลงโทษเสียหน้าหรืออับอาย เช่น ให้ยืนหน้าชั้น ให้ออกนอกห้องเรียน ตัดสิทธิ์ หักคะแนนความประพฤติ ถอดออกจากตำแหน่ง การกักบริเวณ การทำทัณฑ์บน การพักการเรียน การให้ออกจากโรงเรียน

<u>จิตวิทยาเกี่ยวกับการลงโทษ</u>

เอ็ซเซค (Essex. 1989 : 43 - 44) กล่าวถึงสภาพปัจจุบันของการลงโทษทางร่างกายมีการเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องทางกฎหมาย จึงควรหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว โดยใช้หลักในการลงโทษ 10 ประการ คือ

1. ควรลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด

2. ก่อนลงโทษต้องแจ้งล่วงหน้าให้นักเรียนทราบว่าได้กระทำผิดระเบียบวินัย

3. ควรระมัดระวังในเรื่อง อายุ ขนาดร่างกาย เพศ สภาวะทางร่างกาย ความสามารถที่เด็กจะทนทานต่อการลงโทษ ถ้าเป็นไปได้ผู้ที่ทำหน้าที่ลงโทษควรเป็นเพศเดียวกับนักเรียน

4. การลงโทษไม่ควรใช้สิ่งที่จะเป็นอันตรายต่อนักเรียน

5. อธิบายให้นักเรียนทราบก่อนที่จะถูกลงโทษ บอกเหตุผลความจำเป็นที่ต้องลงโทษนักเรียน

6. ก่อนลงโทษควรซักถามเหตุผล

7. ต้องไม่ใช่ความตั้งใจทำร้ายนักเรียนด้วยความโกรธหรือผูกพยาบาท

8. ไม่ควรลงโทษอย่างโหดร้ายหรือเกินกว่าเหตุ

9. ไม่ควรลงโทษเพื่อเอาชนะนักเรียนหรือผู้ปกครอง ควรเลือกวิธีลงโทษอื่น ๆ

10. ควรลงโทษตามระเบียบที่กำหนดไว้

แมคควีน (McQueen. 1992 : 14 - 15) กล่าวถึงการลงโทษ ถ้าดำเนินการตามแนวทางต่อไปนี้ จะช่วยให้เกิดประสิทธิผลหยุดพฤติกรรมที่ผิด และพัฒนาการควบคุมตนเอง

1. ควรจัดการด้วยมาตรการทางวินัยทันทีหลังจากที่เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

2. แต่ละสถานะการณ์ที่ต้องใช้มาตรการทางวินัย ควรคำนึงถึงพฤติกรรมที่กระทำ อายุ และตัวนักเรียนแต่ละคน

3. ควรให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของมาตรการทางวินัย

4. มาตรการทางวินัยควรใช้กับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมสม่ำเสมอในแนวทางเดียวกัน และไม่ควรขึ้นอยู่กับอารมณ์ของครู

5. มาตรการทางวินัยควรทำเป็นการส่วนตัวมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

6. ถ้าต้องใช้มาตรการทางวินัยต้องมีการชี้แนะวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง

7. ไม่เกรี่ยวกราดกับเด็กที่ถูกลงโทษ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตัวครูกับนักเรียน โดยปราศจากความขุ่นเคืองใจ

8. ไม่ควรลงโทษทั้งชั้นเนื่องจากความผิดของคนเพียงไม่กี่คน

9. มาตรการทางวินัยควรกระทำเฉพาะเมื่อมีการประพฤติผิดซ้ำ และครูต้องการให้หยุดกระทำ

10. ควรหลีกเลี่ยงมาตรการทางวินัย เมื่อนักเรียนพยายามที่จะประพฤติให้ถูกต้อง

11. อย่าใช้วิธีมอบหมายหน้าที่พิเศษเพื่อผลทางระเบียบวินัย เพราะเด็กจะเรียนรู้ว่าคือ การลงโทษ

สมพร สุทัศนีย์ (2523 : 70) กล่าวว่า การลงโทษใช้ได้เหมือนกันแต่ควรเป็นโทษสถานเบา เช่น ตีฝ่ามือ ตีก้น ให้เขกโต๊ะ บางครั้งพูดให้ได้อายบ้าง แต่ต้องระมัดระวัง โดยมี

หลักในการลงโทษ ดังนี้

1. ควรเป็นโทษสถานเบา

2. เป็นการลงโทษที่ผู้ถูกลงโทษยอมรับและเห็นด้วย

3. ก่อนจะลงโทษควรซักถามสาเหตุ และให้เด็กยอมรับเสียก่อนว่าผิดจริงและสมควรได้รับโทษนั้น

4. เวลาลงโทษไม่ควรใช้อารมณ์

5. ความรักและความเข้าใจระหว่างผู้ลงโทษกับผู้ถูกลงโทษเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ให้ผู้รับโทษรู้ว่าผู้ลงโทษทำไปเพราะความรักและความหวังดี

6. ควรลงโทษทันทีที่เด็กกระทำผิด อย่าปล่อยไว้นาน ๆ

7. มิใช่เป็นการประจานเพราะความเคียดแค้นชิงชังของผู้ลงโทษ

8. ควรลงโทษอย่างยุติธรรมไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

9. การลงโทษเป็นวิธีสุดท้ายเมื่อใช้วิธีอื่นไม่ได้ผล

สมชาย ธัมมนันท์กุล (2526 : 91) กล่าวว่า การลงโทษทางร่างกายอาจจะใช้ได้ในบางกรณี แต่ทั้งนี้ต้องมีหลักในการลงโทษ 5 ประการ คือ

1. ต้องรู้แน่ชัดว่าเป็นความผิดจริง และมีการตกลงโทษกันมาก่อนแล้ว เป็นความผิดที่สมเหตุสมผล

2. ต้องมีการชี้แจงเหตุผลให้เป็นที่ยอมรับของผู้ที่จะถูกทำโทษ

3. ต้องมีการชี้แนะแนวทางแก้ไขหรือวิธีปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง

4. ต้องไม่ใช้อารมณ์แสดงความดุร้ายเกรี้ยวกราดในขณะลงโทษ

5. ต้องให้ความเอาใจใส่ติดตามผล ให้กำลังใจในการแก้ไขปฏิบัติตัวใหม่

วลัย อรุณี (2528 : 37) ให้ความเห็นว่า การลงโทษเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่ง แต่เวลาใช้ครูควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้

1. อย่าลงโทษนักเรียนบ่อยครั้งเกินไปจะทำให้ขาดประสิทธิภาพ

2. อย่าลงโทษเพราะโกรธ หรือต้องการแก้แค้น ซึ่งผิดหลักจรรยาบรรณของครู

3. อย่าลงโทษทั้งห้องเมื่อหาผู้ทำผิดไม่ได้ ซึ่งเป็นวิธีที่ไม่ได้ให้ความยุติธรรมแก่นักเรียน

4. อย่าลงโทษโดยทำร้ายร่างกายนักเรียน

5. อย่าลงโทษนักเรียน โดยนำไปเกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา เช่น การที่นักเรียนทำงานผิด

ซึ่งจะทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน

ผดุง อารยะวิญญู (2528 : 93 - 94) อธิบายถึงการลงโทษต้องมีหลักอยู่ 5 ข้อ คือ

1. การลงโทษจะต้องรีบกระทำทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา และจะต้องกระทำให้สม่ำเสมอ มิใช่ว่าวันนี้ครูอารมณ์ดีเด็กทำผิดแล้วไม่ลงโทษ แต่พอวันรุ่งขึ้นครูอารมณ์เสียเด็กประพฤติเช่นเดิมแต่กลับถูกลงโทษ การกระทำดังกล่าวของครูทำให้การลงโทษไม่เป็นผลดีเท่าที่ควร

2. การลงโทษจะต้องมีความรุนแรงพอเหมาะกับความผิด และครูจะต้องมีความยุติธรรมในการลงโทษ ไม่มีอคติกับเด็ก การลงโทษจะต้องไม่เป็นการแก้แค้นเด็ก

3. ความรุนแรงของการลงโทษนั้น จะต้องสอดคล้องกับพฤติกรรมของเด็ก พฤติกรรมบางอย่างที่ไม่ใช่เป็นนิสัย ย่อมง่ายแก่การที่จะให้เด็กเลิกประพฤติเช่นนั้น การลงโทษสำหรับพฤติกรรมเช่นนี้ไม่ควรจะรุนแรง แต่ในทางตรงกันข้าม พฤติกรรมบางอย่างที่เด็กกระทำติดต่อกันมาเป็นเวลานานจนเป็นนิสัยของเด็กแล้วย่อมยากแก่การที่จะขจัดพฤติกรรมเช่นนั้น การลงโทษอาจจะจำเป็นต้องรุนแรงพอควร และต้องกระทำติดต่อกันเป็นเวลานาน

4. การลงโทษจะต้องให้เด็กมีความรู้สึกว่านั่นเป็นการลงโทษ ครูต้องแสดงความจริงจังในการลงโทษ การที่ครูตีเด็กแต่ใบหน้าของครูยังยิ้ม ทำให้เด็กเห็นว่า การลงโทษนั้นไม่จริงจัง ถ้าลงโทษแล้วเด็กไม่สำนึกว่าตนกระทำผิด แสดงว่าการลงโทษเป็นวิธีการที่ไม่ได้ผล ครูจึงควรเปลี่ยนวิธีปรับพฤติกรรมใหม่

5. ใช้วิธีการลงโทษควบคู่กับวิธีการปรับพฤติกรรมอื่น ๆ วิธีการปรับพฤติกรรมวิธีเดียวอาจจะไม่เป็นผล แต่ถ้าใช้หลาย ๆ วิธีในเวลาเดียวกัน อาจจะทำให้เราสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กได้ อาจจะใช้วิธีการลงโทษควบคู่ไปกับการงดให้รางวัล หรือควบคู่ไปกับการให้รางวัลเมื่อเด็กประพฤติดีขึ้น การลงโทษเด็กแล้วสอนให้เด็กรู้ว่า สิ่งที่ถูกที่ควรเป็นเช่นไรก็เป็นวิธีการที่ดีที่จะช่วยขัดเกลานิสัยของเด็กให้เป็นคนดีในอนาคต

โอเลียรซ์ และโอเลียรซ์ (กิตติพงษ์ วรจาปา. 2536 : 43 - 44 ; อ้างอิงมาจาก O'Learys and O'Learys. 1972 : 152) ได้แนะนำว่า การลงโทษนักเรียนจะต้องทำด้วยความรอบคอบที่สุด ดังนี้

1. ลงโทษเมื่อมีความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น

2. พูดกับนักเรียนให้ชัดเจนถึงเหตุผลที่ต้องถูกลงโทษ

3. ให้นักเรียนได้เลือกวิธีการลงโทษตามที่นักเรียนเห็นว่าเหมาะสม

4. ให้รางวัลนักเรียนสำหรับประโยชน์ที่ได้จากวิธีการลงโทษที่นักเรียนเลือก

5. พยายามหลีกเลี่ยงการลงโทษทางร่างกาย

6. พยายามหลีกเลี่ยงการลงโทษในขณะที่กำลังโกรธหรือมีอารมณ์

จากหลักเกณฑ์ในการลงโทษดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ควรให้นักเรียนรู้ว่าครูลงโทษเพราะความรัก และความหวังดี ควรลงโทษทันทีที่นักเรียนกระทำผิด เวลาลงโทษไม่ควรใช้อารมณ์แสดงความโกรธหรือต้องการแก้แค้น เป็นการลงโทษที่ผู้ถูกลงโทษยอมรับว่าผิดจริง มีการคาดโทษกันมาก่อน แล้วเป็นความผิดที่สมเหตุสมผล มีการชี้แจงเหตุผลแล้วชี้แนะแนวทางแก้ไข หรือวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องและมีการติดตามผลให้กำลังใจในการประพฤติตัวเป็นคนดี ควรลงโทษอย่างยุติธรรม อย่าลงโทษทั้งห้องเมื่อหาผู้ทำผิดไม่ได้ อย่าลงโทษนักเรียนบ่อยครั้งเกินไป อย่าลงโทษโดยทำร้ายร่างกายนักเรียนการลงโทษจะต้องมีความรุนแรงพอเหมาะกับความผิด ครูต้องแสดงความจริงจังในการลงโทษจะต้องให้นักเรียนรู้สึกว่านั่นเป็นการลงโทษ การลงโทษแล้วนักเรียนไม่สำนึกว่าตนกระทำผิด แสดงว่าการลงโทษเป็นวิธีการไม่ได้ผล ครูจึงควรใช้วิธีการลงโทษควบคู่ไปกับการงดให้รางวัล หรือควบคู่ไปกับการให้รางวัลเมื่อนักเรียนประพฤติดีขึ้น แต่ครูควรใช้การลงโทษเป็นวิธีสุดท้ายเมื่อใช้วิธีอื่นมาไม่ได้ผล

<u>ทฤษฎีการลงโทษและทฤษฎีความไม่เป็นระเบียบในสังคม</u>

<u>ทฤษฎีการลงโทษ</u>

โดยที่การลงโทษเป็นการกระทำให้ได้รับผลร้ายจึงทำให้มีลักษณะไปในทางลบ (Negative) แม้ลักษณะเช่นนี้ จะลดน้อยลงในปัจจุบันโดยได้นำเอาการอบรมแก้ไขมาใช้ประกอบ แต่ความตั้งใจจะให้ได้รับผลร้ายก็คงเป็นสาระสำคัญของการลงโทษอยู่ ดังนั้นจึงเกิดปัญหาว่าการลงโทษกระทำไปเพื่อประโยชน์อย่างใด ปัญหานี้มีผลไม่แต่เฉพาะในทางทฤษฎี หรือทางปรัชญาเท่านั้น แต่ย่อมมีผลต่อการบัญญัติกฎหมายอาญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดด้วย จึงมีทฤษฎีต่าง ๆ อธิบายเหตุผลที่มีการลงโทษ และวัตถุประสงค์ของการลงโทษ (ประทีป ทับอัตตานนท์. 2538 : 111 -115) ดังนี้

1. การลงโทษเพื่อเป็นการทดแทน (Retribution)

2. การลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่ (Deterrence)

3. การลงโทษเพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไข (Reformation)

4. การลงโทษเพื่อตัดไม่ให้มีโอกาสกระทำผิดอีก (Incapacitations)

5. การลงโทษเพื่อคุ้มครองสังคม (Social Protection)

1. <u>การลงโทษเพื่อเป็นการทดแทน</u> (Retribution)

เมื่อมีผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษเป็นการทดแทนความผิดของตน จึงมีการกำหนดโทษตอบแทนผู้กระทำผิด โดยขึ้นอยู่กับความหนักเบาของการกระทำผิด ซึ่งเป็นกฎที่ใช้อยู่ในสมัยโบราณ อันได้แก่ "ตาต่อตา ฟันต่อฟัน" บางทีการลงโทษนั้น ค่อนข้างรุนแรงและเกินขอบเขต มีความทารุณ โหดร้าย ปราศจากมนุษยธรรม เช่น การทรมาน เฆี่ยนตี (ผจงจิตต์ อธิคมนันทะ. ม.ป.ป. : 127 - 128 ; อรัญ สุวรรณบุบผา. 2518 : 140 ; อัฌษพ ชูบำรุง. 2527 : 127)

ดิวอี้ (ผจงจิตต์ อธิคมนันทะ. ม.ป.ป. : 128 ; อ้างอิงมาจาก Dewey. 1930 : 18 - 19) ไม่เห็นด้วยกับการลงโทษที่ได้กำหนดขึ้น เพราะการพิจารณาการตัดสินลงโทษน่าจะได้กำหนด และไตร่ตรองถึงผลในอนาคตเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิด มิใช่แต่เพียงเพื่อการทดแทนให้กับผู้ที่เสียหายเพียงอย่างเดียว

ต่อมาเมื่อมนุษย์ได้อยู่รวมกันเป็นสังคมขนาดใหญ่ จำเป็นต้องมีระเบียบกฎเกณฑ์หรือกฎหมาย เพื่อควบคุมให้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข กฎหมายจึงเป็นเสมือนเครื่องมือเพื่อการลงโทษซึ่งก็คล้ายกับเป็นการกำหนดโทษตอบแทนผู้กระทำผิดโดยผ่านกฎหมายนั่นเอง (ผจงจิตต์ อธิคมนันทะ. ม.ป.ป. : 128)

ลงโทษเพื่อเป็นการทดแทน เป็นทฤษฎีการลงโทษเพื่อความยุติธรรม เมื่อมีผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษเป็นการทดแทนความผิดของตน โดยมีกฎหมายเป็นเครื่องมือตัดสินความผิดให้แก่ผู้เสียหาย

2. <u>การลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่</u> (Deterrence)

ตามทฤษฎีนี้ วัตถุประสงค์ในการลงโทษผู้กระทำผิด มี 2 ประการ (ผจงจิตต์ อธิคมนันทะ. ม.ป.ป. : 128 ; อรัญ สุวรรณบุบผา. 2518 : 139 - 140 ; ประทีป ทับอัตตานนท์. 2538 : 113) คือ เพื่อให้มีผลต่อตัวผู้กระทำผิดเอง ให้ผู้กระทำผิดรู้สำนึกผิดและเกิดความรู้สึกเข็ดหลาบไม่คิดทำผิดอีก และเพื่อเป็นตัวอย่างให้เห็นว่า เมื่อกระทำผิดแล้ว จะต้องได้รับโทษ ทำให้ผู้อื่นเกรงกลัวไม่กล้ากระทำผิด วิธีการลงโทษเพื่อข่มขู่ไม่ให้เกิดการกระทำผิด

เช่น การเฆี่ยน การให้ทำงานหนัก การใช้วิธีการลงโทษเหล่านี้เกี่ยวเนื่องกับหลักธรรมชาติที่ว่ามนุษย์ปรารถนาที่จะได้รับความสุขสบายและหลีกเลี่ยงความทุกข์ทรมาน

ทฤษฎีนี้มีแนวคิดว่า ขณะที่คนเราคิดจะกระทำผิดดีหรือไม่นั้น บุคคลนั้นได้เปรียบเทียบดีแล้วว่า การกระทำผิดจะมีผลดีมากกว่าผลเสีย จึงตั้งใจกระทำผิดแต่ถ้าเห็นว่าผลเสียมากกว่าผลดีเขาก็จะเลิกล้มความคิดที่จะกระทำผิดนั้น ดังนั้นจึงอาจป้องกันการกระทำผิดได้โดยกำหนดอัตราโทษซึ่งเป็นผลเสียที่ผู้กระทำผิดจะได้รับให้สูงกว่าผลดีที่เขาจะได้จากการกระทำผิด ผู้ที่คิดจะกระทำผิดจะได้เลิกล้มความตั้งใจไม่กล้ากระทำต่อไป (ประทีป ทับอัตตานนท์. 2538 : 113)

ลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่ เป็นทฤษฎีการลงโทษ เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำผิดเช่นนั้นอีก โดยให้ผู้กระทำความผิดเกิดการเข็ดหลาบ และเป็นตัวอย่างเพื่อไม่ให้ผู้อื่นกระทำตามด้วยวิธีการทำให้ได้รับความเจ็บปวด จึงเป็นเหตุผลที่เหมาะสมสำหรับยับยั้งบุคคล

3. <u>การลงโทษเพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไข</u> (Reformation)

แนวความคิดของทฤษฎีนี้ คือ ประสงค์ที่จะป้องกันไม่ให้บุคคลที่ได้กระทำผิดมาแล้วกลับมากระทำผิดซ้ำขึ้นอีก ไม่ได้ประสงค์ให้มีผลถึงบุคคลอื่น การลงโทษมุ่งไปสู่การแก้ไขอบรมนิสัยของผู้ที่ถูกลงโทษเพื่อให้กลับเป็นคนดี วิธีการปรับปรุงแก้ไขที่อาจใช้แก่ผู้กระทำผิด เช่น การฝึกหัดอาชีพ การให้การศึกษา การอบรมทางศาสนาและศีลธรรม (ผจงจิตต์ อธิคมนันทะ. ม.ป.ป. : 129 - 130) ควรพิจารณาว่า ผู้กระทำผิดเป็นอันตรายแก่สังคมเพียงใด ในการจะลงโทษผู้กระทำผิดจะคำนึงแต่เพียงการกระทำของเขาอย่างเดียวไม่ได้ เพราะการกระทำผิด เป็นเพียงแต่สิ่งที่ชี้ถึงบุคลิกลักษณะของผู้กระทำผิดอย่างหนึ่งเท่านั้น (ประทีป ทับอัตตานนท์. 2538 : 114)

ลงโทษเพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไข เป็นทฤษฎีการลงโทษ เพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลกระทำผิดซ้ำอีก มุ่งเน้นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงแนวพฤติกรรม โดยเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลผู้กระทำผิดให้ดีขึ้น จะใช้วิธีลงโทษเพียงอย่างเดียวย่อมไม่ได้ ต้องมีวิธีปลอบหรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขผู้กระทำผิดให้เป็นคนดีต่อไป

4. <u>การลงโทษเพื่อตัดไม่ให้มีโอกาสกระทำผิดอีก</u> (Incapacitations)

ทฤษฎีนี้มีความเห็นว่า การลงโทษควรมีวัตถุประสงค์ ไม่ให้ผู้กระทำผิดที่ถูกลงโทษมีโอกาสกระทำผิดซ้ำอีก โดยทำให้เขาหมดโอกาสในการกระทำผิดอีก คือ ประหารชีวิต คุมตัวผู้กระทำผิดไว้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง หรือตลอดชีวิต (ผจงจิตต์ อธิคมนันทะ. ม.ป.ป. : 129 ; อรัญ สุวรรณบุบผา. 2518 : 140 -141) ดังนั้น จึงมีกฎหมายในหลายประเทศบัญญัติเพิ่มโทษ

ผู้กระทำผิดหลายครั้งไม่เข็ดหลาบ บางประเทศมีกฎหมายให้อำนาจศาลสั่งจำคุกผู้กระทำผิดติดนิสัย ที่เห็นว่า ไม่มีทางแก้ไขให้คืนดีได้จนตลอดชีวิต (ประทีป ทับอัตตานนท์. 2538 : 115)

ลงโทษเพื่อตัดไม่ให้มีโอกาสกระทำผิดอีก เป็นทฤษฎีที่ถือว่าผู้กระทำผิดเป็นภัยต่อสังคม และเพื่อป้องกันสังคมให้ปลอดภัย จึงจำเป็นต้องกำหนดโทษ เพื่อให้เขาหมดโอกาสในการกระทำผิดอีก

5. <u>การลงโทษเพื่อคุ้มครองสังคม</u> (Social Protection)

แนวความคิดของทฤษฎีนี้ (ประทีป ทับอัตตานนท์. 2538 : 115 - 116) มีดังนี้

5.1 ควรจะมีการมองหาวิธีการดำเนินการกับผู้กระทำผิด อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งคุ้มครองสังคมจากอาชญากรรม มากกว่าการลงโทษผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคล

5.2 นำวิธีการคุ้มครองสังคมไปปฏิบัติ โดยไม่ต้องอาศัยกฎหมายอาญาเพื่อทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อไป ซึ่งอาจกระทำได้โดยการเคลื่อนย้าย และแยกผู้กระทำความผิดไปเสียจากสังคม หรือมิฉะนั้นก็โดยให้การศึกษาเสียใหม่

5.3 นโยบายทางอาญาของทฤษฎีนี้ ซึ่งมาจากสำนักป้องกันสังคม (Social Defence School) ส่งเสริมให้ใช้ระบบการขัดเกลาสังคมเป็นรายบุคคลมากกว่าเป็นรายกลุ่ม ในการป้องกันอาชญากรรม และในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด

5.4 ถ้าหากแก้ไขให้กฎหมายอาญา มีบทบัญญัติที่มีมนุษยธรรมยิ่งขึ้น ระบบการขัดเกลาทางสังคมก็อาจจะเกิดขึ้นได้ และกฎหมายอาญานั้น มุ่งคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำความผิดในฐานะเป็นคน ไม่ว่าเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกลงโทษทางอาญา

5.5 การทำให้กฎหมายอาญามีมนุษยธรรม ทำให้เข้าใจบุคลิกภาพของผู้กระทำผิดโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์อีกด้วย

ลงโทษเพื่อคุ้มครองสังคม เป็นทฤษฎีที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อแก้ไข ฟื้นฟู ผู้กระทำผิดโดยแยกผู้กระทำผิดไปเสียจากสังคมหรือให้การศึกษาเสียใหม่

ดังนั้น จะเห็นว่า การลงโทษนั้นมีทฤษฎีที่สำคัญ ๆ ถึง 5 ทฤษฎี โดยไม่อาจแยกได้ชัดเจนว่า การลงโทษนั้น ๆ อยู่ในแนวของทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งโดยเฉพาะ การใช้วิธีควบคุมตัวเพื่อฝึกอบรม บำบัด รักษา คุ้มครอง เป็นการลงโทษผู้ที่กระทำผิดเช่นเดียวกัน โดยทำให้ผู้ได้รับการปฏิบัตินั้นถูกตัดเสรีภาพ อันเป็นการได้รับผลร้ายเช่นเดียวกับการลงโทษทางอาญาเช่นกัน ดังนั้นเมื่อนักเรียนบางส่วนได้กระทำผิด ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูอาจารย์ก็มีวิธีการลงโทษ

นักเรียนเช่นกัน

เมื่อรัฐได้กำหนดว่า นักเรียนต้องประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่ตนสังกัดอยู่ และต้องแต่งกายหรือแต่งเครื่องแบบตามระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนและสถานศึกษา หรือตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การแต่งเครื่องแบบลูกเสือ ยุวกาชาด เป็นต้น (ประทีป ทับอัตตานนท์. 2538 : 117) ซึ่งรัฐได้กำหนดลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่เหมาะสมในกฎกระทรวง ฉบับที่ 1(พ.ศ. 2515) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2515 โดยระบุการแต่งกายและความประพฤติ 14 ลักษณะ ต่อไปนี้ถือว่าไม่เหมาะสมแก่สภาพของนักเรียน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ม.ป.ป. : 239 - 240)

1. นักเรียนชายไว้ผมยาว โดยไว้ผมข้างหน้า และกลางศีรษะยาวเกิน 5 เซนติเมตร และชายผมรอบศีรษะไม่ตัดเกรียนชนิดชิดผิวหนัง หรือไว้หนวด หรือเครา

นักเรียนหญิงตัดผมหรือไว้ผมยาวเลยต้นคอ หากโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้อนุญาตให้ไว้ยาวเกินกว่านั้นก็ให้รวบให้เรียบร้อย

นักเรียนใช้เครื่องสำอางค์หรือสิ่งปลอมเพื่อการเสริมสวย

2. เที่ยวเร่ร่อนอยู่ในที่สาธารณสถาน หรือทำลายสมบัติของโรงเรียน หรือสถานศึกษาหรือสาธารณสมบัติ

3. แสดงกิริยา วาจา หรือกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่สุภาพ

4. มั่วสุม และก่อความเดือดร้อนรำคาญอย่างหนึ่งอย่างใด

5. เล่นการพนันซึ่งต้องห้ามตามกฎหมายการพนัน

6. เที่ยวเตร่เวลากลางคืนระหว่าง 22.00 นาฬิกา ถึง 04.00 นาฬิกา ของวันรุ่งขึ้น เว้นแต่ไปกับบิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือได้รับอนุญาตจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา

7. สูบบุหรี่ สูบกัญชา หรือเสพยา เสพยาเสพติดให้โทษ หรือของมึนเมาอย่างอื่น

8. เข้าไปในสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือสถานอื่นใดซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน โรงรับจำนำ หรือสถานการพนันในระหว่างเวลาที่มีการเล่นการพนัน เว้นแต่จะเป็นผู้อาศัยอยู่หรือเยี่ยมญาติที่อาศัยอยู่ในสถานที่นั้น

9. เข้าไปในงานหรือร่วมงานสังสรรค์ และงานนั้นมีการเต้นรำหรือการแสดงซึ่งไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียน เว้นแต่ไปกับบิดามารดา หรือผู้ปกครองหรือสถานศึกษาของนักเรียน

คนหนึ่งคนใดเป็นผู้จัด

10. เข้าไปในสถานค้าประเวณี เว้นแต่จะเป็นผู้อาศัยอยู่ในที่นั้น หรือเข้าไปเยี่ยมญาติซึ่งอาศัยอยู่ในสถานที่นั้น

11. คบค้าสมาคมกับหญิงซึ่งประพฤติตนเพื่อการค้าประเวณี เว้นแต่จะเป็นญาติใกล้ชิดกับหญิงนั้น

12. ประพฤติตนในทำนองชู้สาว

13. มีวัตถุระเบิดก็ดี หรือมีอาวุธติดตัว หรือซ่อนเร้นไว้เพื่อใช้ในการประทุษร้ายก็ดี

14. หลบหนีโรงเรียน

เมื่อนักเรียนฝ่าฝืน หรือละเมิดระเบียบวินัยของโรงเรียน รัฐก็ได้วางมาตรการลงโทษโดยให้หัวหน้าสถานศึกษาหรือครู อาจารย์ที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมายสอบสวน และอบรมสั่งสอนหรือลงโทษตามระเบียบ หรือข้อบังคับ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้วางระเบียบว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ.2515 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2522 ไว้เป็นหลักปฏิบัติ ซึ่งสรุปลักษณะการลงโทษได้ 6 วิธี คือ ว่ากล่าวตักเตือน เขียน ทำทัณฑ์บน สั่งพักการเรียน ให้ออก และคัดชื่อออก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาให้พิจารณาลงโทษ ได้ 6 วิธี คือ

1. <u>การว่ากล่าวตักเตือน</u> ใช้สำหรับนักเรียนที่ได้กระทำความผิดไม่ร้ายแรง และเมื่อหัวหน้าสถานศึกษาหรือครู อาจารย์ที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมายเห็นว่าเหมาะสมและจะได้ผลดี

2. <u>การเขียน</u> ใช้สำหรับความผิดที่นักเรียนฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาหรือประพฤติตนไม่สมควรแก่สภาพนักเรียน โดยมีลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวไว้ 14 ลักษณะ ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132

การเขียน ให้เขียนด้วยไม้เรียวเหลากลมเกลาผิวเรียบ เส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 0.7 เซนติเมตร ที่บริเวณก้นหรือขาอ่อนท่อนบนด้านหลัง ซึ่งมีเครื่องแต่งกายรองรับ กำหนดการเขียนไม่เกินหกที โดยให้หัวหน้าสถานศึกษาหรือครู อาจารย์ที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมายเป็นผู้เขียน การเขียนต้องกระทำในที่ไม่เปิดเผยและในลักษณะเพื่อว่ากล่าวสั่งสอนให้เข็ดหลาบ ไม่ประพฤติชั่วและกลับตัวเป็นคนดีต่อไป

3. <u>การทำทัณฑ์บน</u> ให้หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาลงโทษนักเรียนที่ประพฤติตนไม่สมควรแก่สภาพนักเรียน ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ในกรณีที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษา หรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของ

สถานศึกษาอย่างร้ายแรง หรือได้รับโทษอย่างอื่นแล้วแต่ยังไม่เข็ดหลาบ ให้ทำทัณฑ์บนไว้เป็นหลักฐาน และเชิญบิดามารดาหรือผู้ปกครองมาบันทึกรับทราบความผิดและรับรองการทำทัณฑ์บนไว้ด้วย

4. <u>การสั่งพักการเรียน</u> ให้หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาการลงโทษสั่งพักการเรียนในกรณีต่อไปนี้

4.1 นักเรียนที่ประพฤติตนไม่สมควรแก่สภาพนักเรียนตามกฎกระทรวง ในกรณีที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษา หรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างร้ายแรง หรือเคยถูกลงโทษให้ทำทัณฑ์บนมาแล้วแต่ไม่เข็ดหลาบ

4.2 นักเรียนที่ฝ่าฝืนระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่ระบุไว้ให้สั่งพักการเรียนได้ครั้งหนึ่งไม่เกินเจ็ดวัน หรือจนกว่าความผิดนั้นจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องแล้ว ถ้าสั่งพักการเรียนเกินเจ็ดวัน ให้ขออนุมัติกรมเจ้าสังกัดสำหรับโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ในส่วนกลาง ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ในส่วนภูมิภาค เมื่อสั่งพักการเรียนแล้วให้แจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองนักเรียนทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

5. <u>การให้ออก</u> นักเรียนคนใดประพฤติตนไม่สมควรแก่สภาพนักเรียนตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ หรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา หรือประพฤติผิดศีลธรรมจนเป็นที่เห็นได้ว่าถ้าให้อยู่ในสถานศึกษาต่อไปจะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง และเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษา หรือจะเป็นเหตุให้ระเบียบวินัยหรือศีลธรรมอันดีของนักเรียนอื่นพลอยเสื่อมเสีย ให้หัวหน้าสถานศึกษาเชิญบิดามารดาหรือผู้ปกครองมารับทราบเหตุผล แล้วให้นักเรียนหรือผู้นั้นออกไป ในกรณีนี้ให้สถานศึกษาออกใบสุทธิให้

6. <u>การคัดชื่อออก</u> นักเรียนคนใดประพฤติผิดตามที่กล่าวไว้ ในข้อ 5 และหัวหน้าสถานศึกษาได้เชิญบิดามารดาหรือผู้ปกครองมารับทราบเหตุผลแล้ว แต่บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่มาในเวลาอันสมควร ให้แจ้งเหตุผลให้ทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียน แล้วรายงานขออนุญาตคัดชื่อนักเรียนผู้นั้นออกจากสถานศึกษาต่อกรมเจ้าสังกัด สำหรับโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ในส่วนกลางผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ในส่วนภูมิภาค เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงคัดชื่อออกและไม่ออกใบสุทธิให้

ห้ามลงโทษนักเรียนด้วยวิธีรุนแรง แบบกลั่นแกล้ง ลงโทษด้วยความโกรธ หรือด้วยความพยาบาท ลงโทษนักเรียนที่กำลังเจ็บป่วย หรือกำลังมีปัญหากระทบกระเทือนใจอย่างแรง และให้คำนึงถึงอายุของนักเรียน

การลงโทษนักเรียนให้เป็นไปเพื่อว่ากล่าวสั่งสอน โดยเจตนาที่จะแก้นิสัย และความประพฤติของนักเรียนให้รู้สำนึกในความผิด ละเว้นการประพฤติชั่วและกลับประพฤติตนในทางที่ดีต่อไป การลงโทษนักเรียนทุกครั้ง ให้โรงเรียน หรือสถานศึกษาบันทึกไว้เป็นหลักฐานในสมุดหมายเหตุรายวันของสถานศึกษานั้น และให้แจ้งบิดามารดา หรือผู้ปกครองทราบเป็นหนังสือด้วยทุกครั้ง สำหรับสถานศึกษาที่มีระเบียบว่าด้วยการตัดคะแนนความประพฤตินักเรียนอยู่แล้ว จะใช้ระเบียบนั้นต่อไปก็ได้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ม.ป.ป. : 230 - 233)

โดยที่โรงเรียนเป็นสถานที่รวมของนักเรียนจำนวนมาก ดังนั้นจึงพบว่าการประพฤติผิดมักเกิดขึ้นในโรงเรียนหรือบริเวณซึ่งใกล้เคียงกับโรงเรียน แม้ว่าจะมีบทลงโทษนักเรียนไว้เป็นหลักปฏิบัติสำหรับหัวหน้าสถานศึกษาหรือครู อาจารย์ที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย เพื่อให้นักเรียนมีความประพฤติดี แต่ก็ยังปรากฏว่า มีนักเรียนบางส่วนประพฤติฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนหรือของกระทรวงศึกษาธิการ ครูอาจารย์บางท่านได้ลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ ไม่ได้ปฏิบัติตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยสนใจพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูอาจารย์ดังกล่าวจึงได้นำมาศึกษาวิจัยครั้งนี้

<u>ทฤษฎีความไม่เป็นระเบียบในสังคม</u>

เมอร์ทัน นักสังคมวิทยาชาวอเมริกันได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับความไม่เป็นระเบียบของสังคม กล่าวว่า พฤติกรรมฝืนสังคมเกิดขึ้นเนื่องจากสภาวะขัดแย้งกันภายในชุมชน โดยเน้นความขัดแย้งระหว่างระบบสังคมและระบบวัฒนธรรม และระหว่างความมุ่งหมายปลายทางในรูปคุณค่าทางวัฒนธรรมและวิธีการที่สังคมจัดให้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เมอร์ทันเห็นว่าระบบสังคมมีองค์ประกอบ 2 อย่าง (อรัญ สุวรรณบุบผา. 2518 : 119 - 121 ; อ้างอิงมาจาก Merton. 1966) คือ

1. เป้าหมายทางด้านวัฒนธรรม (Culturally Defined Goals) ถือว่าเป็นเป้าหมายที่ถูกต้องของสมาชิกในสังคม และมีความสัมพันธ์ต่างกัน เป็นสิ่งที่มีคุณค่า เป็นรากฐานต่อความเป็นอยู่ของกลุ่ม เช่น เสรีภาพในการศึกษา การค้าและความเสมอภาคกันในสังคม

2. วิธีที่ได้รับการยอมรับเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ๆ (Institutionalized Means) เกี่ยวกับศีลธรรมและความเป็นระเบียบของสถาบัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น การใช้อำนาจบังคับ การแข่งขันโดยเสรี และการผูกขาด

พฤติกรรมฝืนสังคมเกิดขึ้น เนื่องจากขาดความสมดุลย์ หรือเกิดการขัดแย้งระหว่างองค์ประกอบทั้งสองอย่าง ถ้ามีการเน้นเป้าหมาย และวิถีทางหรือบรรทัดฐานเท่ากัน สังคมก็มี

ความเป็นระเบียบ แต่ถ้าเน้นเป้าหมายมากกว่าวิธีการ หรือบรรทัดฐานกฎเกณฑ์ การที่บรรทัดฐานไม่สามารถใช้บังคับบุคคลได้ เป็นสภาพที่ขาดบรรทัดฐาน เรียกว่า "อโนมี (Anomie)" เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมฝืนบรรทัดฐาน

เมอร์ทัน ได้แบ่งการปรับตัวต่อเป้าหมาย และวิธีการที่ทำให้บรรลุเป้าหมายต่างกันออกไป เป็น 5 แบบ คือ

1. การปรับตัวไปตามสังคม (Conformity) ทำให้ไม่เกิดพฤติกรรมฝืนสังคม เพราะบุคคลยอมรับเป้าหมายทางวัฒนธรรม และปฏิบัติตามวิธีการที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เช่น ทำงานหนัก มีการศึกษา และประหยัด

2. การปรับตัวที่เป็นพฤติกรรมฝืนสังคม (Innovation) ซึ่งเป็นปัญหาทางสังคม โดยบุคคลยึดมั่นเป้าหมายทางวัฒนธรรม แต่ไม่ปฏิบัติตามวิธีทางสถาบันหรือบรรทัดฐาน ตรงกันข้ามบุคคลพยายามแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ จึงต้องหันมาใช้วิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่ตนต้องการ โดยไม่คำนึงว่าจะผิดกฎหมายหรือศีลธรรมหรือไม่ เช่น ลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์

3. บุคคลที่ทิ้งเป้าหมายด้านวัฒนธรรม (Ritualism) แต่ยึดมั่นในบรรทัดฐานทางสถาบัน จะเห็นได้ง่ายในสังคมที่ความสำเร็จในชีวิตขึ้นอยู่กับความสามารถ มักพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ต้องการความมั่นคงมากกว่าการเสี่ยง ยึดมั่นในระเบียบเนื่องจากได้รับการฝึกอบรมให้รู้ระเบียบสังคมมากเกินไป

4. บุคคลที่ล่าหลัง (Retreatism) เคยยอมรับเป้าหมายทางวัฒนธรรม และวิธีการทางสถาบัน ต่อมาได้ละทิ้งองค์ประกอบทั้งสองอย่าง เพราะเกิดความลำบากและร้าวรุ่นในใจจึงหนีสังคม เลิกต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จในชีวิต และไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสถาบันกลายเป็นพวกติดยาเสพติด แยกตัวออกจากสังคม โดยอาจแยกเป็นการส่วนตัวหรือรวมกันเป็นกลุ่ม

5. พฤติกรรมที่พยายามเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคม (Rebellion) ไปในทิศทางที่ตนอาจได้ประโยชน์ บุคคลเหล่านี้ไม่พอใจเป้าหมายทางวัฒนธรรม และวิธีการทางสถาบันที่มีอยู่ ต้องการแสวงหาบรรทัดฐานและเป้าหมายใหม่ ๆ เช่น พวกแก๊งวัยรุ่น

ทฤษฎีความไม่เป็นระเบียบในสังคม กล่าวโดยสรุป เป็นพฤติกรรมที่ขาดความสมดุลย์หรือเกิดการขัดแย้งระหว่างระบบสังคมกับระบบวัฒนธรรม ทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมบุคคล โดยบุคคลจะประพฤติผิดระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม กล่าวคือระบบวัฒนธรรมในแต่ละสังคมจะสร้างบรรทัดฐาน

เกี่ยวกับเป้าหมาย ซึ่งเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมนั้น ๆ ต้องการ เช่น ความสุข ความสำเร็จ และระบบสังคมมีวิธีการ เพื่อให้คนในสังคมบรรลุเป้าหมายที่ตนต้องการ แต่เมื่อใดที่คนขาดโอกาสนั้น ก็จะเกิดภาวะขาดบรรทัดฐานเป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมผันสังคม

ผลดีและผลเสียของการลงโทษนักเรียน

มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่าน ได้รวบรวมผลดีและผลเสียของการลงโทษนักเรียน ดังต่อไปนี้

ผลดีของการลงโทษนักเรียน

สมเจตน์ อภิมนต์รักษา (ม.ป.ป. : 128) กล่าวว่า การลงโทษมีความมุ่งหมายให้เกิดผลดีต่อนักเรียนดังนี้

1. ทำให้นักเรียนรู้จักเคารพครูอาจารย์
2. ทำให้ไม่เกิดปฏิกริยาที่ไม่พึงปรารถนา
3. ทำให้นักเรียนทำงานที่ครูมอบหมายให้
4. เป็นตัวอย่างไม่ให้คนอื่นกระทำผิด

ผดุง อารยะวิญญู (2528 : 92) ได้อธิบายผลดีของการลงโทษไว้ดังนี้ คือ

1. การลงโทษทำให้เด็กเลิกพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะพฤติกรรมที่เป็นการก้าวร้าว การหนีโรงเรียน การชกต่อย การลงโทษ เช่น การดุ กล่าวโทษ การเฆี่ยนตี นับว่าเป็นการกระทำที่เหมาะสม

2. การลงโทษทำให้เด็กเห็นว่า พฤติกรรมอย่างใดถูกต้อง อย่างใดไม่ถูกต้อง เด็กจะรู้จักกาลเทศะยิ่งขึ้น เช่น เด็กอาจจะผลักกันในการวิ่งเล่นในสนาม แต่การผลักกันในขณะลงบันไดนั้นย่อมเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เพราะอาจจะก่อให้เกิดอันตรายได้ แต่เด็กอาจจะไม่ตระหนักในเรื่องนี้ ครูอาจจะลงโทษเด็กที่ผลักคนอื่น การลงโทษในที่นี้ไม่จำเป็นต้องตีเสมอไป ครูอาจจะใช้คำว่า "อย่า" หรือ "ไม่" หรือทำหน้าตาเป็นเชิงดุ การกระทำของครูดังกล่าวก็ถือว่า เป็นการลงโทษอย่างหนึ่ง

3. การลงโทษจะได้ผลยิ่งขึ้นเมื่อครูอธิบายให้เด็กฟังด้วยว่า เด็กทำผิดอะไรและครูก็ลงโทษเขาเพราะอะไร และเด็กจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูกต้อง การลงโทษเพียงอย่างเดียวโดยที่เด็กไม่ทราบเลยว่า ตนเองถูกลงโทษเพราะอะไร ย่อมเป็นการลงโทษที่ไม่ครบขบวนการ

ของการลงโทษ

4. การลงโทษเป็นการป้องกันการเลียนแบบ เด็กมักชอบเลียนแบบกัน โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่น เมื่อคนหนึ่งขัดคำสั่งครูได้ คนอื่น ๆ ก็พยายามขัดคำสั่งครูบ้าง การลงโทษจึงเป็นการสะกัดกั้นการเลียนแบบ เป็นการป้องกันมิให้เด็กคนอื่นเอาเป็นเยี่ยงอย่าง เมื่อเด็กอื่นเห็นตัวอย่างแล้ว ก็มีกล้าประพฤติเช่นนั้นอีก การลงโทษดังกล่าวควรกระทำต่อหน้านักเรียนหลายคน เพื่อเป็นตัวอย่าง และต้องลงโทษอย่างคงเส้นคงวา หมายความว่า เมื่อเด็กประพฤติผิดเช่นนี้จะถูกลงโทษทุกครั้ง คราวต่อไปเด็กประพฤติเช่นนี้อีก ก็จะถูกลงโทษเหมือนครั้งแรก การลงโทษที่ไม่สม่ำเสมอ ย่อมทำให้เด็กไม่กลัว การลงโทษก็จะไม่เป็นผลดี

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2531 : 67 - 68) กล่าวว่า การลงโทษมีผลดีหลายประการดังนี้

1. ทำให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หยุดลงทันที ในเมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวเองหรือผู้อื่น การลงโทษด้วยความรุนแรงอย่างเพียงพอ สามารถทำให้หยุดพฤติกรรมเช่นนั้นได้ทันที

2. การทำโทษทำให้ผู้ถูกลงโทษสามารถจำแนกได้อย่างรวดเร็วว่าพฤติกรรมใดไม่ควรกระทำ การปล่อยให้เด็กกระทำพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และที่พึงประสงค์ปนเปกันไป โดยหวังจะให้เรียนรู้เองในที่สุดนั้น บางครั้งทำให้กลายเป็นนิสัยที่แก้ยากในที่สุด เด็กที่ถูกตามใจให้แสดงออกอย่างไรก็ได้จะพัฒนาไปสู่การไม่รู้จักสิทธิของผู้อื่น รบกวนและรุกรานเสรีภาพของคนอื่น เพียงแต่คำว่า "อย่า" หรือ "ขมวดคิ้ว" ที่ทำให้เด็กหยุดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ก็ทำให้เด็กเรียนรู้ที่จะจำแนกสิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควรรวดเร็วขึ้น

3. การลงโทษเป็นตัวอย่างให้แก่คนอื่น ๆ เกิดความเกรงกลัวที่จะประพฤติเช่นนั้น ตัวอย่างหรือตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์แล้วถูกลงโทษ มีผลทำให้ผู้อื่นไม่ทำพฤติกรรมอย่างนั้นอีก

<u>ผลเสียของการลงโทษนักเรียน</u>

ฟอนตานา (Fontana. 1985 : 86 - 87) กล่าวถึงผลเสียของการลงโทษ มีดังนี้

1. ผลของการลงโทษเป็นแบบชั่วคราวไม่ยั่งยืน พฤติกรรมที่ถูกทำโทษจะถูกระงับไว้ในช่วงเวลาสั้น ๆ และจะกลับมาเกิดขึ้นอีกบ่อย ๆ เด็กจะชินกับการลงโทษ

2. การลงโทษเป็นการชี้นำให้เด็กรู้จักหลีกเลี่ยง เช่น การพูดโกหก

3. การลงโทษเป็นการทำลายสัมพันธภาพ ความศรัทธา ความเคารพ และความเป็นมิตรระหว่างครูกับนักเรียน

4. การลงโทษทำให้เด็กเกิดความรู้สึกในด้านลบ เช่น เด็กหลีกเลี่ยงการเอาใจใส่ของครู และบางครั้งอาจไม่ชอบเนื้อหาวิชาที่ครูสอน

5. การลงโทษโดยไม่มีหลักเกณฑ์และไม่ยุติธรรม สอนให้เด็กยอมรับว่า ผู้ฮ่อนแอเป็นเหยื่อของผู้ที่เข้มแข็ง

6. การลงโทษทำให้เด็กกลัว เป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เด็กหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ โดยยอมทำตามมากเกินไป และไม่กล้าตัดสินใจ

แมคควีน (McQueen. 1992 : 13) ได้ให้ความเห็นว่า การลงโทษ ทำให้นักเรียนต่อต้าน เกิดปฏิกริยาต่าง ๆ ในขณะเรียน

จรรจา สุวรรณทัต (2515 : 54 - 55) กล่าวว่า ผลเสียของการลงโทษในระดับขั้นรุนแรง ทำให้เด็กผู้ถูกลงโทษเกิดความคับข้องใจ เกิดความกลัว ทางด้านจิตวิทยาถือว่าทำให้เสื่อมเสียสุขภาพจิต และบางครั้งการลงโทษกลับเป็นเครื่องเสริมแรงให้เด็กประพฤติผิดยิ่งขึ้น การลงโทษที่กระทำ โดยปราศจากการพิจารณาสถานการณ์ต่าง ๆ ให้รอบคอบ ได้แก่ การขาดความเข้าใจในพื้นฐานลักษณะอารมณ์ และนิสัยของเด็กผู้ถูกลงโทษ ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและครู อาจทำให้การเรียนรู้ของเด็กชะงักได้ สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2518 : 154) ได้กล่าวถึงผลเสียของการทำโทษอย่างรุนแรง เช่น เฮียน ดี ดูว่า อย่างรุนแรง การกระทำเหล่านี้เป็นการทำร้ายต่อจิตใจของเด็กอย่างยิ่ง ทำให้เด็กเป็นคนต่อต้าน หรือกลายเป็นเด็กเกเร ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สมชาย ธัมมนันท์กุล (2526 : 87) และสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2526 : 26) กล่าวว่า การลงโทษทารุณกรรม เพื่อให้เกิดความหลาบจำไม่กระทำผิด การลงโทษนั้นไม่ใช่วิธีการที่จะนำมาแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เพียงแต่เป็นวิธีการเพื่อระงับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในขณะนั้น แต่พฤติกรรมเหล่านั้นจะกลับคืนมาอีกในเวลาต่อมา และเมื่อใช้การลงโทษไปนานเข้า แทนที่จะก่อให้เกิดผลดี ก็จะทำให้เกิดผลเสียตามมาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กจะมีพฤติกรรมการหลีกหรือหนีจากสภาพที่ได้รับการลงโทษ ซึ่งในที่นี้หมายถึงในสภาพห้องเรียน และเมื่อเด็กหนีจากห้องเรียนไปแล้ว ต้องหลบซ่อนไปกระทำที่อื่น เช่น การตื้อรั้นเกเร การหนีเที่ยว การมั่วสุม อยู่ภายนอกห้องเรียน หรือภายนอกโรงเรียน เมื่อมั่วสุมแล้วเด็กได้รับความพึงพอใจเด็กจะทำพฤติกรรมมั่วสุมมากยิ่งขึ้น

สมชาย ธัมมนันท์กุล (2526 : 88) ได้ให้ความเห็นว่า การลงโทษทางร่างกายทำให้นักเรียนกลัวโรงเรียน เพราะเคยถูกทำโทษเจ็บปวดทรมาน หรือเห็นเพื่อนถูกทำโทษอย่างน่ากลัว เกิดความวิตกกังวล ทำให้ผลการเรียนไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ พยอม อิงคตานุวัฒน์ (2528 : 24) กล่าวถึงการทำโทษ ถ้ารุนแรงมากเกินกว่าความผิดที่ได้กระทำไปแล้ว จะทำให้เด็กกลัวมากจะไม่กล้าลองทำอะไรอีก ไม่กล้าออกความคิดเห็น เพราะกลัวจะผิดและจะได้รับโทษ จะทำอะไรเกิดความวิตกกังวล ทำให้ผู้ถูกลงโทษขาดความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นเหตุให้บุคคลขาดวินัย ส่วนดวงเดือน ศาสตรภัทร์ (2528 : 32) กล่าวว่า ยิ่งลงโทษรุนแรงมากเท่าใด ก็จะทำให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์น้อยลงเท่านั้น และเด็กก็จะต้องคอยพึ่งคนอื่น ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ยิ่งลงโทษมากก็จะทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2528 : 92 - 93) ได้กล่าวถึงผลเสียของการลงโทษก่อให้เกิดการปรับตัวไปในทางถดถอยสะกัดกั้นความคิดสร้างสรรค์ เกิดความกลัว เกิดความก้าวร้าว เกิดปฏิกิริยาโต้ตอบโดยแสดงความไม่พอใจมากบ้างน้อยบ้าง ส่วนสุรางค์ จันทน์เอม (2529 : 35) ให้ความเห็นว่า การลงโทษทำให้เกิดผลเสียแก่เด็กหลายประการ เช่น ทำลายบุคลิกภาพของเด็ก ทำให้เด็กเป็นคนหวาดกลัว ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นอีกต่อไป นอกจากนี้แล้วการลงโทษยังทำให้เกิดความเกลียดชังระหว่างครูและเด็ก ก่อให้เกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อครูและต่อโรงเรียนในที่สุด ยิ่งกว่านั้นการลงโทษไม่อาจยับยั้งการกระทำผิดของเด็กได้ตลอดไป อาจเป็นการยับยั้งได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น ครูที่ชอบลงโทษเด็กเด็กมักขาดความเคารพ และเป็นผลเสียต่อการเรียนของเด็กเป็นอย่างมาก

วิไล ดวงแก้ว (2530 : 28 - 29) ได้กล่าวว่า ในโรงเรียนแต่ละแห่งนั้นย่อมจะต้องมีกฎหรือระเบียบ แล้วก็ต้องมีการรักษากฎหรือระเบียบนั้นไว้ ด้วยการทำโทษผู้ที่ฝ่าฝืนตามที่ได้ตกลงกันไว้ เด็กที่ถูกทำโทษบ่อย ๆ จะมีผลเสียจากการที่ครูทำโทษดังนี้

1. ว้าเหว่ เด็ก ๆ แสดงออกก็โดยมีท่าทีเหงา ๆ หลังจากถูกทำโทษ เด็กรู้สึกเดียวดายอ้างว้างและไม่มีความอบอุ่นเมื่ออยู่ใกล้ครู

2. ห่าม ๆ เด็กที่ถูกทำโทษบ่อย ๆ จะกลายเป็นเด็กห่าม ๆ คือ ทำอะไรเหมือนคนที่มีสติบกพร่องมักเอะอะมะเทิ่งเพื่อเรียกร้องความสนใจให้ทุกคนหันมามองตัวเอง ชื่นชมตัวเอง

3. ขาดความรัก นักเรียนที่ถูกทำโทษมาก ๆ มักไม่ค่อยมีความรักให้คนอื่น ครูจะสังเกตได้ว่าเด็กพวกนี้ ไม่มีความเอื้ออาทรให้ใคร น้ำใจที่ควรจะมีก็ขาดหายไปเสียเฉย ๆ อย่างไม่น่าจะเป็น

4. ต่อต้านสังคม เมื่อมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนไม่ดีถูกทำโทษบ่อย ๆ เด็กจะกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาไปในทันที และผลสุดท้ายถ้าฝืนระเบียบได้เด็กก็จะฝืน โดยมีความรู้สึกฝังแน่นว่าเมื่อเป็นคนไร้ค่าแล้ว ก็ทำตัวเลวให้มันถึงที่สุดเสียเลยจะดีกว่า

5. ไม่กระตือรือร้นต่อการทำงาน ในปัจจุบันการทำโทษเด็กมิได้หมายถึง การตีเด็กแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น การทำโทษเด็กมี การให้เด็กทำงานในโรงเรียนเพิ่มขึ้น อาจจะให้ตักน้ำเข้าส้วม ดายหญ้า ขนดิน ฯลฯ ซึ่งการทำโทษแบบนี้ผลเสียในความรู้สึกที่ว่า งานอย่างนั้นเป็นของนักโทษ ผลสุดท้ายก็ไม่กระตือรือร้นต่อการทำงาน

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2531 : 69 - 73) ให้ความเห็นว่าการลงโทษมีผลเสียหลายประการดังนี้

1. การลงโทษอาจจะเป็นสาเหตุของการแผ่ขยายความกลัวผู้ลงโทษไปสู่สิ่งอื่นได้ เช่น เด็กถูกครูว่าด้วยสีหน้าโกรธจัด เพราะตอบคำถามครูโดยที่ครูไม่ได้ชี้ให้ตอบ เด็กอาจเกิดการแผ่ขยายความกลัวไปสู่ครูคนอื่น ครูใหญ่ วิชาที่ครูสอน หรือไปจนถึงโรงเรียนในที่สุด นอกจากนั้นวิธีการลงโทษ ก็เป็นตัวแปรสำคัญเช่นกัน ในการสร้างความกลัวและความเกลียด การลงโทษที่มีลักษณะเป็นการทำลายความมีคุณค่า และตัวผู้ถูกลงโทษมี กล่าวว่าคุณเป็นคนโง่ เธอเป็นคนซุ่มซ่าม ฯลฯ เช่นนี้จะทำให้เกิดการป้องกันคุณค่าของตัวเองขึ้นในตัวผู้ถูกลงโทษ วิธีการอันหนึ่งในการป้องกันตัวดังกล่าว คือ การต่อสู้และการโต้ตอบกลับ ถ้าทำไม่ได้ก็เก็บเอามาเป็นความกลัวและความเกลียด

2. การลงโทษอาจจะเป็นสาเหตุให้เกิดการปรับตัวแบบหลีกหนีออกไปจากสถานการณ์หรือหนีหน้าไปจากผู้ลงโทษก็ต่อเมื่อผู้ลงโทษไม่เคยหรือเคยน้อยครั้งที่จะให้รางวัลแก่ผู้ถูกลงโทษยิ่งเคยให้รางวัลน้อยครั้งเท่าไรก็ยิ่งเพิ่มความเป็นไปได้ที่จะทำให้ผู้ถูกลงโทษหนีหน้าไปมากขึ้นเท่านั้น

3. การลงโทษทำให้เด็กที่ถูกลงโทษเกิดความก้าวร้าว เนื่องจากการลงโทษทางกายมีผลนำมาซึ่งความก้าวร้าว โดยการเลียนแบบจากผู้ลงโทษ เมื่อบุคคลถูกลงโทษในขณะที่ไม่มีทางที่จะแสดงความก้าวร้าวต่อสู้ เด็กได้เก็บเอาความก้าวร้าวเอาไว้ เมื่อมีโอกาสที่จะแสดงได้ เช่นผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าไม่อยู่ เด็กจึงจะแสดงออกไป

4. การลงโทษมีผลทำให้ผู้ถูกลงโทษเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่มีค่าหรือถูกลดค่าลง ในกรณีที่การลงโทษมีความรุนแรงต่อจิตใจของผู้ถูกลงโทษเป็นอย่างยิ่ง เป็นประสบการณ์ที่เปรียบเสมือนบาดแผลในใจที่ยากแก่การลืม

ไมคูลาส (ประเทือง ภูมิภัทราคม. 2535 : 219 ; อ้างอิงมาจาก Mikulas. 1978 : 100) ให้ความเห็นว่า การลงโทษมีผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. การลงโทษก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ เป็นต้นว่า เกิดความกลัว ความวิตกกังวล ความเครียด ฯลฯ ซึ่งก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการเรียนของเด็ก

2. การลงโทษก่อให้เกิดการหลีกหนีจากสภาพการณ์ที่ถูกลงโทษ หรือผู้ลงโทษและสิ่งเร้าอื่น ซึ่งเชื่อมโยงกับสิ่งเร้าที่เป็นการลงโทษ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 125) ให้ข้อจำกัดที่ควรตระหนักเกี่ยวกับการใช้การลงโทษว่า มีผลข้างเคียงมากมายหลายประการดังนี้

1. การลงโทษก่อให้เกิดความก้าวร้าว และความไม่พึงพอใจที่ได้รับการลงโทษ

2. การลงโทษก่อให้เกิดการถอยหนี บุคคลที่ได้รับการลงโทษจะพยายามไม่เผชิญกับสภาพการณ์ที่เกี่ยวกับการลงโทษนั้น และจะพยายามหนีไปให้พ้นจากสภาพการณ์นั้น ทำให้เกิดผลเสียหายหลาย ๆ ประการต่อเด็ก เช่น การหนีเรียน

3. การลงโทษมีอิทธิพลในทางลบต่อบุคคลที่ได้รับโทษ การลงโทษเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลที่ได้รับโทษเกิดความรู้สึกในทางลบทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่น บุคคลที่ได้รับโทษอาจจะดูถูกตนเอง ขณะเดียวกันมีความรู้สึกในทางลบกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

โดยสรุปแล้วผลดีของการลงโทษช่วยระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ป้องกันการเลียนแบบเป็นตัวอย่างไม่ให้คนอื่นกระทำผิด ส่วนผลเสียของการลงโทษมีมากมาย ทำให้มีปัญหาทางอารมณ์ เกิดความกลัววิตกกังวล ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์น้อยลง ไม่กระตือรือร้นในการทำงาน เกิดความก้าวร้าว ต่อต้าน เกเร เสียสุขภาพจิต ว้าเหว่ มีพฤติกรรมหลีกหนีจากสภาพที่ได้รับการลงโทษ เช่น การหนีเที่ยว การมั่วสุมนอกห้องเรียนหรือภายนอกโรงเรียน ครูที่ชอบลงโทษนักเรียน มักขาดความเคารพจากนักเรียน และเป็นผลเสียต่อการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างมาก

<u>งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษนักเรียน</u>

<u>งานวิจัยในต่างประเทศ</u>

วิทตัน (นรินทร อิ่มเพิ่มพูล. 2523 : 20 ; อ้างอิงมาจาก Whitton. 1974) ศึกษาผลของประสบการณ์การสอนที่มีต่อเจตคติของนักเรียนฝึกสอนเกี่ยวกับการลงโทษ กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนผิวขาวและดำ ในมหาวิทยาลัยเท็กซัสทางหนือ ซึ่งออกฝึกสอนในระดับมัธยมศึกษา ให้ตอบแบบสอบถามที่เป็น Semantic Differential และ The Purdue Attitude Scale ผลปรากฏว่า ประสบการณ์การสอนสามารถเปลี่ยนเจตคติของนักเรียนฝึกสอนได้ และเจตคติของนักเรียนฝึกสอนเพศหญิงที่มีต่อการลงโทษนักเรียนเปลี่ยนแปลงได้มากกว่านักเรียนฝึกสอนเพศชาย

คล้าก (นรินทร อิ่มเพิ่มพูล. 2523 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Clark. 1978) ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ที่มีต่อการลงโทษ โดยให้พักการเรียนของครู นักแนะแนว และผู้บริหาร กลุ่มตัวอย่างเป็นครู นักแนะแนว ผู้บริหาร จากโรงเรียน 5 แห่ง ในรัฐมิชิแกน ให้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับวินัยในด้านให้นักเรียนพักการเรียน (Suspension) จำนวน 24 ข้อ ผลปรากฏว่า
1. ครูต่างเพศกันมีความเห็นต่างกันเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนในด้านการสั่งให้พักการเรียน
2. ครูที่ระดับการศึกษาต่างกันมีความเห็นต่างกันเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนในด้านการสั่งให้นักเรียนพักการเรียน

ไวท์ (White. 1989 : 103) ศึกษาความพึงพอใจของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการฝึกระเบียบวินัย และเจตคติต่อการลงโทษทางร่างกาย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร จำนวน 120 คน และครู จำนวน 360 คน ของโรงเรียนประถมศึกษาแคโรไลน่าเหนือ โดยการสำรวจแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูปฏิบัติเกี่ยวกับการฝึกวินัยโดยการตักเตือนมากกว่าการลงโทษทางร่างกาย

ทอเบอร์ (Tauber. 1990 : 57 ; citing Hogan. 1985 : 41) ศึกษาการลงโทษนักเรียนโดยให้เขียน สำรวจครู 117 คน ผลการวิจัย พบว่า 6 % ของผู้ตอบทุกระดับเห็นด้วยกับการกระทำ มีครู 27 % ที่ระบุความถี่ "มากที่สุด" หรือ "มาก" มีครู 40 % ที่ระบุความถี่ "เป็นครั้งคราว" ครูหญิงให้การยอมรับมากกว่าครูชาย และครูระดับชั้นประถมศึกษายอมรับเพียงเล็กน้อย น้อยกว่าครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษา

สครูปป์ (Schrupp. 1993 : 124) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ต่อระเบียบวินัยของโรงเรียนของครูที่สอนเกรด 7 และเกรด 8 ในโรงเรียนของรัฐและโรงเรียนเอกชน โดยศึกษาปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยของโรงเรียน 4 เรื่อง คือ องค์ประกอบปัญหาระเบียบวินัย สาเหตุส่วนใหญ่ของปัญหาระเบียบวินัย การแก้ปัญหาระเบียบวินัย และการรับรู้ปัญหาการลงโทษทางร่างกาย กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในสหรัฐ จำนวน 346 คน ตอบแบบสำรวจ ผลปรากฏว่า ครูโรงเรียนของรัฐมีความพึงพอใจที่จะใช้วิธีการลงโทษทางร่างกายมากกว่าครูโรงเรียนเอกชน

งานวิจัยในประเทศ

นำทรัพย์ จันทน์หอม (2505 : 59) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความมุ่งหวังของนักเรียนต่อครูในเรื่องการลงโทษและการให้รางวัล โดยศึกษาจากนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่า การให้รางวัลที่เด็กชอบมากที่สุด คือ การชมเชย การสัญญาว่าจะให้รางวัล การให้สิทธิพิเศษ ให้รางวัล และไม่สนใจ ตามลำดับ ส่วนการลงโทษที่เด็กชอบมากที่สุด คือ การตักเตือน การดุ การตัดสิทธิ และไม่สนใจ ตามลำดับ จึงสรุปได้ว่า เด็กชอบการลงโทษสถานเบาที่สุด คือ การว่ากล่าวตักเตือน

ศุภวดี ชูวงศ์ (2519 : 74) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาทางวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในทัศนะของครู เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดระเบียบโรงเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 360 คน จากผลการวิจัย พบว่า ครูหญิงและครูชาย มีความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนผู้ซึ่งประพฤติผิดระเบียบโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นรินทร อิ่มเพิ่มพูล (2523 : 69 - 71) ศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจวิธีการที่ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดนครปฐม ใช้ในการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนตามการรับรู้ของครู และตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปร เพศ วุฒิ ประสบการณ์การเป็นครูต่อการใช้วิธีแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหา กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 250 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ครูใช้วิธีการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาเรียงตามลำดับมากน้อยดังนี้ คือ วิธีการทำโทษทางวาจา วิธีการไม่ทำโทษ วิธีการทำโทษทางกาย การทำโทษทางสังคม และไม่แก้ปัญหา ส่วนอิทธิพลของตัวแปร พบว่า เพศ วุฒิ และประสบการณ์ของการเป็นครูต่อการใช้วิธีแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สายเดือน ตันตกานต์ (2525 : 96 - 97) ได้ศึกษาทัศนะของผู้บริหาร ครูวิชาสามัญ ครูวิชาชีพ และนักเรียนหัวหน้าชั้น ที่มีต่อความเหมาะสมของระเบียบว่าด้วยการแต่งกาย และระเบียบว่าด้วยความประพฤติ กรณีความบกพร่องทางวินัยของนักเรียน และวิธีการลงโทษนักเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 169 คน ครูวิชาสามัญ 142 คน ครูวิชาชีพ 253 คน และนักเรียนหัวหน้าชั้น 244 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 808 คน ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า ผู้บริหาร ครูวิชาสามัญ ครูวิชาชีพ และนักเรียนหัวหน้าชั้น มีความเห็นเกี่ยวกับวิธีการลงโทษนักเรียนผู้ประพฤติผิดระเบียบว่าควรลงโทษสถานเบาก่อน การศึกษาความสอดคล้องของทัศนะเกี่ยวกับ

การลงโทษนักเรียนผู้ประพฤติผิดระเบียบ พบว่า มีความเห็นไม่สอดคล้องกันใน 5 กรณี และสอดคล้องกันใน 6 กรณี

ปัญจา สุดสงา (2531 : 52) ศึกษาวิจัยเรื่อง วินัยของนักเรียน การประพฤติผิดวินัย การป้องกันและการแก้ไข ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารจำนวน 100 คน และครูจำนวน 336 คน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ชี้แจงให้คณะครูอาจารย์ได้ยึดถือระเบียบการลงโทษ โดยการเปลี่ยนตามที่กำหนดโดยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการอย่างเคร่งครัด และเมื่อนักเรียนกระทำความผิด โรงเรียนได้กำหนดโทษ โดยการให้นักเรียนทำความสะอาดห้องน้ำ - ห้องส้วม ซึ่งโรงเรียนได้กระทำน้อยที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษนักเรียนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลงโทษของครูอาจารย์ คือ เพศ และประสบการณ์การเป็นครู ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาตัวแปรทั้งสองดังกล่าว เป็นตัวแปรภายนอกด้านชีวสังคมของโครงสร้างของทฤษฎีในงานวิจัยครั้งนี้

<u>ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล</u>

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Theory of Reasoned Action) เป็นทฤษฎีที่ฟิชไบน์และไอเซน (Fishbein and Ajzen. 1975 ; Ajzen and Fishbein. 1980) ได้เริ่มศึกษาทฤษฎีนี้เมื่อปี ค.ศ. 1967 และเสนอเต็มรูปแบบเมื่อปี ค.ศ. 1980 โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผล และใช้ข้อมูลที่ตนมีอย่างเป็นระบบ มนุษย์พิจารณาผลที่อาจเกิดจากการกระทำของตนก่อนตัดสินใจกระทำ หรือไม่กระทำพฤติกรรมนั้น (ธีระพร อุวรรณโณ. 2528 : 30) ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เป็นทฤษฎีที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ คือ พฤติกรรม(Behavior) ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavior Intention)ของบุคคล เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward The Behavior) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) ผู้วิจัยขอเสนอสาระสำคัญของทฤษฎี โดยสรุปได้ดังนี้ ธีระพร อุวรรณโณ (2528 : 31 - 32)

1. พฤติกรรม ส่วนมากอยู่ภายใต้การควบคุมของความตั้งใจของบุคคล ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention หรือ I) ซึ่งความตั้งใจนี้เป็นตัวกำหนดใกล้ชิดกับการกระทำ

2. ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม ความตั้งใจของบุคคลขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 2 ตัว คือ

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการประเมินผลทางบวกหรือทางลบของบุคคลต่อการกระทำ เรียกว่า เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward The Behavior หรือ A_B)

เจตคติต่อพฤติกรรม ขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (Behavioral Beliefs หรือ b) และการประเมินผลการกระทำ (Evaluation of Consequences หรือ e) เขียนเป็นสมการได้ว่า

$$A_B = f \sum_{i=1}^{n} b_i e_i$$

2.2 ปัจจัยทางสังคม เป็นการประมาณของบุคคลว่าตนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm หรือ SN) เพียงใด กลุ่มอ้างอิงหมายถึง บุคคลใกล้ชิดที่มีความสำคัญต่อบุคคลผู้นั้น

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ขึ้นอยู่กับความเชื่อที่ว่าบุคคลแต่ละคนที่อยู่ในกลุ่มอ้างอิงประสงค์จะให้ตนทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้นเพียงใด และยังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to Comply หรือ MC) เขียนเป็นสมการได้ว่า

$$SN = f \sum_{i=1}^{n} NB_i MC_i$$

3. จากข้อ 1 และ 2 สามารถเขียนเป็นสมการได้ว่า

$$B \sim I = f [A_B w_1 + SN w_2]$$

w_1 และ w_2 เป็นน้ำหนักที่ได้จากการคำนวณสมการถดถอยพหุคูณ

4. ความสำคัญของเจตคติต่อพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนหนึ่งขึ้นกับความตั้งใจเชิงพฤติกรรมหรือพฤติกรรมเอง นั่นคือพฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจถูกกำหนดโดยเจตคติต่อพฤติกรรมมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนพฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่าจากเจตคติต่อพฤติกรรม แต่พฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทั้งสองไล่เลี่ยกัน และความสำคัญของปัจจัยทั้งสองนี้อาจแตกต่างกันจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง

5. ตัวแปรภายนอก (External Variables) เช่น ตัวแปรชีวสังคม เจตคติต่อเป้าหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ๆ หรือบุคลิกภาพ จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก็ต่อเมื่อตัวแปรนั้น ๆ มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรม ซึ่งมีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หรือมีอิทธิพลต่อน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรทั้งสองนี้ต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรม

6. การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษาจำเป็นต้องกำหนดโดยคำนึงถึง

6.1 การกระทำ (Action) จะต้องกำหนดว่าเป็นการกระทำอย่างเดียว (Single Act) เช่น การให้ลูกกินอาหาร การสูบบุหรี่ เป็นต้น หรือเป็นประเภทพฤติกรรม (Behavior Category) เช่น การออกกำลังกาย ซึ่งอาจประกอบด้วยการกระทำย่อย ๆ หลายการกระทำ เป็นต้นว่า การวิ่ง การกระโดดเชือก หรือการเล่นฟุตบอล

6.2 เป้าหมาย (Target) หมายถึง เป้าหมายของการกระทำ เช่น การให้ลูกกินอาหารข้างต้นอาจกำหนดเป้าหมายให้เป็นนมแม่

6.3 เวลา (Time) หมายถึง เวลาที่พฤติกรรมที่เราสนใจศึกษาจะเกิดขึ้น เช่น การกินนมแม่ตอนค่ำ

6.4 บริบท (Context) หมายถึง สถานการณ์ที่พฤติกรรมที่เราสนใจศึกษาจะเกิดขึ้น เช่น การกินนมแม่ที่บ้าน

การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษานี้ สามารถกำหนดให้มีความจำเพาะได้ตามที่เราสนใจจะศึกษา เมื่อกำหนดพฤติกรรมได้แล้วการวัดเจตคติต่อพฤติกรรม ก็จะต้องวัดให้สอดคล้องกับพฤติกรรม เช่น เจตคติต่อการให้ลูกกินนมแม่ที่บ้านตอนค่ำ ส่วนการวัดพฤติกรรมจำเป็นต้องวัดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดขึ้น

<u>ข้อจำกัดของทฤษฎี</u> (เรวดี วัฒกโกศล. 2533 : 9 ; อ้างอิงมาจาก ธีระพร อุวรรณโณ. ม.ป.ป. : 2)

1. อาจมีพฤติกรรมบางพฤติกรรมที่ทฤษฎีอธิบายไม่ได้ เช่น การระบายอารมณ์ทันทีทันใด หรือพฤติกรรมในการทำงานที่คนมีทักษะอยู่แล้ว เช่น การขับรถ การเปิดหน้าหนังสือ

2. อาจมีคนบางคนที่ทฤษฎีอธิบายไม่ได้ เช่น คนที่มีการตัดสินใจโดยกระบวนการที่แตกต่างจากแนวทฤษฎีนี้ หรือคนที่แสดงพฤติกรรมโดยไม่ได้คิดไตร่ตรองเลย

3. การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอาจจะยังไม่เป็นวิธีที่ดีที่สุด

4. อาจมีองค์ประกอบอย่างอื่นที่มีความสำคัญอีก แต่ปัจจุบันยังไม่มีหลักฐานเพียงพอ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล สามารถเขียนเป็นแผนภูมิดังภาพประกอบ 1

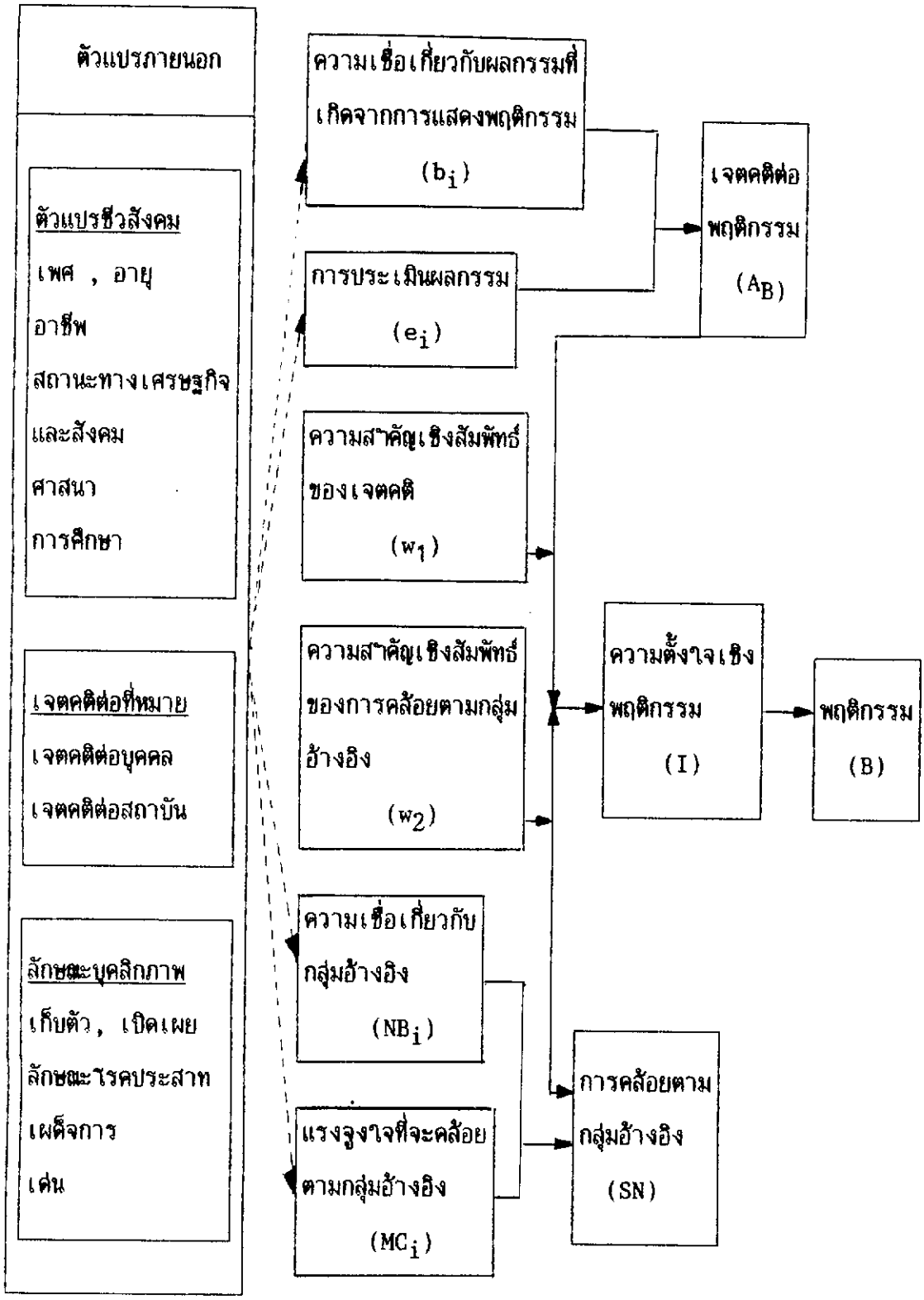

----- แสดงความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอกกับตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎี

_____ แสดงความสัมพันธ์โดยตรงเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎี

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซนและฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980 : 84)

รายละเอียดของตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

1. พฤติกรรม (Behavior) การที่จะเข้าใจถึงพฤติกรรมได้จะต้องทำความเข้าใจสิ่งเหล่านี้ (Ajzen and Fishbein. 1980 : 29 - 39)

1.1 พฤติกรรมและผล (Behaviors Versus Outcomes)

ผลกับพฤติกรรมต่างกัน เพราะผลอาจจะเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากพฤติกรรม และพฤติกรรมหลาย ๆ พฤติกรรมที่ต่างกัน อาจจะนำมาซึ่งผลเดียวกัน เช่น การที่คะแนนสอบได้ดีอาจจะมาจากพฤติกรรมต่าง ๆ กัน เช่น ตั้งใจเรียน อ่านหนังสือมาก จำเนื้อหาได้มาก หรือลอกคำตอบจากคนอื่นเวลาสอบ ดังนั้นในการศึกษาเราจะต้องกำหนดให้แน่ชัดว่าเราจะศึกษาพฤติกรรมหรือผล

1.2 การกระทำเดี่ยวและประเภทพฤติกรรม (Single Action Versus Behavioral Categories)

เราไม่สามารถที่จะสังเกตประเภทพฤติกรรมได้โดยตรง เพราะว่าประเภทพฤติกรรมหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยการกระทำเฉพาะหลายการกระทำ เช่น เราไม่สามารถที่จะสังเกต "ความก้าวร้าว" ได้แต่เราสามารถสังเกตการกระทำเฉพาะหรือการกระทำเดี่ยว ซึ่งเรานิยามว่าเป็นความก้าวร้าวหรือไม่ก้าวร้าวได้

1.2.1 การกระทำเดี่ยว (Single Action)

การกระทำเดี่ยวเป็นพฤติกรรมเฉพาะที่บุคคลกระทำ การกระทำเดี่ยวสามารถวัดได้แต่ต้องให้คำนิยามชัดเจน เพื่อให้เกิดความตรงกันในการสังเกตการกระทำว่าทำหรือไม่ทำ โดยประเมินจากดรรชนีความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต

1.2.2 ประเภทพฤติกรรม (Behavioral Categories)

ประเภทพฤติกรรมเป็นกลุ่มของการกระทำ ซึ่งไม่สามารถที่จะสังเกตประเภทพฤติกรรมได้โดยตรง ต้องอนุมานจากการกระทำเดี่ยว ปัญหาของการวัดประเภทพฤติกรรม คือ ต้องใช้การกระทำเดี่ยวจำนวนเท่าใดจึงจะเพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดการกระทำเดี่ยวที่สัมพันธ์กับประเภทพฤติกรรมนั้น ๆ ให้มากที่สุด และการกระทำเดี่ยวต้องสังเกตได้โดยตรง และมีความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต และทำการสังเกตการกระทำแต่ละการกระทำแล้วนำมาให้คะแนน คะแนนรวมที่ได้เป็นดรรชนีในการวัดปริมาณของประเภทพฤติกรรม เช่น ประเภทพฤติกรรมควบคุมอาหาร เกิดจากพฤติกรรมย่อย ๆ เช่น รับประทานยาลดความอ้วน

งดรับประทานไอศกรีม รับประทานอาหารวันละ 2 มื้อ ดื่มกาแฟไม่ใส่น้ำตาล

1.3 ความจำเพาะของพฤติกรรม (Behavioral Elements)

การวัดพฤติกรรมที่เป็นการกระทำเดี่ยวหรือประเภทพฤติกรรม ถ้าได้มีการกำหนดความจำเพาะของพฤติกรรมทำให้การวัด หรือการสังเกตพฤติกรรมนั้นมีความเที่ยงตรงมากขึ้น และความจำเพาะของพฤติกรรมขึ้นอยู่กับ

1.3.1 การกระทำ (Action)

1.3.2 ที่หมาย (Target)

1.3.3 บริบท (Context)

1.3.4 เวลา (Time)

(รายละเอียดได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น หน้า 36)

การสนใจว่าบุคคลกระทำพฤติกรรมหนึ่งต่อเป้าหมายหนึ่ง โดยอาจสนใจบริบท และเวลาไม่มากนัก ดังนั้นจึงต้องพิจารณาในทุก ๆ บริบท และสังเกตตลอดเวลาที่พฤติกรรมอาจเกิดขึ้น

1.4 ระดับการวัดพฤติกรรม

การวัดหรือการสังเกตการกระทำเดี่ยว สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

1.4.1 วิธีที่ให้บุคคลมีทางเลือก 2 ทาง คือ กระทำพฤติกรรม หรือไม่กระทำพฤติกรรม เช่น เขาขับรถไปทำงานหรือไม่

1.4.2 วิธีที่ให้บุคคลมีทางเลือกมากกว่า 2 ทาง ที่เขาสามารถเลือกได้ เช่น เขาเดินทางไปทำงานด้วยยานพาหนะใด

_____ รถยนต์ส่วนตัว _____ โดยสารรถของผู้อื่น

_____ รถประจำทาง _____ แท็กซี่

_____ รถมอเตอร์ไซด์ _____ รถจักรยาน 2 ล้อ

_____ เดิน

ทางเลือกเหล่านี้อาจจะมองว่าเป็นกลุ่มของการกระทำเดี่ยวที่จะกระทำหรือไม่กระทำ

1.4.3 วิธีที่วัดหรือสังเกตปริมาณของการกระทำที่เกิดขึ้น เช่น สนใจว่าเขาบริจาคเงินหรือไม่ และบริจาคเป็นเงินเท่าไร โดยมีจำนวนเงินหลายจำนวนให้เลือก

_____ ไม่บริจาค _____ 1 - 10 บาท

_____ 11 - 25 บาท _____ 26 - 50 บาท

_____ 51 - 100 บาท _____ 101 - 1,000 บาท

_____ มากกว่า 1,000 บาท

1.4.4 วิธีสังเกตพฤติกรรมที่ทำซ้ำ ๆ กัน ซึ่งมีวิธีการวัด 2 วิธี คือ

ก) ความถี่สัมบูรณ์ (The Absolute Frequency) คือ วัดจำนวนครั้งที่บุคคลกระทำพฤติกรรม

ข) ความถี่สัมพัทธ์ (The Relative Frequency) คือ หาสัดส่วนหรือจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่บุคคลกระทำพฤติกรรมนั้น

ตัวอย่างการวัดความถี่สัมบูรณ์

ในเดือนมีนาคมบุคคลโดยสารรถประจำทางไปทำงาน

_____ ไม่ได้โดยสารเลย _____ 1 - 5 วัน

_____ 6 - 10 วัน _____ 11 - 15 วัน

_____ 16 - 20 วัน _____ 21 - 25 วัน

ตัวอย่างการวัดความถี่สัมพัทธ์

บุคคลจะซื้อเบียร์ Schlitz กี่ครั้งเมื่อเทียบกับการซื้อเบียร์ 6 ครั้ง

_____ ไม่เคย _____ 1 ครั้ง

_____ 2 ครั้ง _____ 3 ครั้ง

_____ 4 ครั้ง _____ 5 ครั้ง

_____ 6 ครั้ง

ดังนั้น เมื่อต้องการทราบว่าบุคคลกระทำพฤติกรรมบ่อยเพียงไร ต้องวัดความถี่สัมบูรณ์ เมื่อต้องการทราบถึงสัดส่วนของจำนวนครั้งที่เกิดพฤติกรรมต้องวัดความถี่สัมพัทธ์

การใช้การสังเกตซ้ำโดยสังเกตการกระทำเดี่ยวที่เป็นการกระทำเดิมสามารถสังเกตได้ทั้งในเงื่อนไขที่มีสภาพเหมือนกันหรือสภาพต่างกัน (Fishbein and Ajzen. 1974 : 60)

ทางเลือกจากตัวอย่างข้างต้นอาจคิดเป็นการกระทำเดี่ยวที่บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้

1.5 พฤติกรรมจากคำรายงานของตนเอง

พฤติกรรมบางอย่างไม่สามารถสังเกตหรือวัดได้โดยตรง จึงจำเป็นต้องให้ผู้กระทำตอบด้วยตนเองแม้ว่าผลที่ได้จากการรายงานของตนเองมีความเที่ยงตรงน้อยกว่าการสังเกต

พฤติกรรมโดยตรง แต่ก็ได้รับการยอมรับในการนำมาใช้ วิธีการวัดด้วยการรายงานด้วยตนเองของประเภทพฤติกรรม จำเป็นต้องบอกกลุ่มของพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับประเภทพฤติกรรมนั้นแล้วให้เขาตอบว่ากระทำพฤติกรรมนั้นหรือไม่ วิธีการรายงานด้วยตนเองเป็นวิธีวัดที่เป็นประโยชน์ถ้ายังสนใจการรับรู้ตนเองของบุคคล และยังเป็นวิธีการที่ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

2. ความตั้งใจ (Intention) (Ajzen and Fishbein. 1980 : 41 - 52)

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ความตั้งใจเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม แต่ไม่ได้หมายความว่าการวัดความตั้งใจจะเป็นการเพียงพอที่จะทำนายพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมเสมอไป ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความหนักแน่นในการสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจและพฤติกรรม องค์ประกอบเหล่านั้น คือ ความสอดคล้องระหว่างความตั้งใจและพฤติกรรม และความคงอยู่ของความตั้งใจและถ้าการวัดมีลักษณะเป็นนามธรรมหรือมีลักษณะทั่วไปในการวัดความตั้งใจมากเท่าใดก็ยิ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่ำมากเท่านั้น (Ajzen and Fishbein. 1973 : 43)

2.1 ความสอดคล้องระหว่างความตั้งใจและพฤติกรรม

การใช้ความตั้งใจทำนายพฤติกรรมถ้าต้องการให้มีความเที่ยงตรงมากขึ้น จำเป็นต้องวัดความตั้งใจและพฤติกรรมให้สอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ ที่หมาย บริบท และเวลา

2.1.1 ความสอดคล้องกับการกระทำเดี่ยว

การวัดความตั้งใจที่มีต่อการกระทำเดี่ยว สามารถวัดได้โดยถามบุคคลถึงความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น หรือวัดความน่าจะเป็นของบุคคลว่าจะกระทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งเรียกว่า การวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention) เช่น

ฉันตั้งใจจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมัยหน้า

เป็นไปได้ ____ : ____ : ____ : ____ : ____ : ____ : ____ เป็นไปไม่ได้

มากที่สุด มาก น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย มาก มากที่สุด

2 อย่าง

หรือ

โอกาสที่ฉันจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในสมัยหน้าประมาณ ----%

2.1.2 ความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือก

การวัดความตั้งใจต่อพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือกเป็นการวัด

จำนวนทางเลือกของพฤติกรรมที่บุคคลกระทำ ซึ่งอาจจะเป็นพฤติกรรมที่ต่างกันหรือพฤติกรรมเดียวกันแต่ปริมาณต่างกัน เช่น จำนวนเงินที่บริจาค ในกรณีของการกระทำเดี่ยว คาดว่าความตั้งใจจะทำนายการเลือกได้ ถ้ามีความสอดคล้องกันระหว่างการวัด 2 ครั้ง การวัดความตั้งใจต่อพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือกนี้มีวิธีวัด 2 วิธี คือ

ก. <u>คำถามปลายปิด</u> โดยมีตัวเลือกให้ เช่น

ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี 1976

_____ ฉันตั้งใจจะลงคะแนนให้เจอรัลด์ ฟอร์ด

_____ ฉันตั้งใจจะลงคะแนนให้จิมมี่ คาร์เตอร์

_____ ฉันตั้งใจจะลงคะแนนให้ผู้สมัครคนอื่น

_____ ฉันตั้งใจจะไม่ไป

ข. <u>คำถามปลายเปิด</u> ใช้เมื่อต้องการวัดความตั้งใจ หรือเมื่อต้องการทราบปริมาณหรือความถี่

2.1.3 <u>ระดับการวัดความตั้งใจเชิงปริมาณ</u>

เป็นการวัดความน่าจะเป็นเชิงอัตนัยของความตั้งใจที่จะเลือกกระทำพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม และยังสามารถใช้ทำนายทางเลือกต่าง ๆ ได้อีก เช่น

ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี 1976

_____ โอกาสที่ฉันจะเลือกเจอรัลด์ ฟอร์ด 30 %

_____ โอกาสที่ฉันจะเลือกจิมมี่ คาร์เตอร์ 40 %

_____ โอกาสที่ฉันจะเลือกผู้สมัครคนอื่น 5 %

_____ โอกาสที่ฉันจะไม่ไปออกเสียง 25 %

ตามเหตุผลที่ว่าบุคคลจะกระทำในสิ่งที่กำหนดความน่าจะเป็นเชิงอัตนัยไว้สูงที่สุด ดังนั้นในกรณีนี้สามารถทำนายว่าบุคคลอื่นจะเลือกพรรคเดโมเครติค

2.1.4 <u>ความสอดคล้องกับประเภทพฤติกรรม</u>

การวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับประเภทพฤติกรรมนั้นต้องวัดความตั้งใจที่มีต่อการกระทำเดี่ยวนั้น ๆ และต้องมีความสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ ที่หมาย บริบท และเวลา

2.2 ความคงอยู่ของความตั้งใจ

การวัดความตั้งใจไม่ใช่เป็นตัวทำนายพฤติกรรมที่ดีเสมอไป เพราะว่าความตั้งใจสามารถเปลี่ยนได้ตลอดเวลา ในการวัดความตั้งใจก่อนการสังเกตพฤติกรรม อาจต่างจากความตั้งใจขณะที่พฤติกรรมนั้นถูกสังเกต นั่นคือยิ่งระยะเวลาในการวัดความตั้งใจและพฤติกรรมห่างกันมากเท่าใด การทำนายพฤติกรรมจากความตั้งใจก็จะมีความเที่ยงตรงลดลงมากเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีเหตุการณ์ต่าง ๆ เข้ามาในระหว่างนั้นหรือได้รับข้อมูลใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นทำให้ความตั้งใจเปลี่ยนไป ดังนั้นเพื่อให้การทำนายพฤติกรรมจากความตั้งใจมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องวัดความตั้งใจให้ใกล้กับการวัดพฤติกรรมให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ในการทำนายพฤติกรรมจากความตั้งใจโดยทิ้งช่วงเวลานานนั้น โดยปกติมักไม่นิยมใช้การวัดเป็นรายบุคคล แต่จะวัดแนวโน้มของพฤติกรรมในกลุ่มคนกลุ่มใหญ่ของประชากร เพราะว่าความตั้งใจโดยรวมของคนกลุ่มใหญ่มีความคงอยู่นานกว่าความตั้งใจเป็นรายบุคคล

ในการทำนายพฤติกรรมจากความตั้งใจโดยทิ้งช่วงเวลานานนั้น ต้องพยายามแยกเหตุการณ์เฉพาะที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งอาจเปลี่ยนความตั้งใจของบุคคลไป โดยเพิ่มเข้าไปในการวัดความตั้งใจ เช่น ผู้ผลิตรถยนต์คาดว่า ราคาน้ำมันจะขึ้น ก็เพิ่มเหตุการณ์นี้เข้าไปในการวัด ดังนั้นในการวัดความตั้งใจตั้งแต่แรกจึงควรถามว่า "ถ้าราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น 20 % หรือมากกว่านั้น เขาจะซื้อรถหรือไม่" การวัดความตั้งใจอย่างมีเงื่อนไขนี้สามารถทำนายพฤติกรรมได้เที่ยงตรงมากขึ้น

นอกจากนั้นประสบการณ์ตามการวัดความตั้งใจหลังจากเกิดเหตุการณ์ขึ้น หรือนำเหตุการณ์นั้นมาพิจารณาด้วย จะเพิ่มความหนักแน่นของความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจกับพฤติกรรมมากขึ้น

3. ปัจจัยส่วนบุคคล (Ajzen and Fishbein. 1980 : 54 - 56, 63 - 73)

เจตคติต่อพฤติกรรม หมายถึง การตัดสินของบุคคลที่จะกระทำพฤติกรรมว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือเลว ซึ่งบุคคลสนับสนุนหรือต่อต้านการกระทำนั้น (Ajzen and Fishbein. 1980 : 56 หรือหมายถึง การประเมินทางบวกหรือทางลบของแต่ละบุคคลที่มีต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen and Fishbein. 1980 : 6) การวัดเจตคติต่อพฤติกรรม มี 2 วิธี คือ การวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรม และการวัดเจตคติทางอ้อมต่อพฤติกรรม

3.1 การวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรม

การวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรม เป็นการประเมินความรู้สึกโดยทั่ว ๆ ไปของบุคคลที่มีในทางที่เห็นด้วยหรือคัดค้านต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งแบบวัดเจตคติทางตรงที่ได้

มาตรฐานมีหลายแบบวัด แต่แบบวัดที่ใช้กันมากและมีความสัมพันธ์กับแบบวัดเจตคติทางอ้อม คือแบบวัดมาตรจำแนกความหมายของออสกูดและคณะ ได้เสนอไว้ในปี 1957 (Ajzen and Fishbein. 1980 : 54 - 55)

ตัวอย่างเช่น ให้ผู้ตอบประเมิน "การออกเสียงเลือกตั้งของฉันในการเลือกตั้งสมัยหน้า" จากมาตราต่อไปนี้

การออกเสียงเลือกตั้งของฉันในการเลือกตั้งสมัยหน้าเป็นสิ่งที่

ดี	____	____	____	____	____	____	____	เลว
	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	
รง	____	____	____	____	____	____	____	ฉลาด
	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	
พอใจ	____	____	____	____	____	____	____	ไม่พอใจ
	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	

คะแนนรวม ที่ได้จากแบบวัดนี้ถือเป็นคะแนนเจตคติที่ได้จากการวัดทางตรง

หรืออีกวิธีหนึ่งโดยให้ผู้ตอบแสดงเจตคติของเขาออกมาโดยตรง เช่น

เจตคติของฉันที่มีต่อการออกเสียงเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมัยหน้า

เห็นด้วย	____	____	____	____	____	____	____	คัดค้าน
	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	

3.2 <u>การวัดเจตคติทางอ้อมต่อพฤติกรรม</u>

ได้จากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ กับการประเมินผลการกระทำ จะเห็นได้ว่าตัวกำหนดเจตคติต่อพฤติกรรม คือ ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำและการประเมินผลการกระทำ

ประสบการณ์ในชีวิตของบุคคลจะนำไปสู่ความเชื่อต่อที่หมายต่าง ๆ กัน ซึ่ง ฟิชไบน์ และไอเซนได้แบ่งความเชื่อออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. <u>ความเชื่อเชิงบรรยาย</u> (Descriptive Belief) เป็นความเชื่อที่เกิดจากประสบการณ์ตรง ซึ่งพบว่าที่หมายมีความสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะอย่าง เช่น โต๊ะกลม นิโกรมีผิวสีดำ

2. <u>ความเชื่อที่เกิดจากการอนุมาน</u> (Inferential Belief) เช่น

นาย ก สูงกว่านาย ข และนาย ข สูงกว่านาย ค บุคคลจะเชื่อว่า นาย ก สูงกว่านาย ค โดยใช้หลักตรรกศาสตร์

3. ความเชื่อที่ได้จากข้อมูล (Informational Belief) เป็นความเชื่อที่สร้างขึ้นจากการยอมรับในข่าวสารจากแหล่งภายนอก ซึ่งอาจจะเป็นหนังสือ การบรรยาย การเล่าต่อ ๆ กันมา เช่น เชื่อว่าพระพุทธเจ้าเป็นชาวอินเดีย

ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ความเชื่อหมายถึง ความน่าจะเป็นโดยอัตนัยของบุคคลที่เห็นว่าที่หมายมีความสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะอย่าง (Fishbein and Ajzen. 1975 : 131)

เช่น คณะวิทยาศาสตร์ (ที่หมาย)

ทำให้ได้ทำงานที่ดี (ลักษณะเฉพาะอย่าง)

ความมากน้อยของความน่าจะเป็นโดยอัตนัย เรียกว่า ความหนักแน่นของความเชื่อ (Belief Strength) ความเชื่อที่เป็นรากฐานของเจตคติที่มีต่อพฤติกรรม เรียกว่า ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (Behavioral Belief) บุคคลที่เชื่อว่า การกระทำพฤติกรรมอย่างหนึ่งจะนำไปสู่ผลการกระทำทางบวกจะมีเจตคติที่ดีต่อการกระทำนั้น ขณะที่บุคคลซึ่งเชื่อว่าการกระทำพฤติกรรมจะนำไปสู่ผลการกระทำทางลบจะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการกระทำนั้น ๆ เช่น นาย ก เชื่อว่าการซื้อวีดีโอเกมส์จะทำให้ลูก ๆ มีความสุข และมีโอกาสให้ครอบครัวอยู่พร้อมหน้ากัน นาย ก ก็มีเจตคติในทางบวกต่อการซื้อวีดีโอเกมส์ ในทางตรงกันข้าม ถ้าเชื่อว่า การซื้อวีดีโอเกมส์เป็นเพียงการเพิ่มจำนวนของประดับบ้านที่ไม่ได้ใช้แล้ว ปล่อยให้ฝุ่นเกาะ นาย ก ก็จะมีเจตคติในทางลบต่อการซื้อวีดีโอเกมส์

นอกจากนี้ ฟิชไบน์ และไอเซน กล่าวว่า ถึงแม้บุคคลมีความเชื่อต่าง ๆ มากมายต่อที่หมายหนึ่ง ๆ แต่บุคคลนั้นก็สามารถใส่ใจกับความเชื่อได้จำนวนน้อยในขณะหนึ่ง ซึ่งจากการวิจัยช่วงความสนใจ ความเข้าใจ และกระบวนการของข่าวสารเสนอว่า มนุษย์แต่ละคนสามารถที่ใส่ใจกับข่าวสารเพียง 5 - 9 ข้อความในขณะหนึ่ง ๆ (Fishbein and Ajzen. 1975 : 218 ; citing Mandler. 1967 ; Miller. 1956 ; Woodwarth and Schlosberg. 1954) ความเชื่อเหล่านี้ถือเป็นความเชื่อเด่นชัด (Salient Belief) และความเชื่อเด่นชัดนี้เป็นตัวกำหนดเจตคติของบุคคล ความเชื่อเด่นชัดสามารถเปลี่ยนแปลงได้ อาจหนักแน่นมากขึ้นหรือหนักแน่นน้อยลง หรืออาจได้รับความเชื่ออื่นเข้ามาแทนที่

เพื่อเข้าใจว่าทำไมบุคคลมีเจตคติต่อที่หมายเช่นนั้น จึงต้องประเมินความเชื่อเด่นชัดของ

บุคคลที่มีต่อที่หมายโดยใช้คำถามปลายเปิดให้ตอบอย่างอิสระ ซึ่งถามเกี่ยวกับลักษณะของที่หมายของเจตคติ โดยถือว่าความเชื่อ 5 - 9 ความเชื่อเป็นความเชื่อเด่นชัด ขั้นตอนการพิจารณาเพื่อเลือกข้อความเชื่อมีดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหาของความเชื่อที่แตกต่างกันเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 2 จัดกลุ่มความเชื่อที่คล้ายกันเข้าด้วยกัน ถ้าความเชื่อใดที่คล้ายกันแต่เป็นของผู้ตอบคนเดียวกันก็แยกความเชื่อออกจากกันไม่จัดเข้ากลุ่ม

ขั้นที่ 3 คัดเลือกความเชื่อเด่นชัด ซึ่งอาจใช้วิธีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- เลือกข้อความเชื่อที่มีความถี่สูงสุด จำนวน 10 - 12 ความเชื่อ
- เลือกข้อความเชื่อทั้งหมดที่กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 10 - 12 % กล่าวถึง
- เลือกข้อความเชื่อที่มีความถี่สูงที่สุด ไปจนถึงข้อความเชื่อที่ทำให้รวมความถี่ได้ 75 % ของความถี่รวมทั้งหมดของทุก ๆ ข้อความเชื่อ

ดังนั้น ความเชื่อที่ได้มาสร้างแบบวัดมีพื้นฐานมาจากกลุ่มของความเชื่อเด่นชัด

ฟิชไบน์ และไอเซน กล่าวว่า การจัดอันดับความเชื่อเด่นชัดมีความสัมพันธ์กันสูงกับความหนักแน่นของความเชื่อ โดยเฉพาะความเชื่อเด่นชัดที่มีความถี่สูงมาก ๆ (Modal Salient belief) หรือ 10 - 12 ความเชื่อ (Fishbein and Ajzen. 1975 : 219)

เจตคติของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมถูกกำหนดโดยกลุ่มของความเชื่อเด่นชัดที่มีต่อการกระทำพฤติกรรม การที่จะเข้าใจเจตคติต้องเข้าใจความเชื่อเด่นชัดก่อน โดยใช้วิธีการดังนี้

ขั้นที่ 1 ต้องทราบถึงการประเมินผลของพฤติกรรมของบุคคลซึ่งสามารถวัดโดยการใช้มาตราขั้วคู่ 7 ช่วง

ขั้นที่ 2 การประเมินความเชื่อของบุคคลว่าพฤติกรรมนั้นนำไปสู่ผลการกระทำแต่ละอย่างด้วยความหนักแน่นของความเชื่อเพียงใด

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ซึ่งฟิชไบน์ และไอเซนได้กล่าวไว้ว่า เจตคติที่มีต่อที่หมายมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับที่หมายนั้น ดังนี้ (Fishbein and Ajzen. 1975 : 29)

1. บุคคลมีความเชื่อมากมายเกี่ยวกับที่หมายหนึ่ง ๆ นั่นคือ อาจเชื่อว่าที่หมายมีความสัมพันธ์กับลักษณะบางอย่าง ที่หมายอื่น หรือเป้าหมายบางอย่าง (b_i)

2. ลักษณะที่มาสัมพันธ์กับที่หมายนี้ มักมีการประเมินควบคู่อยู่ด้วย ซึ่งอาจเรียกได้ว่า

เป็นเจตคติต่อลักษณะนั้น ๆ (e_i)

3. อาศัยการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไข บุคคลจะเรียนรู้ในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อที่สัมพันธ์กับที่หมาย โดยมีการประเมินอยู่ด้วยกับที่หมายของเจตคติ (b_ie_i)

4. ความเชื่อที่สัมพันธ์กับที่หมายโดยมีการประเมินอยู่ด้วย จะรวมตัวกัน (Σb_ie_i)

5. ในโอกาสข้างหน้า ที่หมายของเจตคติจะกระตุ้นให้บุคคลแสดงความเชื่อโดยส่วนรวมที่สัมพันธ์กับที่หมาย โดยมีการประเมินอยู่ด้วย หรือเป็นการแสดงเจตคติโดยส่วนรวมนั่นเอง

จากทฤษฎีเจตคตินี้ทำให้มีการพัฒนาสมการเกี่ยวกับการวัดเจตคติขึ้น คือ

$$A_B = f \sum_{i=1}^{n} b_ie_i$$

A_B แทน เจตคติต่อพฤติกรรม

b_i แทน ความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำ i

e_i แทน การประเมินผลการกระทำ i

n แทน จำนวนความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม

เนื่องจากเจตคติมีความสัมพันธ์ทางตรงกับการทำนายและทำความเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลและความเชื่อเด่นชัดกำหนดเจตคติที่มีต่อพฤติกรรม ดังนั้นในการวัดความเชื่อเด่นชัดและเจตคติควรให้มีความสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ ที่หมาย บริบทและเวลา

4. <u>ปัจจัยทางสังคม</u> (Ajzen and Fishbein. 1980 : 57, 73 - 76) เป็นการประมาณของบุคคลว่าตนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงใด

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norms) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่าบุคคลส่วนใหญ่ที่มีความสำคัญต่อตน คิดว่าตนควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมี 2 วิธี คือ การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง และการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม

4.1 <u>การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง</u> เป็นการประเมินความเชื่อของบุคคลที่มีต่อความคิดเห็นของบุคคลส่วนมากที่มีความสำคัญต่อตนคิดว่า ตนควรหรือไม่ควรกระทำ

พฤติกรรมนั้น ซึ่งรูปแบบในการศึกษาการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง อาจเป็นดังนี้

บุคคลส่วนมากที่สำคัญต่อฉันคิดว่า

ฉันควร _____:_____:_____:_____:_____:_____:_____ ฉันไม่ควร

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

การกระทำพฤติกรรม X

4.2 <u>การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม</u> ได้จากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง คือ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

บุคคลจะพิจารณาว่ากลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญต่อตนและคิดว่าควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น และจะใช้ข้อมูลนี้ในการที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงหรือไม่ ซึ่งเป็นความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลอื่น และเกี่ยวกับคำแนะนำในการกระทำของบุคคล ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงเป็นตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงตัวหนึ่ง การรู้ถึงความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงไม่เพียงพอที่จะทำนายหรือเข้าใจการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของบุคคล จึงต้องประเมินแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to Comply)

ตามทฤษฎีนี้การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทำนายจากดรรชนีผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งในการวัดจะต้องมีความสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ ที่หมาย บริบท และเวลา และทฤษฎีนี้เชื่อว่ากลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญมีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่ากลุ่มอ้างอิงที่ไม่มีความสำคัญ

<u>การหากลุ่มอ้างอิงเด่นชัด</u> (กลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญ)

โดยการที่ให้กลุ่มตัวอย่างเขียนถึงกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญโดยถาม 3 คำถาม ให้ตอบแบบอิสระคือ

1. บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดที่สนับสนุนการกระทำพฤติกรรม X
2. บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดที่คัดค้านการกระทำพฤติกรรม X

3. บุคคลอื่นที่เข้ามาในใจของคุณเมื่อคุณคิดจะกระทำพฤติกรรม X

แล้วเลือกกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดที่มีความถี่สูง ๆ แล้วจึงวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในแต่ละกลุ่มอ้างอิงเด่นชัด จึงจะได้การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงดังสมการต่อไปนี้

$$SN = f \sum_{i=1}^{n} NB_i MC_i$$

SN แทน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

NB_i แทน ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

MC_i แทน แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

n แทน จำนวนกลุ่มอ้างอิง

<u>ความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ของเจตคติ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง</u> (w_1,w_2) (Ajzen and Fishbein. 1980 : 58 - 59)

โดยส่วนมากแล้วมักพบว่าบุคคลจะมีเจตคติทางบวกต่อพฤติกรรมถ้าบุคคลที่มีความสำคัญต่อตนคิดว่าตนควรกระทำพฤติกรรมนั้น และมีเจตคติทางลบถ้าบุคคลที่มีความสำคัญต่อตนคิดว่าตนไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen and Fishbein. 1980 : 58) แต่บางครั้งองค์ประกอบทั้งสองก็ไม่ไปด้วยกัน เช่น บุคคลอาจมีเจตคติทางบวกต่อการกระทำพฤติกรรมแต่เชื่อว่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อตนคิดว่าตนไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น ดังนั้นความตั้งใจของบุคคลขึ้นกับความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ขององค์ประกอบทั้งสองของแต่ละบุคคล (องค์ประกอบเจตคติและองค์ประกอบเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง) องค์ประกอบทั้งสองมีน้ำหนักที่บ่งบอกถึงความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ที่เป็นตัวกำหนดความตั้งใจ น้ำหนักความสำคัญเชิงสัมพัทธ์นี้อาจเปลี่ยนจากพฤติกรรมหนึ่งไปยังพฤติกรรมหนึ่ง และจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง น้ำหนักขององค์ประกอบทั้งสองนี้ร่วมกันทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรม

การผันแปรตัวใดตัวหนึ่งในความจำเพาะทั้ง 4 ของพฤติกรรม (การกระทำ ที่หมาย บริบทและเวลา) อาจมีอิทธิพลต่อความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ขององค์ประกอบเจตคติและกลุ่มอ้างอิง เช่น พบว่าเจตคติมีความสำคัญในพฤติกรรมการแข่งขันมากกว่าพฤติกรรมการร่วมมือ ในขณะที่กลุ่มอ้างอิงมีความสำคัญในพฤติกรรมการร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน

5. <u>ตัวแปรภายนอก</u> (External Variables) (Ajzen and Fishbein. 1980 : 79 - 91) ได้แก่

5.1 ตัวแปรทางชีวสังคม (Demographic Variables) เช่น อายุ เพศ อาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา การศึกษา

5.2 เจตคติที่มีต่อที่หมาย ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น เช่น เจตคติต่อบุคคลและเจตคติต่อสถาบัน

5.3 ลักษณะบุคลิกภาพ (Personality Traits) เช่น ลักษณะเก็บตัว ลักษณะเปิดเผยตนเอง มีอาการทางประสาท ลักษณะมีอำนาจ และมีลักษณะเด่น

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลไม่ปฏิเสธว่าตัวแปรภายนอกบางครั้งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ซึ่งแสดงว่าตัวแปรภายนอกมีผลกระทบต่อพฤติกรรมทางอ้อม นั่นคือ ตัวแปรภายนอกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมถ้าหากว่ามันมีความสัมพันธ์กับตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งในทฤษฎี นั่นคือ ถ้าตัวแปรภายนอกมีอิทธิพลต่อความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ การประเมินผลการกระทำ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง หรือแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งมีผลกระทบต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของบุคคล และทำให้มีผลกระทบต่อพฤติกรรม ถ้าเจตคติหรือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมได้ และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันสูง ถึงแม้บางครั้งพบว่าตัวแปรภายนอกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในเวลาหนึ่ง แต่จะสัมพันธ์กันไปช่วงระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้น ฟิชไบน์ และไอเซน จึงกล่าวว่าไม่มีความจำเป็นที่จะหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอกกับพฤติกรรม เพราะว่ามีผลที่ไม่คงเส้นคงวาต่อความเชื่อที่เป็นรากฐานของพฤติกรรม

สรุป จากการศึกษาทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์และเสนอเป็นกรอบโครงสร้างทางทฤษฎี เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

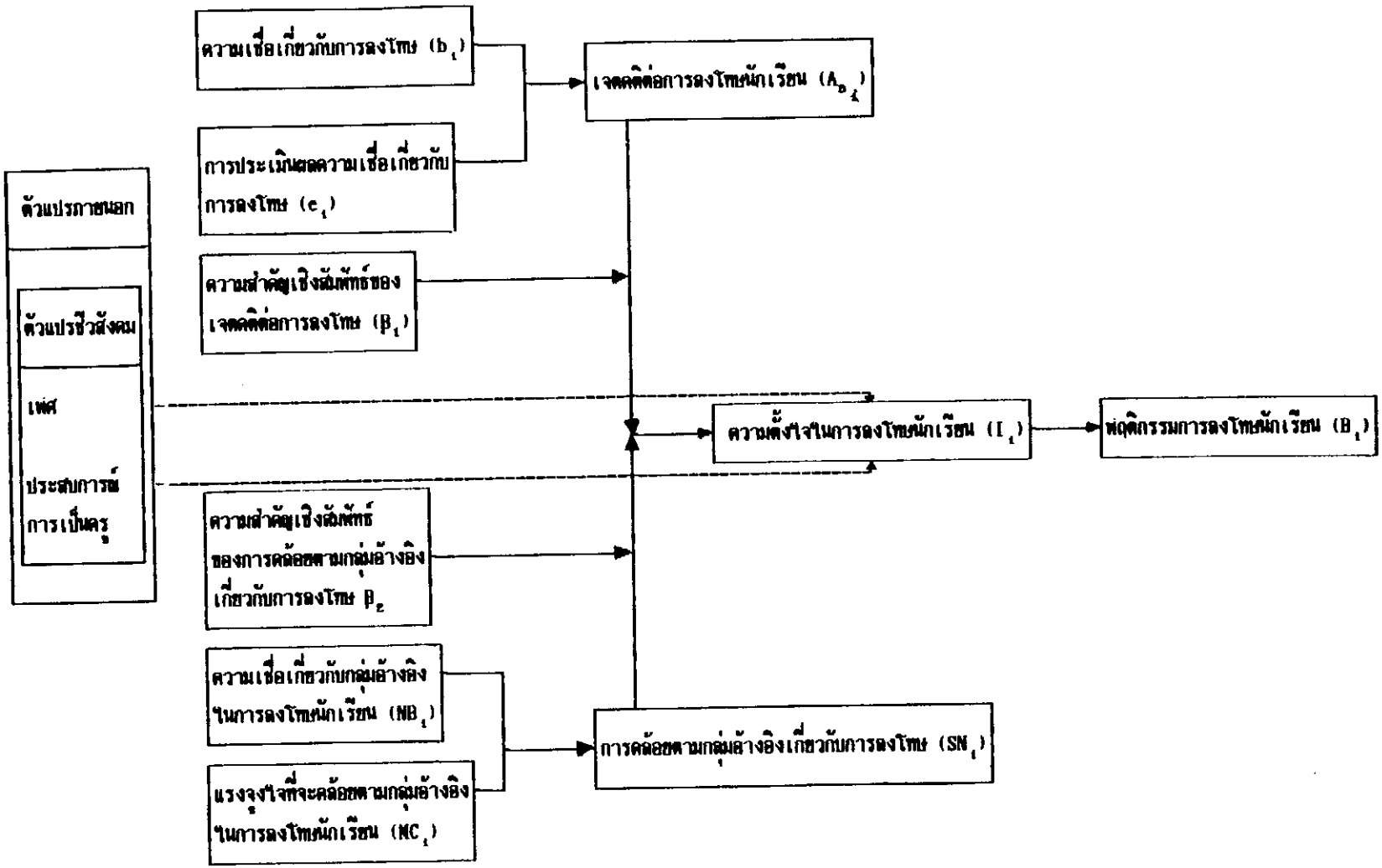

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในการลงโทษนักเรียนของครูตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ได้มีการนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมาทดสอบ และใช้ในการวิจัยกันอย่างกว้างขวาง ทั้งต่างประเทศ และในประเทศ ซึ่งผลที่พบส่วนมากจะเป็นไปตามทฤษฎี ดังมีงานวิจัยที่นำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลไปศึกษาต่อไปนี้

งานวิจัยในต่างประเทศ

สเปอร์เบอร์ ฟิชไบน์ และไอเซน (Sperber, Fishbein and Ajzen. 1980 : 114 - 129) ได้ศึกษาการทำนายและทำความเข้าใจความตั้งใจในการเลือกประกอบอาชีพของผู้หญิงว่าจะเป็นแม่บ้านหรือประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนไฮสกูล เกรด 11 และ 12 จำนวน 111 คน เป็นหญิงผิวขาว 96 คน ผิวดำ 13 คน และอื่น ๆ 2 คน ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านเรื่องราวสั้น ๆของเจน ซึ่งเป็นหญิงที่ประกอบอาชีพและเรื่องของแมรี่ ซึ่งเป็นแม่บ้าน เมื่ออ่านเรื่องทั้ง 2 จบแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของความตั้งใจ (Differential Intention) คือ การนำความตั้งใจที่จะมีอนาคตคล้ายเจน ลบด้วยความตั้งใจที่จะมีอนาคตคล้ายแมรี่ สามารถทำนายความตั้งใจที่จะเลือกกระทำทางเลือก 2 ทาง ได้อย่างมีนัยสำคัญ ($r = .87$) และมีค่าสหสัมพันธ์สูงกว่าการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจที่จะเลือกระหว่างทางเลือก 2 ทางกับความตั้งใจที่จะมีอนาคตคล้ายเจน ($r = .79$) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจที่จะเลือกกระทำทางเลือก 2 ทาง กับความตั้งใจที่จะมีอนาคตคล้ายแมรี่ ($r = .79$) จากข้อค้นพบนี้ แสดงว่าการทำนายสภาพการณ์ที่มีทางเลือก 2 ทาง การทำนายด้วยความแตกต่างระหว่างความตั้งใจต่อทางเลือกทั้ง 2 นั้นจะทำนายได้ดีกว่าความตั้งใจต่อทางเลือกแต่ละอย่าง (Ajzen and Fishbein. 1980 : 118)

ความแตกต่างของเจตคติ (Differential Attitude) และความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Differential Subjective Norm) ซึ่งหาได้ด้วยวิธีการทำนองเดียวกับความแตกต่างของความตั้งใจ ซึ่งทั้ง 2 ตัวนี้ร่วมกันทำนายความแตกต่างของความตั้งใจได้อย่างมีนัยสำคัญ ($R = .86$) โดยที่ความแตกต่างของเจตคติทำนายความแตกต่างของความตั้งใจได้สูงกว่าความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($W_1 = .67$) และ ($W_2 = .29$) ตามลำดับ

โพมาแซล และเจคคาร์ด (Pomazal and Jaccard. 1976 : 317 - 326) ได้ศึกษา ความเชื่อ เจตคติและความตั้งใจที่มีต่อการบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง

มหาวิทยาลัยอิลินอยส์ (Illinois) จำนวน 270 คน อายุเฉลี่ย 19 - 25 ปี เคยมีประสบการณ์บริจาคโลหิต 61 % แบบสอบถามสร้างขึ้นจากความเชื่อเด่นชัด 10 ความเชื่อและกลุ่มอ้างอิงเด่นชัด 6 กลุ่ม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลดังในภาพประกอบ 4 และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทางจริยธรรมร่วมกับสององค์ประกอบหลักในการทำนายความตั้งใจในการบริจาคโลหิตแสดงในภาพประกอบ 3

สิ่งที่น่าสนใจในการวิจัยนี้ คือการทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมด้วยระบบความสามารถ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่สามารถ และไม่สามารถบริจาคโลหิตได้ในขณะนั้น (อาจเป็นเพราะความเจ็บป่วย ผึ่งจะบริจาคโลหิตไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ หรือเลือดใช้ไม่ได้) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของเจตคติต่อพฤติกรรม และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อความตั้งใจในกลุ่มตัวอย่างที่สามารถบริจาคโลหิตได้จำนวน 202 คน $R = .64$, $P < .01$ และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถบริจาคโลหิตได้ 68 คน $R = .38$, $P < .01$ กล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจ และพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากระดับความสามารถ นอกจากนี้การแสดงพฤติกรรมยังอาจขึ้นอยู่กับบุคคลอื่น หรือเหตุการณ์อื่น ๆ เช่น การไว้วางใจบุคคล หรือเหตุการณ์ซึ่งทำให้การทำนายพฤติกรรมด้วยความตั้งใจมีความสัมพันธ์สูงขึ้น

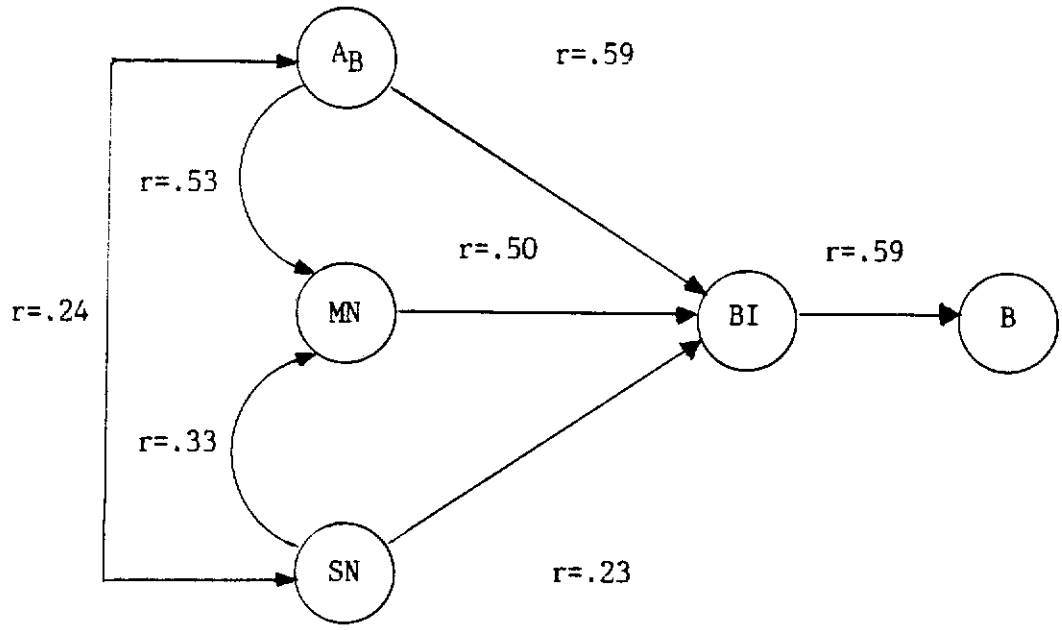

A_B แทน เจตคติต่อการบริจาคโลหิต

MN แทน ความรู้สึกทางจริยธรรม

SN แทน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

BI แทน ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม

B แทน พฤติกรรม

ภาพประกอบ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการบริจาคโลหิต ความรู้สึกทางจริยธรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรมการบริจาคโลหิต (ดัดแปลงมาจากโพมาแซล และแจคคาร์ด, 1976)

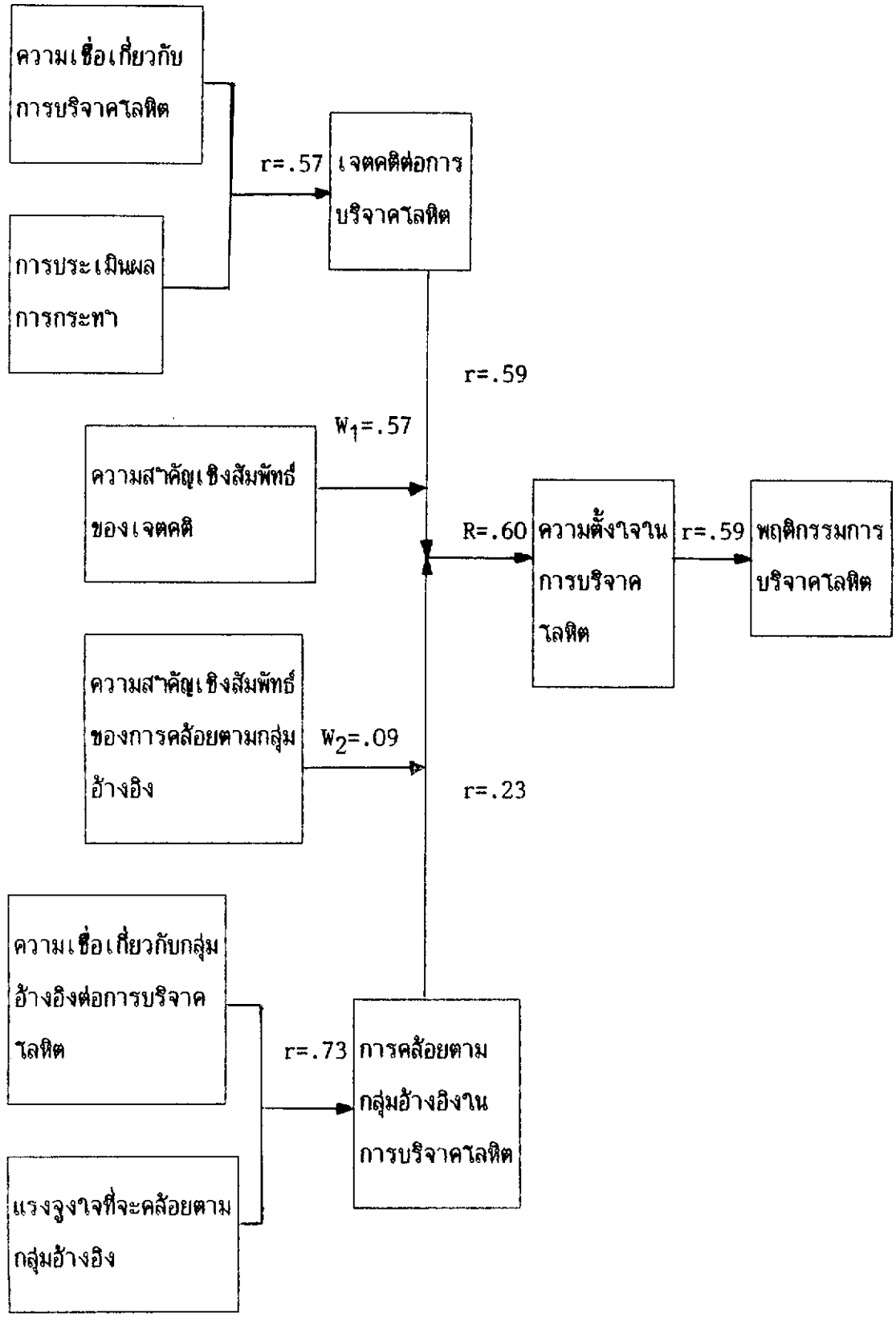

ภาพประกอบ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความตั้งใจ และพฤติกรรมการบริจาคโลหิต (ดัดแปลงมาจากโพมาแซล และแจคคาร์ด. 1976 : 322)

ได้มีการนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลไปทดสอบกับสถานการณ์เลือกตั้งของสหรัฐอเมริกาเป็นครั้งแรก โดยทำนายและทำความเข้าใจกับการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1976 และศึกษาผลกระทบของตัวแปรภายนอก (Ajzen and Fishbein. 1981 : 174 - 195 ; citing Fishbein, Ajzen and Hinkle. 1976 ในการศึกษาครั้งนี้สนใจเฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เป็นตัวเก็ง 2 คน คือ คาร์เตอร์และฟอร์ด ในขั้นต้นหาความเชื่อเด่นชัดที่จะลงคะแนนเสียงให้คาร์เตอร์และฟอร์ด แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดความตั้งใจ เจตคติ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่จะลงคะแนนเสียงให้คาร์เตอร์และฟอร์ด นอกจากนั้น ยังวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ การประเมินผลการกระทำ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หลังจากการเลือกตั้ง 1 สัปดาห์ ก็ติดตามสอบถามว่ากลุ่มตัวอย่างลงคะแนนเสียงให้ใคร ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมีค่าสูง

ในการศึกษาผลกระทบของตัวแปรภายนอก ปรากฏว่าตัวแปรภายนอกต่าง ๆ เช่น ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ชื่อเสียงของพรรคการเมือง ความเป็นเสรีภาพ-อนุรักษ์นิยม ลักษณะทางชีวสังคมอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง ก็จะมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการออกเสียงเลือกตั้งในระดับที่ใกล้เคียงกัน และเมื่อรวมตัวแปรภายนอกที่มีความสัมพันธ์สูงกับความแตกต่างของเจตคติและความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการทำนายความตั้งใจต่อการออกเสียงเลือกตั้ง พบว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย นอกจากนั้นพบว่าคนที่มีตัวแปรภายนอกแตกต่างกันก็จะมีความแตกต่างกันในด้านความเชื่อเกี่ยวกับผลของการออกเสียงเลือกตั้ง การประเมินผลการกระทำความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง หรือแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

แสดงให้เห็นว่าตัวแปรภายนอกที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม มีผลกระทบอย่างเป็นระบบต่อโครงสร้างความคิดที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของเจตคติ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและถ้าตัวแปรภายนอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ก็ย่อมไม่มีผลกระทบต่อองค์ประกอบ เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ยังได้มีการนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลไปสร้างสารเพื่อชักจูงใจให้เปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ติดสุรา ซึ่งได้แก่ วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกของแมคอาร์เดิล ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ (Ajzen and Fishbein. 1980 : citing McArdle. 1972 : 223 - 240) โดยทำการทดสอบคนไข้ชายที่เข้ารักษาในโรงพยาบาลจำนวน 160 คน ซึ่งแต่ละคน

ทราบข้อมูลเกี่ยวกับรปรแกรมการช่วยเหลือผู้ติดสุราของ A.T.U. (Alcholic Treatment Unit) โดยวัดตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลต่อการเข็นชื่อเข้า และไม่เข็นชื่อเข้า A.T.U. เมื่อตอบแบบสอบถามแล้ว ก็เสนอให้เข็นชื่อในขั้นต้น ว่าจะเข้าหรือไม่เข้า A.T.U. ซึ่งปรากฏว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างยินดีที่จะเข้า A.T.U. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ สรุปได้ภาพประกอบ 5

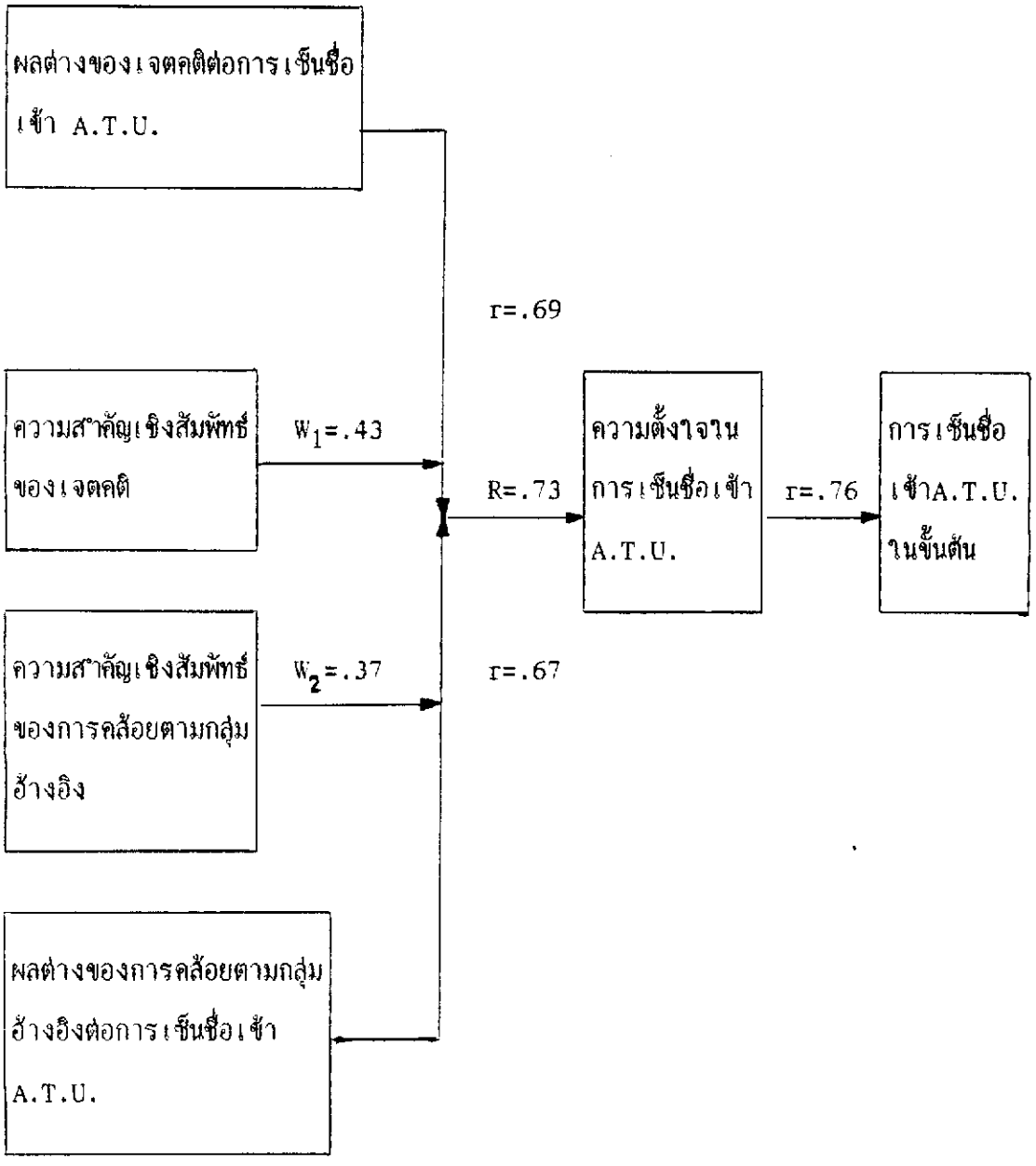

ภาพประกอบ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลต่างของเจตคติ ผลต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความตั้งใจและพฤติกรรมการเข็นชื่อเข้า A.T.U. (Ajzen and Fishbein. 1980 : 233)

ผลต่างของเจตคติ = เจตคติต่อการเข็นชื่อเข้า A.T.U. - เจตคติต่อการไม่เข็นชื่อเข้า A.T.U.

ผลต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง = การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการเข็นชื่อเข้า A.T.U. - การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่เข็นชื่อเข้า A.T.U.

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า องค์ประกอบของผลต่างของเจตคติต่อการเข็นชื่อเข้า A.T.U. มีน้ำหนักในการทำนายความตั้งใจได้มากกว่าอีกองค์ประกอบหนึ่ง ดังนั้นการเปลี่ยนเจตคติต่อการเข็นชื่อเข้า A.T.U. ย่อมมีอิทธิพลต่อความตั้งใจ และพฤติกรรมการเข็นชื่อเข้า A.T.U. ด้วยเช่นกัน หลังจากทำการทดสอบครั้งแรกแล้ว ก็ทำการสื่อสารเพื่อชักจูงโดยสร้างสารจากความเชื่อพื้นฐานที่เป็นองค์ประกอบของเจตคติเปรียบเทียบผลใน 4 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มที่ฟังคำชักชวนแบบปกติที่ชอบใช้กันเรียกว่า Health Belief Model
2. กลุ่มที่ฟังคำชักชวนทางลบ
3. กลุ่มที่ฟังคำชักชวนทางบวก
4. กลุ่มควบคุม ไม่ได้ฟังคำชักชวนอะไรเลย

ในแต่ละกลุ่มมีจำนวนคนใช้ 40 คน เป็นคนที่ยินดีเข้า A.T.U. 20 คน ไม่ยินดีเข้า A.T.U. 20 คน โดยให้ฟังเทปคำชักชวนของผู้อำนวยการ A.T.U. ซึ่งมีเนื้อหาแตกต่างกันดังนี้

1. คำชักชวนแบบปกติ เน้นถึงผลเสียของการดื่มสุราต่อไป 10 ข้อ แต่ละข้อโยงกับการดื่มสุราต่อไป เช่น ทำให้สุขภาพเสื่อม ความสัมพันธ์กับครอบครัวและนายจ้างเสื่อมลง และอยู่ในโรงพยาบาลจะได้รับความสนใจจากเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ น้อย ได้รับความช่วยเหลือน้อย และบอกคนไข้ว่าเขาสามารถเอาชนะการดื่มสุราได้ด้วยการเข้า A.T.U. สุดท้ายก็ชักชวนให้เข็นชื่อเข้า A.T.U.

2. คำชักชวนทางลบ เน้นการไม่ยอมเข็นชื่อเข้า A.T.U. ว่าจะมีผลเสียตามมา 10 ข้อ เช่นเดียวกัน และบอกคนไข้ว่าเขาจะทำร้ายตนเองถ้าไม่เข็นชื่อเข้า A.T.U. สุดท้ายก็ชักชวนให้เข็นชื่อเข้า A.T.U.

3. คำชักชวนทางบวก เน้นถึงการเข็นชื่อเข้า A.T.U. แล้วชี้ให้เห็นว่าจะมีผลดีตามมา 10 ข้อเช่นเดียวกัน บอกคนไข้ว่าเขาจะช่วยตนเองได้ถ้าเข็นชื่อเข้า A.T.U. และสุดท้ายก็ชักชวนให้เข็นชื่อเข้า A.T.U. เช่นเดียวกัน

ผลการสื่อสารชักจูงสามารถทำให้ผู้ที่เข็นชื่อเข้า A.T.U. ในขั้นต้น เข็นชื่อเข้า A.T.U.

จริง ๆ ถึง 82 % และผู้ที่ไม่เชื่อในขั้นต้นเปลี่ยนพฤติกรรมเชื่อเข้า A.T.U. ภายหลังฟังคำชักชวน 13.7 % และปรากฏว่ากลุ่มที่ฟังคำชักชวนทางลบเปลี่ยนพฤติกรรมไปมากที่สุดเป็นจำนวน 30 % กลุ่มที่ฟังคำชักชวนทางบวกเปลี่ยนพฤติกรรมไป 20 % ในกลุ่มที่ฟังคำชักชวนแบบปกติ (Health Belief Model) เปลี่ยนพฤติกรรมไปเพียง 5 % และในทางตรงกันข้ามพบว่าคนไข้ในกลุ่มนี้ที่เคยจะเข้า A.T.U. แต่เดิมเปลี่ยนพฤติกรรมไปไม่เชื่อเข้า A.T.U. ถึง 50 % ผลการวิจัยนี้สนับสนุนทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลที่สามารถนำไปใช้เปลี่ยนความเชื่อ เจตคติ ความตั้งใจและพฤติกรรมได้

งานวิจัยในประเทศ

วรรณี จิระชุติรัจน์ (2527) ได้ศึกษาเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรมในการใช้บริการการปรึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 760 คน ซึ่งพบว่าเจตคติต่อการใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียนสามารถทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมในการใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเจตนาเชิงพฤติกรรมกับพฤติกรรมการใช้บริการการปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 พฤติกรรมนี้ได้จากการเคยทำมากน้อยเพียงใดในอดีตมากกว่าจะเป็นการวัดพฤติกรรมจริงหลังจากการวัดเจตนาเชิงพฤติกรรม

นอกจากนั้นยังได้ศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำของการแสดงพฤติกรรม การประเมินผลการกระทำ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

ถาวร แซ่ตั้ง (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การทำนายพฤติกรรมการเลือกสมัครสอบเข้าเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร" โดยนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์ และไอเซนเป็นหลักในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสำรวจความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเลือกคณะวิทยาศาสตร์ ในการสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประจำปีการศึกษา 2529 ซึ่งสร้างตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ประกอบด้วย แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ 14 ข้อ แบบวัดการประเมินผลของการกระทำ 14 ข้อ แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง 7 ข้อ แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง 7 ข้อ แบบวัดเจตคติทางตรง 7 ข้อ แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง 1 ข้อ และแบบวัดเจตนาเชิงพฤติกรรม 1 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ จำนวน 440 คน ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อการเลือกเรียนต่อในคณะวิทยาศาสตร์ ประกอบกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนต่อในคณะวิทยาศาสตร์ สามารถทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมในการเลือกศึกษาต่อในคณะวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเจตนาเชิงพฤติกรรมกับพฤติกรรมการเลือกเรียนต่อในคณะวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และจากผลการศึกษายังพบว่าองค์ประกอบการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนต่อในคณะวิทยาศาสตร์มีบทบาทต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมในการสมัครเรียนต่อในคณะวิทยาศาสตร์มากกว่าองค์ประกอบเจตคติต่อการเรียนต่อในคณะวิทยาศาสตร์ เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($N = 44$, $W_2 = .37$, $W_1 = .23$) และวิเคราะห์เฉพาะผู้ที่สมัครสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐก็พบผลเช่นเดียวกัน ($N = 378$, $W_2 = .40$, $W_1 = .23$)

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่นำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมาอธิบายและทำนาย ผลที่พบจะเป็นไปตามทฤษฎี ดังนั้นผู้วิจัยจึงอาศัยผลดังกล่าวเป็นแนวทางในการตั้งสมมุติฐาน ดังต่อไปนี้

<u>สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า</u>

1. เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสัมพันธ์ กับความตั้งใจในการลงโทษ

2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษ

3. เพศ และประสบการณ์การเป็นครู มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษ

4. ความตั้งใจในการลงโทษมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 33 เขต มีโรงเรียนทั้งสิ้น 114 โรงเรียน จำนวนครู 7,386 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 370 คน ซึ่งสุ่มมาโดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยมีครูเป็นหน่วยการสุ่ม และมีลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 กะประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยความเชื่อมั่น 95 % (α = .05) ซึ่งเทียบมาจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Yamane. 1967 : 886) ปรากฏว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง 378 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มเขตมาประมาณ 30 เปอร์เซนต์ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนเขตทั้งหมด 10 เขต

ขั้นที่ 3 สุ่มโรงเรียนในแต่ละเขตมาเขตละ 1 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 10 โรงเรียน (Simple Random Sampling)

ขั้นที่ 4 สุ่มครูในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ในขั้นที่ 3 มาประมาณ 40 เปอร์เซนต์ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนครูทั้งสิ้น 370 คน ได้กลุ่มตัวอย่างดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1 - 2

ตาราง 1 แสดงรายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

โรงเรียน	ครูชาย	ครูหญิง	รวม
เขตราชเทวี			
ศรีอยุธยา	7	34	41
เขตพระนคร			
มัธยมวัดมกุฎกษัตริย์	14	23	37
เขตดุสิต			
ราชวินิต มัธยม	15	25	40
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย			
วัดสระเกศ	17	27	44
เขตธนบุรี			
ศึกษานารี	11	32	43
เขตราษฎร์บูรณะ			
บางปะกอกวิทยาคม	6	25	31
เขตบางพลัด			
วัดบวรมงคล	10	18	28
เขตบางกอกน้อย			
ชิโนรสวิทยาลัย	4	38	42
เขตบางกะปิ			
เทพลีลา	14	14	28
เขตภาษีเจริญ			
สตรีวัดอัปสรสวรรค์	16	20	36
รวม	114	256	370

ตาราง 2 แสดงรายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การเป็นครู

โรงเรียน	ต่ำกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปี	จำนวน
เขตราชเทวี				
ศรีอยุธยา	5	2	34	41
เขตพระนคร				
มัธยมวัดมกุฎกษัตริย์	10	7	20	37
เขตดุสิต				
ราชวินิต มัธยม	5	4	31	40
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย				
วัดสระเกศ	10	5	29	44
เขตธนบุรี				
ศึกษานารี	10	11	22	43
เขตราษฎร์บูรณะ				
บางปะกอกวิทยาคม	1	7	23	31
เขตบางพลัด				
วัดบวรมงคล	2	2	24	28
เขตบางกอกน้อย				
ชิโนรสวิทยาลัย	5	6	31	42
เขตบางกะปิ				
เทพลีลา	8	6	14	28
เขตภาษีเจริญ				
สตรีวัดอัปสรสวรรค์	8	5	23	36
รวม	64	55	251	370

วิธีดำเนินการสร้างแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครู

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้น ดังนี้

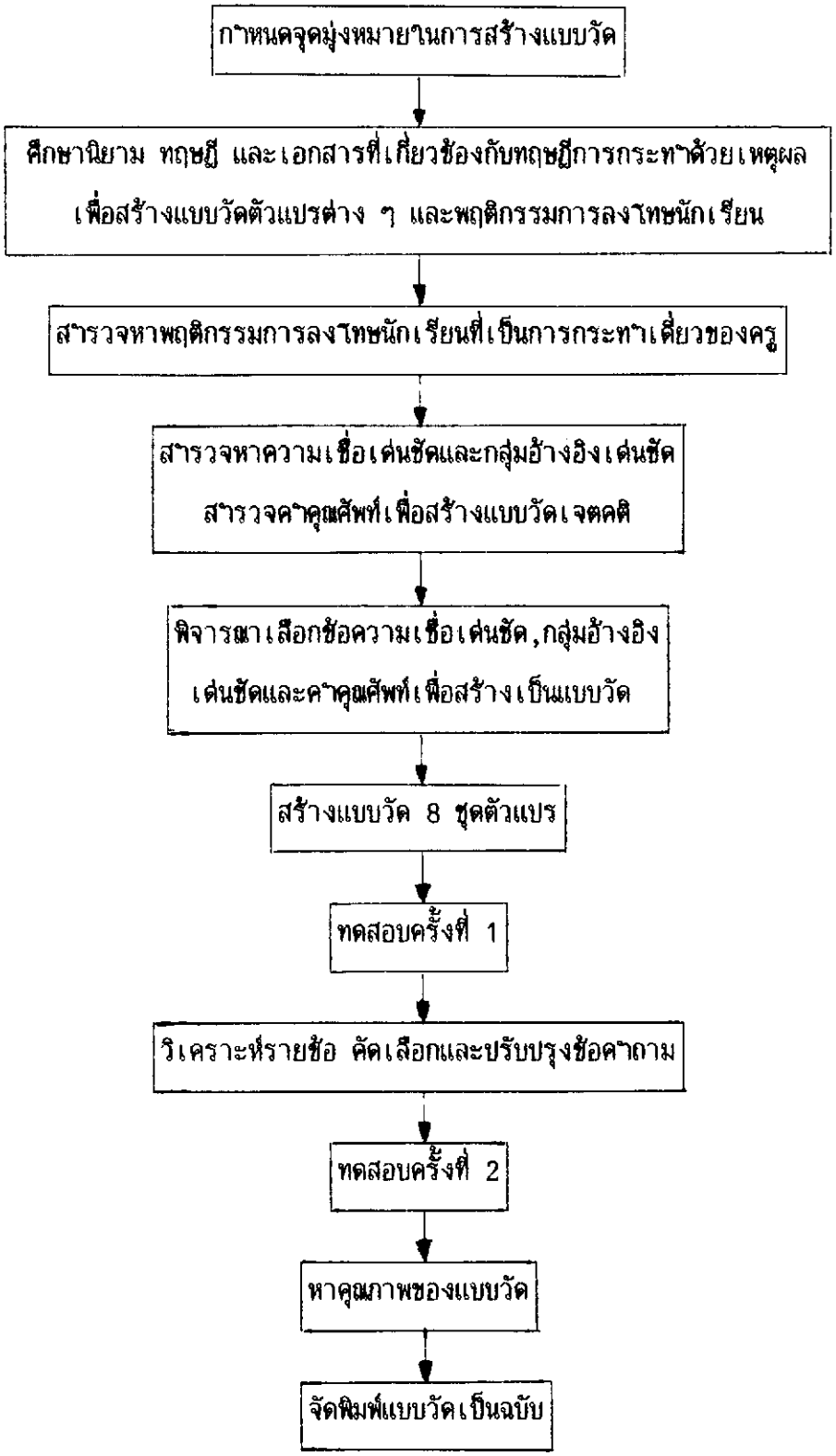

ภาพประกอบ 6 แสดงลำดับขั้นของการสร้างแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครู ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัด คือ เพื่อสร้างแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2. ศึกษานิยาม ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสร้างตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ ไอเซน และฟิชไบน์

3. สำรวจหาพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนที่เป็นการกระทำเดี่ยวของครู โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End) กับครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ภาคผนวก ก)

4. สำรวจหาความเชื่อเด่นชัด (Salient Belief) กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด (Salient Referents) และคำคุณศัพท์ที่มีต่อการลงโทษนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End) กับครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ภาคผนวก ก)

5. พิจารณาคัดเลือกข้อความเชื่อเด่นชัด กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด และคำคุณศัพท์ที่จะนำไปสร้างข้อคำถามในแบบวัด (ภาคผนวก ข)

5.1 ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีวิธีการพิจารณาดังนี้ (Ajzen and Fishbein. 1980 : 68 - 70)

5.1.1 นำแบบสอบถามปลายเปิดไปสำรวจความเชื่อจากกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2 วิเคราะห์เนื้อหาของความเชื่อต่าง ๆ ที่แตกต่างกันเป็นรายบุคคล

5.1.3 จัดกลุ่มความเชื่อที่มีผลของการกระทำเหมือนกันเข้าด้วยกัน และนับความถี่ของแต่ละผลของการกระทำในกลุ่ม ซึ่งผลของการกระทำในแต่ละกลุ่มเป็นอิสระต่อกันหรือไม่เกี่ยวข้องกัน

5.1.4 คัดเลือกข้อความเชื่อเด่นชัด ด้วยวิธีการเลือกข้อความเชื่อที่มีความถี่สูงที่สุดไปจนถึงข้อความเชื่อรวมความถี่ได้ 75 % ของความถี่รวมทั้งหมดของทุก ๆ ข้อความเชื่อ

5.2 พิจารณากลุ่มอ้างอิงเด่นชัด ด้วยวิธีการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดแล้วให้ตอบแบบอิสระ (Free Response Format) โดยเลือกกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพล

ต่อการลงโทษซึ่งถูกระบุถึงมากที่สุดจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งที่เป็นฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายคัดค้าน ซึ่งจัดอยู่ในรูปกลุ่มอ้างอิงที่มีความถี่สูง

5.3 สำรวจคำคุณศัพท์โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดแล้วให้ตอบแบบอิสระ (Free Response Format) โดยผู้วิจัยคัดเลือกคำคุณศัพท์ที่อยู่ในมาตราประเมินค่า (Evaluation Scale) และนำมาสร้างแบบวัดเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน ตามวิธีการแบบออสกูด และคนอื่น ๆ (Osgood and others. 1957)

6. ตรวจสอบข้อคำถามของแบบวัด เพื่อหาจุดบกพร่องของแบบวัด เช่น การใช้ภาษาของข้อคำถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ 3 คน ประกอบด้วย อาจารย์ชัชวาลย์ ไชยบุญญานุภาพ อาจารย์เทียนพร วงศ์หอม และอาจารย์เชียดฟ้า แซ่ฉิน

7. วิเคราะห์ข้อคำถามจากการทดลองเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 โดยนำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปทดลองเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 กับครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้ t - test เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่ดี คือข้อที่มีค่า t ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าข้อคำถามจำนวน 149 ข้อ คัดเลือกข้อคำถามไว้ใช้ 124 ข้อ (ภาคผนวก ง)

8. เก็บข้อมูลจริงในครั้งที่ 2 กับครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน

9. ตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด คือ หาค่าความเชื่อมั่น และค่าความเที่ยงตรง

9.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยคำนวณด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ผลปรากฏว่า แบบวัดทั้งฉบับ จำนวน 124 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9509 ซึ่งแบบวัดนี้ประกอบด้วย 8 ชุดตัวแปร ดังนี้ คือ

ชุดที่ 1 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (b_i) จำนวน 30 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .8556

ชุดที่ 2 แบบวัดการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (e_i) จำนวน 30 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .8738

ชุดที่ 3 แบบวัดเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน (A_{B_i}) จำนวน 25 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .8135

ชุดที่ 4 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i) จำนวน 20 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .8252

ชุดที่ 5 แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษ (MC_i) จำนวน 4 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .6362

ชุดที่ 6 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน (SN_i) จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .5317

ชุดที่ 7 แบบวัดความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .5019

ชุดที่ 8 แบบวัดพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i) จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .4970

9.2 หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดตามโครงสร้างของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980) รวม 8 ชุด และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามทฤษฎี ถ้ามีความสัมพันธ์ตามทฤษฎี แสดงว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างตามทฤษฎี (ภาคผนวก ค) ผลการวิเคราะห์ค่าตัวแปรต่าง ๆ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (ภาพประกอบ 7) สอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชไบน์ทุกประการ

10. จัดพิมพ์แบบวัดเป็นฉบับ ประกอบด้วย 8 ชุดตัวแปร จำนวน 124 ข้อ

<u>เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า</u>

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสร้างตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชไบน์ (1980)

<u>ลักษณะของเครื่องมือ</u>

ลักษณะของเครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบวัด ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การเป็นครู ดังตัวอย่าง

<u>คำชี้แจง</u> โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน [ ] หน้าข้อความที่เป็นจริง

เพศ [ ] ชาย

[ ] หญิง

ประสบการณ์การเป็นครู

[ ] ต่ำกว่า 5 ปี

[ ] 5 - 10 ปี

[ ] มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 แบบวัดตัวแปรต่าง ๆ รวม 8 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (b_i)

ชุดที่ 2 แบบวัดการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (e_i)

ชุดที่ 3 แบบวัดเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน (A_{B_i})

ชุดที่ 4 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i)

ชุดที่ 5 แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษ (MC_i)

ชุดที่ 6 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง (SN_i)

ชุดที่ 7 แบบวัดความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i)

ชุดที่ 8 แบบวัดพฤติกรรม (B_i)

ซึ่งแบบวัดทั้ง 8 ชุด แสดงไว้ในภาคผนวก ค

<u>เกณฑ์การให้คะแนน</u>

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครู แสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครู

ชุดที่	คำชี้บ่งลายมาตราวัด	การให้คะแนน
1. แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (b_i)	เป็นไปได้ - เป็นไปไม่ได้	+3 ถึง -3
2. แบบวัดการประเมินผล ความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (e_i)	ดี - เลว	+3 ถึง -3
3. แบบวัดเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน (A_{B_i})	คำคุณศัพท์ทางบวก - คำคุณศัพท์ทางลบ	+3 ถึง -3
4. แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i)	เป็นไปได้ - เป็นไปไม่ได้	+3 ถึง -3
5. แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษ (MC_i)	ไม่ต้องการ - ต้องการ	1 ถึง 7
6. แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน (SN_i)	ควรทำ - ไม่ควรทำ	+3 ถึง -3
7. แบบวัดความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i)	ตั้งใจจะทำ - ตั้งใจจะไม่ทำ	+3 ถึง -3
8. แบบวัดพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i)	เคยทำบ่อย - เคยทำบางครั้ง - ไม่เคยทำ	2,1,0

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย

เพื่อแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินคะแนนตามค่าของมาตรวัดหรือเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criterion) ดังต่อไปนี้

1. คะแนนเฉลี่ยของแบบวัดเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน (A_{B_i}) แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (b_i) แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน (SN_i) แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i) และแบบวัดความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
2.50 ถึง 3.00	ตัวแปรนั้นมีค่าทางบวกสูงหรือมาก
1.50 ถึง 2.49	ตัวแปรนั้นมีค่าทางบวกค่อนข้างสูงหรือมาก
.50 ถึง 1.49	ตัวแปรนั้นมีค่าทางบวกเล็กน้อย
-.50 ถึง .49	เป็นกลาง
-1.49 ถึง -.51	ตัวแปรนั้นมีค่าทางลบเล็กน้อย
-2.49 ถึง -1.50	ตัวแปรนั้นมีค่าทางลบค่อนข้างสูงหรือมาก
-3.00 ถึง -2.50	ตัวแปรนั้นมีค่าทางลบสูงหรือมาก

2. คะแนนเฉลี่ยของแบบวัดเจตคติทางอ้อมหรือผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษกับการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\Sigma b_i e_i$) ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
7.50 ถึง 9.00	เจตคติมีค่าทางบวกสูง
4.50 ถึง 7.49	เจตคติมีค่าทางบวกค่อนข้างสูง
1.50 ถึง 4.49	เจตคติมีค่าทางบวกเล็กน้อย
-1.50 ถึง 1.49	เป็นกลาง
-4.49 ถึง -1.51	เจตคติมีค่าทางลบเล็กน้อย
-7.49 ถึง -4.50	เจตคติมีค่าทางลบค่อนข้างสูง
-9.00 ถึง -7.50	เจตคติมีค่าทางลบสูง

3. แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษ (MC_i)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 ถึง 1.85	มีแรงจูงใจต่ำมาก
1.86 ถึง 2.71	มีแรงจูงใจต่ำ
2.72 ถึง 3.57	มีแรงจูงใจค่อนข้างต่ำ
3.58 ถึง 4.43	มีแรงจูงใจปานกลาง
4.44 ถึง 5.29	มีแรงจูงใจค่อนข้างสูง
5.30 ถึง 6.15	มีแรงจูงใจสูง
6.16 ถึง 7.00	มีแรงจูงใจสูงมาก

4. แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษทางอ้อมหรือผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\sum NB_iMC_i$) ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
15.02 ถึง 21.00	คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสูงมาก
9.02 ถึง 15.01	คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสูง
3.02 ถึง 9.01	คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูง
-3.00 ถึง 3.01	คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงปานกลาง
-9.00 ถึง -3.01	คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างต่ำ
-15.00 ถึง -9.01	คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่ำ
-15.01 ถึง -21.00	คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่ำมาก

5. คะแนนเฉลี่ยของแบบวัดพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i) ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
1.40 ถึง 2.00	มีพฤติกรรมการลงโทษมาก
0.70 ถึง 1.39	มีพฤติกรรมการลงโทษพอประมาณ
0 ถึง 0.69	มีพฤติกรรมการลงโทษเล็กน้อย

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้ามีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบวัดพร้อมหนังสือราชการจากกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกองการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ช่วยชี้แจงให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบวัตถุประสงค์ และช่วยกรอกแบบวัดตามความเป็นจริง และขอความร่วมมือช่วยเก็บแบบวัดไว้ให้ด้วย เพื่อผู้วิจัยไปขอรับคืนด้วยตนเอง

2. นำแบบวัดไปเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน เพื่อวิเคราะห์รายข้อ คัดเลือก และปรับปรุงข้อคำถาม (รายละเอียดได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อเรื่อง วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า หน้า 66 - 67)

3. นำแบบวัดไปเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 370 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบวัดด้านความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (รายละเอียดได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อเรื่อง วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า หน้า 67 - 68)

4. นำแบบวัดที่เก็บมาได้มาตรวจความถูกต้อง และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่ตอบทุกข้อเพื่อที่จะได้บันทึกคำตอบนำไปวิเคราะห์ใช้ข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-PC แยกการวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และการวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐาน โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

1. คำนวณหาคะแนนเจตคติจากแบบวัดเจตคติทางตรง และแบบวัดเจตคติทางอ้อมที่มีต่อการลงโทษนักเรียน

2. คำนวณหาคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงจากแบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง และแบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อมในการลงโทษนักเรียน

3. คำนวณหาคะแนนความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน

4. หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างเจตคติ (A_{B_i}) กับผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำ และการประเมินผลการกระทำ ($\Sigma b_i e_i$) ที่มีต่อการลงโทษนักเรียน

5. หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (SN_i) กับผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\sum NB_iMC_i$) ที่มีต่อการลงโทษนักเรียน

6. หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พอยท์ไบซีเรียลระหว่างเพศกับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน

7. ทดสอบความเป็นอิสระด้วยไค-สแควร์ ระหว่างประสบการณ์การเป็นครูกับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน

8. หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างเจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครู (A_{B_i}) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i)

9. หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เกี่ยวกับการการลงโทษนักเรียน (SN_i) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i)

10. คำนวณหาน้ำหนักการถดถอยพหุคูณ (β_1, β_2) ระหว่างตัวแปรทำนาย คือ เจตคติ (A_{B_i}) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (SN_i) กับตัวแปรเกณฑ์คือ ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i)

11. หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พอยท์ไบซีเรียล ระหว่างความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i)

12. หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\bar{X}_{b_i}$) การประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\bar{X}_{e_i}$) และผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับผลของการลงโทษกับการประเมินผลการลงโทษ ($\bar{X}_{b_ie_i}$) รายข้อ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{NB_i}$) แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{MC_i}$) และผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการลงโทษนักเรียน ($\bar{X}_{NB_iMC_i}$) รายข้อ ระหว่างกลุ่มที่มีความตั้งใจที่จะลงโทษนักเรียน และกลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษนักเรียนด้วยการทดสอบด้วยค่า (t - test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะกระทำตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนข้อของแบบวัด
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบวัด
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
r_{pbi}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล
χ^2	แทน	การทดสอบความเป็นอิสระด้วยไค-สแควร์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
β_1	แทน	ความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ของเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน
β_2	แทน	ความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน
A_{B_i}	แทน	เจตคติต่อการลงโทษนักเรียน
A_{B_1}	แทน	เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ
A_{B_2}	แทน	เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน
A_{B_3}	แทน	เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ

A_{B_4} แทน เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนโดยการให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ

A_{B_5} แทน เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ

SN_i แทน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

SN_1 แทน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ

SN_2 แทน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน

SN_3 แทน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ

SN_4 แทน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนโดยการให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ

SN_5 แทน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ

b_i แทน ความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ

b_1 แทน ความเชื่อที่ว่าการลงโทษจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน

b_2 แทน ความเชื่อที่ว่าการลงโทษจะทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต

b_3 แทน ความเชื่อที่ว่าการลงโทษจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน พึ่งยาเสพติด ไม่ซื่อสัตย์ ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ

b_4 แทน ความเชื่อที่ว่าการลงโทษจะทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย

b_5 แทน ความเชื่อที่ว่าการลงโทษจะทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปมีขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ

b_6 แทน ความเชื่อที่ว่าการลงโทษจะทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด

e_i แทน การประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ

e_1 แทน การประเมินผลความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดวินัย ตั้งใจเรียน

e_2 แทน การประเมินผลความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต

e_3 แทน การประเมินผลความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน พึ่งยาเสพติด ไม่ซื่อสัตย์ ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ

e_4 แทน การประเมินผลความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย

e_5 แทน การประเมินผลความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปมี ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ

e_6 แทน การประเมินผลความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนสำนึกผิด และไม่กล้าทำผิด

NB_i แทน ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

NB_1 แทน การลงโทษเนื่องจากเชื่อเพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ

NB_2 แทน การลงโทษเนื่องจากเชื่อนักเรียนในชั้นเรียน

NB_3 แทน การลงโทษเนื่องจากเชื่อนักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นที่ไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย

NB_4 แทน การลงโทษเนื่องจากเชื่อพ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน

MC_i แทน แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษ

MC_1 แทน แรงจูงใจที่จะคล้อยตามเพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ เกี่ยวกับการลงโทษ

MC_2 แทน แรงจูงใจที่จะคล้อยตามนักเรียนในชั้นเรียนเกี่ยวกับการลงโทษ

MC_3 แทน แรงจูงใจที่จะคล้อยตามนักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นที่ไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัยเกี่ยวกับการลงโทษ

MC_4 แทน แรงจูงใจที่จะคล้อยตามพ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียนเกี่ยวกับการลงโทษ

I_i แทน ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน

I_1 แทน ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ

I_2 แทน ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน

I_3 แทน ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออกสั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ

I_4 แทน ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนโดยการให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ

I_5 แทน ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ

B_i แทน พฤติกรรมการลงโทษนักเรียน

B_1 แทน พฤติกรรมการลงโทษนักเรียนโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ

B_2 แทน พฤติกรรมการลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน

B_3 แทน พฤติกรรมการลงโทษนักเรียนโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ

B_4 แทน พฤติกรรมการลงโทษนักเรียนโดยการให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ

B_5 แทน พฤติกรรมการลงโทษนักเรียนโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน ความตั้งใจในการลงโทษและพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตาราง 4 - 16

ตอนที่ 2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ ดังต่อไปนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน (A_{B_i}) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) ด้วยสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน (SN_i) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) ด้วยสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

2.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (Sex) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) ด้วยสหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล

2.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเป็นครู (Exp) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i)ด้วยการทดสอบความเป็นอิสระด้วยไค-สแควร์

2.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i)

ดังรายละเอียดที่เสนอไว้ดังตาราง 16

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 4 แสดงเจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (N = 370)

เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครู (A_{B_i})	$\bar{X}$	SD.
เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครูโดยการทำให้ร่างกายเจ็บ (A_{B_1})	-.46	1.42
เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครูโดยการว่ากล่าวตักเตือน (A_{B_2})	1.62	1.06
เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครูโดยการเอาผิดทางวินัย (A_{B_3})	.37	1.37
เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครูโดยการให้ทำกิจกรรม (A_{B_4})	1.61	1.01
เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครูโดยการควบคุมพฤติกรรม (A_{B_5})	-.16	1.39
เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครู (A_{B_i})	.60	.73

จากตาราง 4 พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติค่อนข้างดีต่อการลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน และการให้ทำกิจกรรม ครูในจำนวนนี้มีเจตคติดีเล็กน้อยถึงเจตคติดีมากต่อการลงโทษดังกล่าว และมีเจตคติเป็นกลางต่อการลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัยโดยการทำให้ร่างกายเจ็บ และการควบคุมพฤติกรรมนักเรียน โดยสรุปครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ และครูในจำนวนนี้มีเจตคติเป็นกลางถึงเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ

ตาราง 5 แสดงเจตคติทางอ้อมหรือผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษกับการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษกับการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\sum b_i e_i$)	$\bar{X}$	SD.
ความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้นคูณกับการประเมินผลความเชื่อนี้ (b_1e_1)	3.18	2.13
ความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิตคูณกับการประเมินผลความเชื่อนี้ (b_2e_2)	.49	2.63
ความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีคูณกับการประเมินผลความเชื่อนี้ (b_3e_3)	.11	2.53
ความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่ายคูณกับการประเมินผลความเชื่อนี้ (b_4e_4)	2.68	2.13
ความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปคูณกับการประเมินผลความเชื่อนี้ (b_5e_5)	2.78	2.11
ความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิดคูณกับการประเมินผลความเชื่อนี้ (b_6e_6)	2.83	2.17
ผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษกับการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\sum b_i e_i$)	2.01	1.60

จากตาราง 5 แสดงเจตคติที่เป็นผลจากความเชื่อต่าง ๆ พบว่าความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้นเป็นผลทำให้ครูมีเจตคติต่อการลงโทษสูงกว่าความเชื่ออื่น ๆ แต่ก็มีเจตคติดีเพียงเล็กน้อยต่อการลงโทษ และครูในจำนวนนี้ที่เชื่อเช่นนี้มีเจตคติเป็นกลางถึงมี

เจตคติค่อนข้างดีต่อการลงโทษ ส่วนความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเปี่ยงเบนไปในทางไม่ดีเป็นผลทำให้ครูมีเจตคติต่อการลงโทษต่ำกว่าความเชื่ออื่น ๆ คือ มีเจตคติเป็นกลางต่อการลงโทษ และครูในจำนวนนี้ ที่เชื่อเช่นนี้มีเจตคติไม่ดีเล็กน้อยถึงมีเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ โดยสรุปครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติดีเพียงเล็กน้อยต่อการลงโทษที่เป็นผลจากความเชื่อต่าง ๆ และครูในจำนวนนี้มีเจตคติเป็นกลางถึงมีเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ

ตาราง 6 แสดงความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (N = 370)

ความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (b_i)	$\bar{X}$	SD.
เชื่อว่าทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น (b_1)	1.14	.93
เชื่อว่าทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต (b_2)	.44	1.06
เชื่อว่าทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดี (b_3)		
มี หนีเรียน พึ่งยาเสพติด ฯลฯ	.30	1.06
เชื่อว่าทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย (b_4)	1.11	1.03
เชื่อว่าทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป (b_5)		
มี ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น ฯลฯ	1.03	1.05
เชื่อว่าทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด (b_6)	1.07	1.03

จากตาราง 6 พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีความเชื่อสูงที่สุดในบรรดาความเชื่อหลาย ๆ ความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ คือ เชื่อว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น แต่ก็เชื่อเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และครูในจำนวนนี้มีทั้งเชื่อเป็นกลางถึงค่อนข้างมาก ส่วนความเชื่อที่มีค่าต่ำสุดคือเป็นกลาง ได้แก่ ความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดี และครูในจำนวนนี้มีทั้งเชื่อเพียงเล็กน้อยถึงไม่เชื่อเลยก็น้อย

ตาราง 7 แสดงการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (N = 370)

การคล้อยตามบุคคลสำคัญเกี่ยวกับการลงโทษ (SN_i)	$\bar{X}$	SD.
การคล้อยตามบุคคลสำคัญเกี่ยวกับการทำให้ร่างกายเจ็บ (SN_1)	.06	1.81
การคล้อยตามบุคคลสำคัญเกี่ยวกับการว่ากล่าวตักเตือน (SN_2)	1.75	1.53
การคล้อยตามบุคคลสำคัญเกี่ยวกับการเอาผิดทางวินัย (SN_3)	.58	1.66
การคล้อยตามบุคคลสำคัญเกี่ยวกับการให้ทำกิจกรรม (SN_4)	1.67	1.40
การคล้อยตามบุคคลสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรม (SN_5)	.19	1.79
การคล้อยตามบุคคลสำคัญเกี่ยวกับการลงโทษ (SN_i)	.85	1.08

จากตาราง 7 พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูงเกี่ยวกับการลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน และครูในจำนวนนี้เป็นกลางที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงถึงคล้อยตามสูงที่สุด ส่วนการลงโทษนักเรียนโดยการทำให้ร่างกายนักเรียนเจ็บ ครูส่วนใหญ่เป็นกลางในการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ในจำนวนนี้มีทั้งไม่คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูงถึงคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูง โดยสรุปครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงเล็กน้อย และครูในจำนวนนี้เป็นกลางที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงถึงคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูง

ตาราง 8 แสดงการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษทางอ้อมหรือผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการลงโทษนักเรียนกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (N = 370)

ผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\sum NB_iMC_i$)	$\bar{X}$	SD.
ความเชื่อเกี่ยวกับเพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ คูณกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามเพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ (NB_1MC_1)	4.39	5.87
ความเชื่อเกี่ยวกับนักเรียนในชั้นเรียนคูณกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามนักเรียนในชั้นเรียน (NB_2MC_2)	4.22	6.10
ความเชื่อเกี่ยวกับนักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นที่ไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัยคูณกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามนักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นที่ไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย (NB_3MC_3)	4.47	6.22
ความเชื่อเกี่ยวกับพ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียนคูณกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามพ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน (NB_4MC_4)	3.86	6.02
ผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\sum NB_iMC_i$)	4.24	5.39

จากตาราง 8 พบว่าในการลงโทษนักเรียน ครูทำโทษโดยคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียนใกล้เคียงกัน โดยคล้อยตามค่อนข้างสูงทุกกลุ่ม

ตาราง 9 แสดงความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (N = 370)

ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i)	$\bar{X}$	SD.
การลงโทษเนื่องจากเชื่อเพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ (NB_1)	.73	1.08
การลงโทษเนื่องจากเชื่อนักเรียนในชั้นเรียน (NB_2)	.70	1.06
การลงโทษเนื่องจากเชื่อนักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสม หรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย (NB_3)	.82	1.16
การลงโทษเนื่องจากเชื่อพ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน (NB_4)	.65	1.10
ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i)	.72	.98

จากตาราง 9 พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ลงโทษนักเรียนเนื่องจากเชื่อกลุ่มอ้างอิงกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครอง และญาติพี่น้องของนักเรียนใกล้เคียงกัน โดยที่เชื่อกลุ่มอ้างอิงทุกกลุ่มเล็กน้อย

ตาราง 10 แสดงแรงจูงใจในการลงโทษนักเรียนตามกลุ่มอ้างอิงของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (N = 370)

แรงจูงใจในการลงโทษนักเรียนตามกลุ่มอ้างอิง (MC_i)	$\bar{X}$	SD.
แรงจูงใจในการลงโทษนักเรียนที่เกิดจากเพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ (MC_1)	5.13	1.56
แรงจูงใจในการลงโทษนักเรียนที่เกิดจากนักเรียนในชั้นเรียน (MC_2)	5.25	1.53
แรงจูงใจในการลงโทษนักเรียนที่เกิดจากนักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นที่ไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย (MC_3)	4.51	1.81
แรงจูงใจในการลงโทษนักเรียนที่เกิดจากพ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน (MC_4)	5.06	1.58
แรงจูงใจในการลงโทษนักเรียนตามกลุ่มอ้างอิง (MC_i)	4.99	1.35

จากตาราง 10 พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ลงโทษนักเรียนเนื่องจากมีแรงจูงใจที่เกิดจากกลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ได้แก่ เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย และพ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน ใกล้เคียงกัน ซึ่งครูมีแรงจูงใจจากกลุ่มเหล่านี้เพียงค่อนข้างสูงโดยที่กลุ่มนักเรียนในชั้นมีแนวโน้มที่จะทำให้มีแรงจูงใจสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ตาราง 11 แสดงความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (N = 370)

ความตั้งใจที่จะลงโทษนักเรียน (I_i)	$\bar{X}$	SD.
ความตั้งใจที่จะลงโทษนักเรียนโดยการทำให้ร่างกายเจ็บ (I_1)		
มี เฆี่ยน ตี ฯลฯ	-.40	1.81
ความตั้งใจที่จะลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน (I_2)	1.90	1.49
ความตั้งใจที่จะลงโทษนักเรียนโดยการเอาผิดทางวินัย (I_3)		
มี ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ฯลฯ	-.10	1.88
ความตั้งใจที่จะลงโทษนักเรียนโดยการให้ทำกิจกรรม (I_4)		
มี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ฯลฯ	1.58	1.39
ความตั้งใจที่จะลงโทษนักเรียนโดยการควบคุมพฤติกรรม (I_5)		
มี ยืนกางแขน กักบริเวณ ฯลฯ	-.22	1.85
ความตั้งใจที่จะลงโทษนักเรียน (I_i)	.53	1.15

จากตาราง 11 พบว่าการลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน และการให้ทำกิจกรรม ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีความตั้งใจจะลงโทษค่อนข้างสูง ส่วนการลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บ การควบคุมพฤติกรรม และการเอาผิดทางวินัย ครูมีความตั้งใจที่จะไม่ลงโทษ แต่ถ้าพิจารณาโดยรวมครูมีความตั้งใจที่จะลงโทษเพียงเล็กน้อย

ตาราง 12 แสดงความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ (N = 370)

เพศ	$\bar{X}$	SD.
ชาย	.4123	1.2467
หญิง	.5820	1.0959

จากตาราง 12 พบว่าครูชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีความตั้งใจเป็นกลางในการลงโทษนักเรียน และครูในจำนวนนี้ไม่มีความตั้งใจเล็กน้อยถึงมีความตั้งใจค่อนข้างมากในการลงโทษนักเรียน ส่วนครูหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนเล็กน้อย และครูในจำนวนนี้ไม่มีความตั้งใจเล็กน้อยถึงมีความตั้งใจค่อนข้างมากในการลงโทษนักเรียน

ตาราง 13 แสดงความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การเป็นครู (N = 370)

ประสบการณ์การเป็นครู (ปี)	$\bar{X}$	SD.
ต่ำกว่า 5	.5469	1.0680
5 - 10	.5818	.9943
มากกว่า 10	.5139	1.1978

จากตาราง 13 ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การเป็นครู พบว่าครูที่มีประสบการณ์การเป็นครูต่ำกว่า 5 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนเล็กน้อย และครูในจำนวนนี้ไม่มีความตั้งใจเล็กน้อยถึงมีความตั้งใจค่อนข้างมากในการลงโทษนักเรียน ส่วนครูที่มีประสบการณ์การเป็นครู 5 - 10 ปี มีความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนเล็กน้อย และครูในจำนวนนี้มีความตั้งใจพอประมาณถึงมีความตั้งใจค่อนข้างมากในการลงโทษนักเรียน

ตาราง 14 แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\bar{X}_{b_i}$) การประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\bar{X}_{e_i}$) และผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษกับการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\bar{X}_{b_i e_i}$) รายข้อระหว่างกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษและที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษ

ความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ	$\bar{X}_{b_i}$			$\bar{X}_{e_i}$			$\bar{X}_{b_i e_i}$		
	ตั้งใจจะลงโทษ (n = 199)	ตั้งใจจะไม่ลงโทษ (n = 78)	t	ตั้งใจจะลงโทษ (n = 199)	ตั้งใจจะไม่ลงโทษ (n = 78)	t	ตั้งใจจะลงโทษ (n = 199)	ตั้งใจจะไม่ลงโทษ (n = 78)	t
1. นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น	1.5035	.4923	9.81***	1.4302	.4103	8.22***	3.6121	2.6897	3.34***
2. นักเรียนเสียสุขภาพจิต	.5317	.3077	1.63	.4452	-.3308	5.17***	.5648	.3436	.61
3. นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดี	.3578	.1897	1.18	.1528	-.4077	3.32***	.1176	.0667	.15
4. ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย	1.4794	.4308	8.79***	1.3538	.2462	8.79***	3.1779	2.2026	3.64***
5. บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป	1.3960	.3718	8.19***	1.3327	.3128	8.00***	3.1477	2.5231	2.25*
6. นักเรียนฝ่าฝืนกฎและไม่กลัวทำผิด	1.4010	.5205	6.95***	1.4271	.4333	7.47***	3.1789	2.4821	2.42*
รวม	1.1116	.3855	7.91***	1.0236	.1107	9.17***	2.2998	1.7179	2.76**

*p<.05 **p<.01 ***p<.001

จากตาราง 14 พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้นค่อนข้างสูงและเชื่อสูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อว่าการลงโทษทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด และทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป โดยที่เชื่อเล็กน้อย และเชื่อสูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต ทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเปี่ยงเบนไปในทางไม่ดี ทั้งสองกลุ่มเชื่อต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษ ประเมินความเชื่อทุกความเชื่อว่าดีเล็กน้อย และสูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษ ทุกความเชื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีเจตคติที่สูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 เกี่ยวกับความเชื่อที่ว่าทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้นกับทำให้ควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีเจตคติสูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับความเชื่อที่ว่าทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด กับบุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป และครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีเจตคติสูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เกี่ยวกับความเชื่อที่ว่าทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิตกับทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเปี่ยงเบนไปในทางไม่ดี

ตาราง 15 แสดงความแตกต่างของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{RB_i}$) แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{MC_i}$) และผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{RB_iMC_i}$) รายข้อ ระหว่างกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษและตั้งใจจะไม่ลงโทษ

กลุ่มอ้างอิง	$\bar{X}_{RB_i}$			$\bar{X}_{MC_i}$			$\bar{X}_{RB_iMC_i}$		
	ตั้งใจจะลงโทษ (n = 199)	ตั้งใจจะไม่ลงโทษ (n = 78)	t	ตั้งใจจะลงโทษ (n = 199)	ตั้งใจจะไม่ลงโทษ (n = 78)	t	ตั้งใจจะลงโทษ (n = 199)	ตั้งใจจะไม่ลงโทษ (n = 78)	t
1. เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ	1.1970	.0231	9.66***	5.6533	4.3590	7.08***	6.9417	.7000	8.98***
2. นักเรียนในชั้นเรียน	1.1980	-.1359	11.17***	5.6935	4.7308	5.29***	6.9719	-.0308	9.72***
3. นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นที่ไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย	1.3337	.0513	9.47***	5.0503	3.6282	6.26***	7.1508	.3590	9.04***
4. พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องนักเรียน	1.0945	-.1231	9.66***	5.5176	4.4744	5.42***	6.2271	-.0051	8.56***
รวม	1.2058	-.0462	11.63***	5.4786	4.2981	7.66***	6.8229	.2558	10.57***

**p<.01 ***p<.001

ตาราง 15 ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทุกกลุ่ม และคล้อยตามสูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกกลุ่ม โดยสรุปครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเล็กน้อย และคล้อยตามสูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งกลุ่มที่ตั้งใจจะลงโทษเชื่อกลุ่มอ้างอิง ส่วนกลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษไม่เชื่อ

พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษทุกกลุ่ม และมีแรงจูงใจสูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกกลุ่ม โดยสรุปครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ตั้งใจจะลงโทษมีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสูง และสูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทุกกลุ่ม และคล้อยตามสูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยสรุปครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ตั้งใจจะลงโทษมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูง และคล้อยตามสูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งกลุ่มที่ตั้งใจจะลงโทษคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูง ส่วนกลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงปานกลาง

ตาราง 16 แสดงพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (N = 370)

พฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i)	$\bar{X}$	SD.
การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บ (B_1)		
มี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ	.80	.66
การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน (B_2)	1.63	.62
การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย (B_3)		
ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ	.48	.63
การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรม (B_4)		
มี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ	1.08	.62
การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรม (B_5)		
มี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ	.40	.62
พฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i)	.88	.41

จากตาราง 16 พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการลงโทษเกี่ยวกับการว่ากล่าวตักเตือนมาก มีพฤติกรรมการลงโทษพอประมาณเกี่ยวกับการให้ทำกิจกรรมและการทำให้ร่างกายเจ็บ และมีพฤติกรรมการลงโทษเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับการเอาผิดทางวินัยและการควบคุมพฤติกรรม โดยสรุปครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนพอประมาณ

ตาราง 17 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน และระหว่างความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนกับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (N = 370)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์
ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน (A_{B_i}) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) ($r_{A_{B_i} \cdot I_i}$)	.5084***
ความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน (SN_i) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) ($r_{SN_i \cdot I_i}$)	.6199***
ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (Sex) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) ($r_{Sex \cdot I_i}$)	.0685
ประสบการณ์การเป็นครู (Exp) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครู (I_i) ($r_{Exp \cdot I_i}$)	.1314
ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i) ($r_{I_i \cdot B_i}$)	.4225***

จากตาราง 17 พบว่าเจตคติต่อการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสนับสนุนสมมุติฐานข้อที่ 1 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสนับสนุนสมมุติฐานข้อที่ 2 ส่วนเพศมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ประสบการณ์การเป็นครูมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สนับสนุนสมมุติฐานข้อที่ 3 และความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสนับสนุนสมมุติฐานข้อที่ 4

เพื่อให้เห็นโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ เกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครูตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ผู้วิจัยจึงนำเสนอในรูปโครงสร้างตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ดังแสดงในภาพประกอบ 7

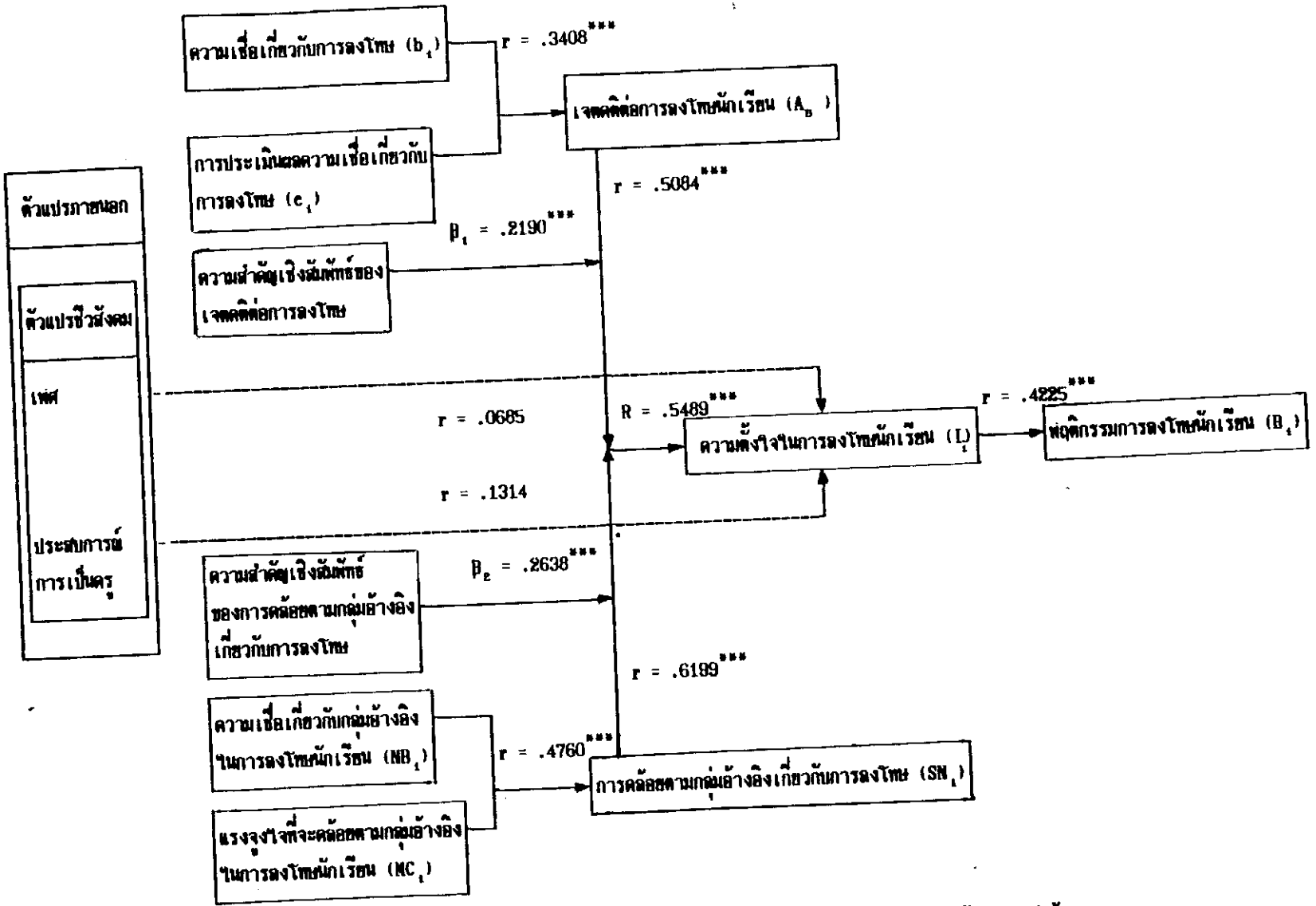

ภาพประกอบ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในการลงโทษนักเรียนของครูตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

จากภาพประกอบ 7 พบว่าความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรลงโทษนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .4225 เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .5084 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .6199 เจตคติต่อการลงโทษนักเรียน และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษมีความสัมพันธ์พหุคูณกับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .5489 เจตคติทางอ้อมมีความสัมพันธ์กับเจตคติทางตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .3408 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษทางอ้อมมีความสัมพันธ์กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .4760 ส่วนตัวแปรชีวสังคม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การเป็นครูมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาตัวแปรต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

4. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการลงโทษนักเรียนกับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนกับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

6. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรชีวสังคมบางตัวแปร ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การเป็นครู กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

7. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนกับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษ

2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษ

3. เพศ และประสบการณ์การเป็นครู มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษ

4. ความตั้งใจในการลงโทษมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 370 คน ซึ่งสุ่มมาโดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยมีครูเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบวัดตัวแปรต่าง ๆ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสร้างตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชไบน์ (1980) จำนวนทั้งสิ้น 124 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9509 ซึ่งแบบวัดนี้ประกอบด้วย 8 ชุดตัวแปร ดังนี้ คือ

ชุดที่ 1 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (b_i) จำนวน 30 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .8556

ชุดที่ 2 แบบวัดการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ (e_i) จำนวน 30 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .8738

ชุดที่ 3 แบบวัดเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน (A_{B_i}) จำนวน 25 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .8135

ชุดที่ 4 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i) จำนวน 20 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .8252

ชุดที่ 5 แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษ (MC_i) จำนวน 4 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .6362

ชุดที่ 6 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน (SN_i) จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .5317

ชุดที่ 7 แบบวัดความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .5019

ชุดที่ 8 แบบวัดพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i) จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .4970

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้ามีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบวัดพร้อมหนังสือราชการจากกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกองการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ช่วยชี้แจงให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบวัตถุประสงค์ และช่วยกรอกแบบวัดตามความเป็นจริง และขอความร่วมมือช่วยเก็บแบบวัดไว้ให้ด้วย เพื่อผู้วิจัยไปขอรับคืนด้วยตนเอง

2. นำแบบวัดไปเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน เพื่อวิเคราะห์รายข้อ คัดเลือก และปรับปรุงข้อคำถาม (รายละเอียดได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อเรื่อง วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า หน้า 66 - 67)

3. นำแบบวัดไปเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 370 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบวัดด้านความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (รายละเอียดได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อเรื่อง วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า หน้า 67 - 68)

4. นำแบบวัดที่เก็บมาได้มาตรวจสอบความถูกต้อง และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่ตอบทุกข้อเพื่อที่จะได้บันทึกคำตอบนำไปวิเคราะห์ใช้ข้อมูลต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ และครูในจำนวนนี้มีเจตคติเป็นกลางถึงเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ

2. ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงเล็กน้อย และครูในจำนวนนี้เป็นกลางที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงถึงคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูง

3. ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีความตั้งใจในการลงโทษเพียงเล็กน้อย

4. เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .5084

5. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .6199

6. เพศ และประสบการณ์การเป็นครูมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ความตั้งใจในการลงโทษมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .4225

นอกจากนี้ ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติที่เป็นผลจากความเชื่อต่าง ๆ พบว่าความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้นเป็นผลทำให้ครูมีเจตคติต่อการลงโทษสูงกว่าความเชื่ออื่น ๆ แต่ก็มีเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ และครูในจำนวนนี้ที่เชื่อเช่นนี้มีเจตคติเป็นกลางถึงมีเจตคติค่อนข้างดีต่อการลงโทษ ส่วนความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีเป็นผลทำให้ครูมีเจตคติต่อการลงโทษต่ำกว่าความเชื่ออื่น ๆ คือ มีเจตคติเป็นกลางต่อการลงโทษ และครูในจำนวนนี้ ที่เชื่อเช่นนี้มีเจตคติไม่ดีเล็กน้อยถึงมีเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ โดยสรุปครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติดีเพียงเล็กน้อยต่อการลงโทษที่เป็นผลจากความเชื่อต่าง ๆ และครูในจำนวนนี้มีเจตคติเป็นกลางถึงมีเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ

ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีความเชื่อสูงที่สุดในบรรดาความเชื่อหลาย ๆ ความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ คือเชื่อว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น แต่ก็เชื่อเพียงเล็กน้อย และครูในจำนวนนี้มีทั้งเชื่อเป็นกลางถึงค่อนข้างมาก ส่วนความเชื่อที่มีค่าต่ำสุดคือเป็นกลาง ได้แก่ ความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดี และครูในจำนวนนี้มีทั้งเชื่อเพียงเล็กน้อยถึงไม่เชื่อเลยก็มี

ในการลงโทษนักเรียน ครูทำโทษโดยคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียนใกล้เคียงกัน โดยคล้อยตามค่อนข้างสูงทุกกลุ่ม

ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ลงโทษนักเรียนเนื่องจากเชื่อกลุ่มอ้างอิงกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ นักเรียนในชั้นเรียน

นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียนใกล้เคียงกัน โดยที่เชื่อกลุ่มอ้างอิงทุกกลุ่มเล็กน้อย

ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ลงโทษนักเรียนเนื่องจากมีแรงจูงใจที่เกิดจากกลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ได้แก่ เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน ใกล้เคียงกัน ซึ่งครูมีแรงจูงใจจากกลุ่มเหล่านี้เพียงเล็กน้อยโดยที่กลุ่มนักเรียนในชั้นมีแนวโน้มที่จะทำให้มีแรงจูงใจสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ครูชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีความตั้งใจเป็นกลางในการลงโทษนักเรียน และครูในจำนวนนี้ไม่มีความตั้งใจเล็กน้อยถึงมีความตั้งใจค่อนข้างมากในการลงโทษนักเรียน ส่วนครูหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนเล็กน้อย และครูในจำนวนนี้ไม่มีความตั้งใจเล็กน้อยถึงมีความตั้งใจค่อนข้างมากในการลงโทษนักเรียน

ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การเป็นครู พบว่าครูที่มีประสบการณ์การเป็นครูต่ำกว่า 5 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนเล็กน้อย และครูในจำนวนนี้ไม่มีความตั้งใจเล็กน้อยถึงมีความตั้งใจค่อนข้างมากในการลงโทษนักเรียน ส่วนครูที่มีประสบการณ์การเป็นครู 5-10 ปี มีความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนเล็กน้อย และครูในจำนวนนี้มีความตั้งใจพอประมาณถึงมีความตั้งใจค่อนข้างมากในการลงโทษนักเรียน

ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อว่า การลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้นค่อนข้างสูง และเชื่อสูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อว่าการลงโทษทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด และทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป โดยที่เชื่อเล็กน้อย และเชื่อสูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต ทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเปี่ยงเบนไปในทางไม่ดี ทั้งสองกลุ่มเชื่อต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่มีความตั้งใจ

จะลงโทษ ประเมินความเชื่อทุกความเชื่อว่าดีเล็กน้อย และสูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษทุกความเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีเจตคติที่สูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีเจตคติสูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับความเชื่อที่ว่าทำให้นักเรียนนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิดกับบุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป และครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีเจตคติสูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เกี่ยวกับความเชื่อที่ว่าทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิตกับทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเปี่ยงเบนไปในทางไม่ดี

และพบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนเพียงเล็กน้อย

อภิปรายผล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980) โดยการวัดตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ เจตคติต่อการลงโทษนักเรียน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน เพศ ประสบการณ์การเป็นครู ความตั้งใจในการลงโทษ และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน ในการกำหนดพฤติกรรมได้พิจารณา การกระทำ (Action) ที่หมาย (Target) เวลา (Time) และบริบท(Context)

จากผลการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะอภิปรายผลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 อภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน (A_{B_i}) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน (SN_i) ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i) ดังนี้

ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ และครูในจำนวนนี้มีเจตคติเป็นกลางถึงเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ และมีความเชื่อเด่นชัดว่าการลงโทษ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย

ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด ทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดี ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป ในบรรดาความเชื่อเหล่านี้ ความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้นเป็นความเชื่อสูงที่สุด แต่ก็เชื่อเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และครูในจำนวนนี้มีทั้งเชื่อเป็นกลางถึงค่อนข้างมาก ส่วนความเชื่อที่มีค่าต่ำสุดคือเป็นกลาง ได้แก่ ความเชื่อที่ว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดี และครูในจำนวนนี้มีทั้งเชื่อเพียงเล็กน้อยถึงไม่เชื่อเล็กน้อย

จากผลการวิจัยได้ข้อสังเกตที่น่าสนใจดังนี้ ครูเชื่อว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด ซึ่งเป็นความเชื่อทางบวก และยังเชื่อว่าทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดี บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นความเชื่อทางลบ จำนวนความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษที่เด่นชัดเหล่านี้มีทั้งทางบวกและทางลบจำนวนพอ ๆ กัน แต่ในความเชื่อเหล่านี้ครูก็เชื่อเพียงเล็กน้อยถึงเป็นกลาง แสดงให้เห็นว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มิได้เชื่อผลการลงโทษนักเรียนอย่างจริงจัง และมิได้เชื่ออย่างแท้จริงถึงการนำวิธีการลงโทษเป็นหลักสำคัญในการพัฒนานักเรียน

แต่ครูทั้งหมดก็คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเหล่านี้ทุกกลุ่มเพียงเล็กน้อย และครูในจำนวนนี้เป็นกลางที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงถึงคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูง การที่ครูคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เนื่องจากกลุ่มอ้างอิงมีความใกล้ชิด และเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของครูว่าควรหรือไม่ควรลงโทษนักเรียนที่กระทำผิด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ที่กล่าวว่าเป็นการประมาณของบุคคลว่าตนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงใด โดยการรับรู้ของครูว่าบุคคลส่วนใหญ่ที่มีความสำคัญต่อตนเองคิดว่าตนควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen and Fishbein. 1980 : 57) แต่อย่างไรก็ตามผลงานวิจัยเรื่องนี้แสดงว่ากลุ่มอ้างอิงกลุ่มนี้มีความสำคัญหรือมีอิทธิพลต่อครูกลุ่มนี้ไม่มากนัก ฉะนั้นน่าจะกล่าวได้ว่า ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ค่อนข้างเป็นตัวของตัวเองในเรื่องการตัดสินใจลงโทษนักเรียน

ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีความตั้งใจในการลงโทษเพียงเล็กน้อย ครูที่ตั้งใจจะลงโทษมีจำนวน 199 คน จากกลุ่มตัวอย่าง 370 คน คิดเป็นร้อยละ 53.78 เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับ

การลงโทษ ($\bar{X}_{b_i}$) การประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\bar{X}_{e_i}$) ผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษกับการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ ($\bar{X}_{b_i e_i}$) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{NB_i}$) แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษ ($\bar{X}_{MC_i}$) และผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{NB_i MC_i}$) ระหว่างกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษและกลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษว่ามีผลดี ได้แก่ ความเชื่อที่ว่าทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด และเชื่อสูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษทั้ง 4 ความเชื่อ จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการลงโทษว่ามีผลดี ซึ่งความเชื่อทั้ง 4 เป็นความเชื่อที่เกิดจากประสบการณ์โดยตรงของครูกลุ่มนี้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980 : 54 - 55) กล่าวถึงประสบการณ์ในชีวิตของบุคคลจะนำไปสู่ความเชื่อต่อที่หมายต่าง ๆ กัน สรุปว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ไม่ได้เชื่อว่า การลงโทษนักเรียนจะเป็นวิธีที่ดีที่สุด แต่ครูมีความเชื่อจากประสบการณ์ของตนเองว่าทำให้เกิดผลดีเล็กน้อย

ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษว่าดีเล็กน้อยทั้ง 4 ความเชื่อ ได้แก่ ความเชื่อที่ว่าทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด และประเมินไว้สูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษทุกความเชื่อ

ผลการวิจัยพบว่า ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีการประเมินผลความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการลงโทษว่าดีเล็กน้อยทั้ง 4 ความเชื่อ ครูกลุ่มนี้ประเมินผลความเชื่อจากประสบการณ์โดยตรงของตนเอง และสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980 : 54 - 55) ได้กล่าวว่าจะต้องทราบถึงการประเมินผลของพฤติกรรมของบุคคล จึงต้องประเมินความเชื่อเด่นชัดของบุคคลต่อที่หมายนั้น ๆ แสดงว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ไม่ได้ตัดสินว่าการลงโทษนักเรียนจะเป็นวิธีที่ดีที่สุด เพียงแต่ประเมินความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนจากประสบการณ์ของตนเองว่าทำให้เกิดผลดีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ครูที่มีความตั้งใจจะลงโทษและครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษทั้งสองกลุ่มมีเจตคติที่ดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีเจตคติต่อการลงโทษสูงกว่าครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ผลการวิจัยปรากฏว่าครูทั้ง 2 กลุ่ม มีความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษและการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษว่าทำให้เกิดผลดี และสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980 : 29) ได้กล่าวว่า เจตคติของบุคคลจะกระตุ้นให้บุคคลแสดงความเชื่อรวยส่วนรวมที่สัมพันธ์กับที่หมาย รวยมีการประเมินอยู่ด้วยหรือเป็นการแสดงเจตคติรวยส่วนรวมนั่นเอง แต่จากผลการวิจัยนี้ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มิได้มีความรู้สึกว่าการลงโทษนักเรียนจะเป็นวิธีการที่ดีที่สุด

นอกจากนี้ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษและครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษมีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกันและกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดของครูกลุ่มนี้ คือ เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน แต่ครูทั้งหมดก็คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเหล่านี้ทุกกลุ่มค่อนข้างสูง และครูในจำนวนนี้คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงปานกลางถึงคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูง การที่ครูคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเนื่องจากกลุ่มอ้างอิงมีความใกล้ชิด และเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของครูว่า ควรหรือไม่ควรลงโทษนักเรียนที่กระทำผิด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ที่กล่าวว่าเป็นการประมาณของบุคคลว่าตนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงใด รวยการรับรู้ของครูว่าบุคคลส่วนใหญ่ที่มีความสำคัญต่อตนเอง คิดว่าตนควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen and Fishbein. 1980 : 57) แต่อย่างไรก็ตามผลงานวิจัยเรื่องนี้ยืนยันว่ากลุ่มอ้างอิงกลุ่มที่มีความสำคัญหรือมีอิทธิพลต่อครูกลุ่มนี้ไม่มากนัก ฉะนั้นน่าจะกล่าวได้ว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ค่อนข้างเป็นตัวของตัวเองในเรื่องการตัดสินใจลงโทษนักเรียน

และครูระดับมัธยมศึกษาต้อนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนพอประมาณ แสดงว่าครูในกลุ่มนี้มีพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนตามความเหมาะสมกับความผิดที่นักเรียนได้กระทำ และสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980: 41 - 52) กล่าวถึงความตั้งใจเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพล จึงกล่าวได้ว่า ครูกลุ่มนี้มีพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน

ตามความผิดของนักเรียน

ตอนที่ 2 อภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ เจตคติต่อการลงโทษนักเรียน (A_{B_i}) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน (SN_i) เพศ (Sex) ประสบการณ์การเป็นครู (Exp) ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) และพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i)

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน (A_{B_i}) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .5084 แสดงให้เห็นว่าการที่ครูตั้งใจจะลงโทษนักเรียนขึ้นอยู่กับเจตคติของครูต่อการลงโทษ ครูที่ตั้งใจจะลงโทษมีเจตคติค่อนข้างสูง ส่วนครูที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษมีเจตคติค่อนข้างต่ำ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980: 54 - 56) ที่กล่าวว่าความตั้งใจของบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลหรือเจตคติต่อพฤติกรรม และสอดคล้อง กับผลการวิจัยของโพมาแซล และเจคคาร์ด (Pomazal and Jaccard. 1976 : 322) ; ไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein 1980 : 233) ; สมศรี ชูส่งแสง (2532 : 107) ; ราชันย์ บุญธิมา (2536 : 81) ซึ่งพบว่าเจตคติมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจ โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .59, .69, .34, .60 ตามลำดับ

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน (SN_i) กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน (I_i) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .6199 แสดงให้เห็นว่า การที่ครูตั้งใจจะลงโทษนักเรียนขึ้นอยู่กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ครูที่ตั้งใจจะลงโทษนักเรียนจะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูง ส่วนครูไม่ตั้งใจจะลงโทษคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างต่ำ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein 1980 : 57) ที่กล่าวว่าความตั้งใจของบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสังคมหรือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เป็นการประมาณของบุคคลว่าตนควรจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงใด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โพมาแซล และเจคคาร์ด (Pomazal and Jaccard. 1976 : 322) ; ไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980 : 233) ; สมศรี ชูส่งแสง (2532 : 107) ; ราชันย์ บุญธิมา (2536 : 81) ซึ่งพบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจ โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .23, .67, .35, .59 ตามลำดับ

หากนำค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการลงโทษกับเจตคติต่อการลงโทษ ซึ่งมีค่าเท่ากับ .5084 และมีความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ (β_1) เท่ากับ .2199 มาเปรียบเทียบกับค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการลงโทษกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งมีค่าเท่ากับ .6199 และมีค่าความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ (β_2) เท่ากับ .2638 ย่อมอภิปรายได้ว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน เนื่องมาจากปัจจัยส่วนบุคคลใกล้เคียงกับปัจจัยทางสังคม

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและประสบการณ์การเป็นครูกับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัยทางสถิติทั้งสองตัวแปร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซนและฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980 : 79 - 91) ที่กล่าวถึงตัวแปรชั่วสังคมซึ่งเป็นตัวแปรภายนอกมีความสัมพันธ์กับตัวแปรในทฤษฎีอย่างไม่คงเส้นคงวา แต่ถ้ามีความสัมพันธ์ก็จะสัมพันธ์กันไม่นาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมศรี ชูส่งแสง (2532 : 107) พบว่าเพศเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการศึกษาต่ออย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการลงโทษ (I_i) กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน (B_i) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ ลงโทษนักเรียนค่อนข้างจะมีความตั้งใจไม่ลงโทษ และจากผลการวิจัยข้างต้น พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีความตั้งใจที่จะลงโทษเล็กน้อย และครูมีพฤติกรรมการลงโทษพอประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับความสัมพันธ์ดังกล่าว รวมทั้งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980) ที่ระบุว่าพฤติกรรมส่วนมากของบุคคลมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด กับความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมซึ่งถือว่าความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมของบุคคลเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมได้ มีงานวิจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่ งานวิจัยของโพมาแซลและเจคคาร์ด (Pomazal and Jaccard. 1976 : 322) ; ไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980 : 233) ; ถาวร แซ่ตั้ง (2529 : 94) ; สมศรี ชูส่งแสง (2532 : 57- 58) ; พนาลัย อยู่สาราญ (2535 : 94) ราชันย์ บุญธิมา (2536 : 81) โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .59, .76, .34, .43, .69 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูกับกลุ่มประชากรอื่น ๆ ซ้ำอีก โดยเฉพาะกลุ่มประชากรครูที่มีปัญหาเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน โดยรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนแทนการรวบรวมข้อมูลจากครู

2. ควรศึกษาพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูในกลุ่มประชากรอื่น เช่น ระดับประถมศึกษาและครูระดับอาชีวศึกษา

3. จากผลการวิจัย โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล สามารถศึกษาตัวแปรต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมอย่างเชื่อถือได้ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำคัญ ๆ ในสังคม เพื่อจะได้หาวิธีแก้ไข เช่น พฤติกรรมการติดยาเสพติด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กฤษฎา ศักดิ์ศรี. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น. 2530.

กิตติพงษ์ วรจ๊ปา. บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา ในการพัฒนาความประพฤตินักเรียน. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2536. อัดสำเนา.

จรรจา สุวรรณทัต. จิตวิทยา 2515. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์. 2515.

จุมพล พูลภัทรชีวิน และคนอื่น ๆ. "การศึกษาวิธีที่ครูใช้ในการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน," ครุศาสตร์. 8 : 102 - 112 ; กรกฎาคม - สิงหาคม 2521.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2522.

_____. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. 2516. อัดสำเนา.

ไชยเจริญ สันติศิริ. อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยพิทยา. 2506.

ดวงเดือน ศาสตรภัทร์. "การลงโทษเด็กเป็นการลดหรือเพิ่มปัญหา," แนะแนว. 19(97) : 29 - 33 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2538.

ถาวร แซ่ตั้ง. การทำนายพฤติกรรมการเลือกสมัครสอบเข้าเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2529. อัดสำเนา.

ธีระพร อุวรรณโณ. "การวัดทัศนคติ : ปัญหาในการใช้เพื่อทำนายพฤติกรรม." ใน การสัมมนาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเรื่องการสอบวัดด้านวิภาววิสัย. หน้า 21 - 41. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2528.

ธีระพร อุวรรณโณ. "การวัดทัศนคติ : ปัญหาในการใช้เพื่อทำนายพฤติกรรม." บทความประกอบการนำอภิปรายในการสัมมนาระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาแบบทดสอบครั้งที่ 4 เรื่องเทคนิคการพัฒนาเครื่องมือวัดเพื่อระบบการติดตามปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษา โครงการพัฒนาแบบทดสอบ โครงการพัฒนาศึกษาอาเซียน ณ โรงแรมแกรนพาเลซ เมืองพัทยา

จังหวัดชลบุรี. 30 ตุลาคม 2527. อัดสำเนา.

_____. เอกสารประกอบการสอนวิชาทฤษฎี และวิธีการในการวัดทัศนคติ. กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป. อัดสำเนา.

นรินทร อิ่มเพิ่มพูล. การสำรวจวิธีการที่ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดนครปฐม ใช้ในการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนตามการรับรู้ของครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

นำทรัพย์ จันทน์หอม. ความมุ่งหมายของนักเรียนต่อครูในเรื่องการลงโทษและการให้รางวัล. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2505. อัดสำเนา.

ประทีป ทับอัตตานนท์. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประพฤติมิชอบของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ น.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538. อัดสำเนา.

ประเทือง ภูมิภัทราคม. การปรับพฤติกรรม : ทฤษฎีและการประยุกต์. ปทุมธานี : ฝ่ายเอกสารตำรา วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2535.

ประเทิน มหาขันธ์. การปลูกฝังพฤติกรรมให้แก่เด็ก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2535.

ประสาร ทิพย์ธารา. เอกสารประกอบการศึกษาวิชาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ปัญจา สดสง่า. วินัยของนักเรียน การประพฤติผิดวินัย การป้องกันและการแก้ไข ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. รวมระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กองนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป.

ผจงจิตต์ อธิคมนันทะ. สังคมวิทยาว่าด้วยอาชญากรรมและการลงโทษ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป.

ผดุง อารยะวิญญู. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : งานส่งเสริมวิจัยและตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2528.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

พยอม อิงคตานุวัฒน์. "การให้รางวัล การทำโทษในการอบรมนิสัยเด็ก," แนะแนว. 19(98) : 23 - 25 ; เมษายน - พฤษภาคม 2528.

พนัส หินนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2513.

พนาลัย อยู่สาราญ. ตัวแปรทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรมทางการสอนของครูผู้สอนสังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 1. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ และคนอื่น ๆ. จิตวิทยาสังคมร่วมสมัย. เชียงใหม่ : สยามศึกษา, 2528.

ระวิพันธ์ โสมนะพันธุ์. "การจูงใจ การให้รางวัลและการลงโทษ," จิตวิทยา. 3 : 49 ; มีนาคม 2514.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2531.

ราชันย์ บุญธิมา. การทำนายพฤติกรรมทุจริตการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

เรวดี วัฒกโกศล. การสำรวจความเชื่อ เจตคติ เจตนา และพฤติกรรมการเลือกศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.

วรรณี จิระชุติโรจน์. การศึกษาทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเจตนาเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรมในการใช้บริการการปรึกษาของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

วลัย อรุณี. "ครู...การแก้ปัญหาระเบียบวินัยในห้องเรียน," แนะแนว. 19(97) : 34 -37 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2528.

วิชาการ, กรม. เอกสารการอบรมวิจัยปฏิบัติการครั้งที่ 7 เรื่อง การประเมินผลหลักสูตรด้านคุณลักษณะ. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา, 2526.

วิไล ดวงแก้ว. "การลงโทษ : บทบาทที่ต้องทบทวน," วิทยาจารย์. 85(10) : 27 - 30 ; ตุลาคม 2530.

ศุภวดี ชูวงศ์. การศึกษาปัญหาทางวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดนครศรี-ธรรมราช ในทัศนะของครู ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ, 2519. อัดสำเนา.

สนธยา ฉัตรมาศ. "พฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของนักเรียนประถมศึกษาและแนวทางในการแก้ไข," มิตรครู. 30(6) : 11 - 13 ; มีนาคม 2531.

สมเจตน์ อภิมนต์รักษา. เอกสารประกอบการเรียนวิชาจิตวิทยา 301. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป.

สมชาย ธัมมนันท์กุล. "การลงโทษ," บัณฑิตวิยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 4 : 86 - 91 ; กันยายน 2526.

สมพร สุทัศนีย์. จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. "แนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน," ครุปริทัศน์. 8 : 26 - 31 ; กรกฎาคม 2526.

สมศรี ชูส่งแสง. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532. อัดสำเนา.

_____. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2524.

สายเดือน ตันตกานต์. การศึกษาความเหมาะสมของระเบียบเกี่ยวกับการแต่งกายและความประพฤติ กรณีความบกพร่องทางวินัยของนักเรียน และวิธีการลงโทษนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและนักเรียนหัวหน้าชั้น ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา สถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 7. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก , 2525. อัดสำเนา.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. จิตวิทยาการจัดการพฤติกรรมมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์, 2531.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่พิทยา, 2518.

สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม(ศึกษา 322). กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2529.

อรนงค์ วิทยานิพนธ์. การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมก่อกวนในห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม. บริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

อรัญ สุวรรณบุบผา. หลักอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

อัฉเพ ชูบำรุง. ทฤษฎีอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2527.

อุทัย หิรัญโต. พจนานุกรมศัพท์กฎหมายอังกฤษ-ไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.

Ajzen, Icek and Martin Fishbein. Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior. Englewood Cliffs, New Jersy : Prentice-Hall, 1980.

_____. "Attitudinal and Normative Variables as Predictors of Specific Behavior," Journal of Personality and Social Psychology. 27 : 41 - 57 ; July, 1973.

Beck, Robert C. Motivation : theories and principles. 3rd. ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, 1990.

Buechler, Mark and others. The Debate Over Corporal Punishment. Bloomington : Indiana University, 1989. (Policy Memo Series ; No.5)

Burke, John Charles. Decreasing classroom behavior problems : practical guidelines for teachers. San Diego, California Singualar Publishing Group, 1992.

Chance, Paul. Learning and behavior. Belmont, California : Wadsworth Publishing Company, 1979.

Dinkmeyer, Don C. Child Development. Englewood Cliffs, New Jersey : Printice-Hall, 1965.

Essex, Nathan L. "Corporal Punishment Ten Costly Mistakes and How to Avoid Them," Principle. 68(5) : 42 - 44 ; May, 1989.

Fishhein, Martin and Icek Ajzen. "Attitude Towards Objects as Predictors of Single and Multiple Behavior Criteria," Psychological Review. 81 : 59 - 74 ; January, 1974.

_____. Belief, Attitude, Intention and Behavior : An Introduction to Theory and Research. New York : Addison-Wesley, 1975.

Fontana, David. Classroom control : understanding and guiding classroom behavior. London : The British Psychological Society and Methuen, 1985.

McArdle, J.B. "Positive and Negative Comunications and Subsegeunt Attitude and Behavior Change in Alcoholic. Unpublished Doctoral Dissertation, University of Illinois, 1972," In Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior. p. 223-242. Edited. by Ajzen I. and Fishbein M. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, 1980.

McQueen, Theona. Essentials of classroom management and discipline. New York : Harper Collins, 1992

Pomazal, Richard J. and James J. Jaccard. "An Informational Approach to Altruistic Behavior," Journal of Personality and Social Psychology. 33 : 317-326 ; March, 1976.

Potteet, James A. Behavior Modification. Minesota : Burgress, 1973.

Schrupp, Manfred S. A comparative Study of Public and Private School Seventh and Eighth-grade Teachers' Perceptions of School. Doctor's Thesis. United States : Memphis State University, 1993. photocopied.

Sperber, B.M., M. Fishbein and I. Ajzen "Predicting and Understanding Women's Occupational Orientations : Factors Underlying Choice Intentions," In Understanding Attitudes and Predieting Social Behavior. p. 114-129. by Icek Ajzen and Martin Fishbein, Englewood cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1980.

Straus, Murray A. and Denise A. Donnelly. CorPoral Punishment of Adolescents by American Parents. Durham : New Hampshire University, 1993.

Tauber, Robert T. Classroom management from A to Z. Fort Worth : Holt, Rinchart and Winston, 1990.

White, Betty Tuttle. A Study of Elementary School Educators' Preferred Discipline Practices and Attitudes Toward Corporal Punishment. Doctor's Thesis. Chapel Hill : North Carolina University, 1989. photocopied.

Yamane, Taro. Statistic, an introductory analysis. 2nd ed. New York : Haper, 1967.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสำรวจความเชื่อเด่นชัด กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด คุณลักษณะ และพฤติกรรมเกี่ยวเนื่องกับการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

แบบสอบถามเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาข้อคำถามก่อนเติมคำตอบลงในช่องว่าง

1. ในปีการศึกษา 2538 ขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ถ้าท่านลงโทษนักเรียน ท่านคิดว่าจะทำให้เกิดผลอะไรขึ้นบ้าง

1.1 ผลดี

1.1.1 _____

1.1.2 _____

1.1.3 _____

1.1.4 _____

1.1.5 _____

1.2 ผลเสีย

1.2.1 _____

1.2.2 _____

1.2.3 _____

1.2.4 _____

1.2.5 _____

1.3 ผลด้านอื่น ๆ

1.3.1 _____

1.3.2 _____

1.3.3 _____

1.3.4 _____

1.3.5 _____

2. ในปีการศึกษา 2538 ขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ถ้าท่านลงโทษนักเรียน ท่านนึกถึง**บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด** ? เมื่อท่านคิดจะทำเช่นนี้

2.1 <u>บุคคล</u>

2.1.1 _____

2.1.2 _____

2.1.3 _____

2.1.4 _____

2.1.5 _____

2.1.6 _____

2.1.7 _____

2.1.8 _____

2.1.9 _____

2.1.10 _____

2.2 <u>กลุ่มบุคคล</u>

2.2.1 _____

2.2.2 _____

2.2.3 _____

2.2.4 _____

2.2.5 _____

2.2.6 _____

2.2.7 _____

2.2.8 _____

2.2.9 _____

2.2.10 _____

3. ในปีการศึกษา 2538 ขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ถ้าท่านลงโทษนักเรียน **มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด ?**
สนับสนุนหรือเห็นด้วยกับท่าน

3.1 บุคคล

3.1.1 _____

3.1.2 _____

3.1.3 _____

3.1.4 _____

3.1.5 _____

3.1.6 _____

3.1.7 _____

3.1.8 _____

3.1.9 _____

3.1.10 _____

3.2 กลุ่มบุคคล

3.2.1 _____

3.2.2 _____

3.2.3 _____

3.2.4 _____

3.2.5 _____

3.2.6 _____

3.2.7 _____

3.2.8 _____

3.2.9 _____

3.2.10 _____

4. ในปีการศึกษา 2538 ขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ถ้าท่านลงโทษนักเรียน **มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด ?**
ที่คัดค้านหรือไม่เห็นด้วย

4.1 บุคคล

4.1.1 _____

4.1.2 _____

4.1.3 _____

4.1.4 _____

4.1.5 _____

4.1.6 _____

4.1.7 _____

4.1.8 _____

4.1.9 _____

4.1.10 _____

4.2 กลุ่มบุคคล

4.2.1 _____

4.2.2 _____

4.2.3 _____

4.2.4 _____

4.2.5 _____

4.2.6 _____

4.2.7 _____

4.2.8 _____

4.2.9 _____

4.2.10 _____

5. ในปีการศึกษา 2538 ขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ถ้าท่านลงโทษนักเรียน การลงโทษเป็นสิ่งที่...

5.1 _____

5.2 _____

5.3 _____

5.4 _____

5.5 _____

5.6 _____

5.7 _____

5.8 _____

5.9 _____

5.10 _____

6. ในปีการศึกษา 2538 ขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ถ้ามีการลงโทษนักเรียน จะทำอย่างไร ?

6.1 ถ้าท่านเป็นผู้กระทำจะทำอย่างไร ?

6.1.1 _____

6.1.2 _____

6.1.3 _____

6.1.4 _____

6.1.5 _____

6.1.6 _____

6.1.7 _____

6.1.8 _____

6.1.9 _____

6.1.10 _____

6.2 ถ้าเพื่อนครูคนอื่น ๆ เป็นผู้กระทำเขาทำอย่างไร ?

6.2.1 _____

6.2.2 _____

6.2.3 _____

6.2.4 _____

6.2.5 _____

6.2.6 _____

6.2.7 _____

6.2.8 _____

6.2.9 _____

6.2.10 _____

ภาคผนวก ข

ผลการสำรวจความเชื่อเด่นชัด (Salient Belief) กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด (Salient Referents) ค่าคุณศัพท์และพฤติกรรมเกี่ยวเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการลงโทษนักเรียนของครู

ตาราง 18 แสดงความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลของการลงโทษนักเรียนของครู

จัดกลุ่มความเชื่อ	ผลที่เกิดจากการลงโทษนักเรียนของครู	ความถี่
1	ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน	361
2	ทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต	243
3	ทำให้นักเรียมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน ติ่งยาเสพติด ไม่ซื่อสัตย์ ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ	235
4	ทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย	200
5	ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปมี ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ	132
6	ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด	122
7	ทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอนของชั้นเรียน	47
8	ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น	38
9	ทำให้ครูเสียสุขภาพจิต	33
10	ทำให้ผู้ปกครองพอใจและร่วมมือกับโรงเรียน	26
11	ทำให้ครูและนักเรียนขาดสัมพันธภาพต่อกัน	6
	รวม	1,443

กลุ่มอ้างอิงเด่นชัดเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 19 แสดงจำนวนผู้สนับสนุนและคัดค้านการลงโทษนักเรียนของครู

บุคคลหรือกลุ่มบุคคล	ความถี่
1. เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ	279
2. นักเรียนในชั้นเรียน	250
3. นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสม หรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย	220
4. พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน	168
5. บุคคลในครอบครัวของครู ได้แก่ พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ สามี-ภรรยา พี่น้อง ลูกหลาน	58
6. บุคคลในโรงเรียนที่ไม่ใช่ครู-อาจารย์ เช่น นักการ แม่ค้า ฯลฯ	16
7. บุคคลอาชีพต่าง ๆ	14
8. คนที่ทำผิดกฎหมาย	9
9. บุคคลที่ประกอบคุณความดีในสังคม	9
10. บุคลากรภายนอกที่สัมพันธ์กับโรงเรียน ได้แก่ วิทยากร นักศึกษาฝึกสอน ชาวบ้านใกล้เคียง	6
11. โรงเรียนเดิมของนักเรียน	4
รวม	1,033

คำคุณศัพท์เกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครู

ตาราง 20 แสดงความถี่ของคำคุณศัพท์ที่เกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครู

ลำดับ	คำคุณศัพท์	ความถี่
1	ดี - เลว	460
2	ดีใจ - เสียใจ	190
3	ควรทำ - ไม่ควรทำ	166
4	เบื่อ - สนุก	145
5	ทารุณ - ไม่ทารุณ	145
6	เศร้า - ร่าเริง	143
7	เจ็บปวด - ไม่เจ็บปวด	141
8	ชอบ - เกลียด	129
9	โหดร้าย - ไม่โหดร้าย	100
10	พัฒนาคน - ทำลายคน	100
11	โกรธแค้น - อภัย	92
12	สบายใจ - ทุกข์ใจ	64
13	จำเป็น - ไม่จำเป็น	51
14	อับอาย - กล้าเผชิญหน้า	49
15	เหมาะสม - ไม่เหมาะสม	46
16	รู้สึกผิด - ไม่รู้สึกผิด	44
17	มีเหตุผล - ไร้เหตุผล	39
18	ยุติธรรม - ไม่ยุติธรรม	36
19	ตั้งใจเรียน - ไม่ตั้งใจเรียน	36
20	คัดค้าน - เห็นด้วย	31
21	มีคุณค่า - ไร้คุณค่า	30

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับ	คำคุณศัพท์	ความถี่
22	กล้ว - กล้า	28
23	เข็ดหลาบ - ไม่เข็ดหลาบ	28
24	สิ้นหวัง - มีหวัง	26
25	ก้าวร้าว - ไม่ก้าวร้าว	26
21	เครียด - ไม่เครียด	20
22	หงุดหงิด - อารมณ์ดี	19
23	เชื่อมั่นในตนเอง - ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	17
24	มีคุณธรรม - ไร้คุณธรรม	12
25	หดหู่ - เบิกบาน	11
26	ถูกต้อง - ไม่ถูกต้อง	10
27	สะใจ - เห็นใจ	9
	รวม	2,443

พฤติกรรมเสี่ยวหรือการกระทำเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครู

ตาราง 21 แสดงความถี่ของพฤติกรรมเสี่ยวหรือการกระทำเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนของครู

ลำดับ	พฤติกรรมเสี่ยว	ความถี่
1	ทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิกทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ	2,267
2	ว่ากล่าวตักเตือน	726
3	เอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ	582
4	ให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ	525
5	ควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ	275
6	หักคะแนน	96
7	ปรับเงิน	80
	รวม	4,551

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรในงานวิจัย

ชุดที่ 1 ความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ

ชุดที่ 2 การประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ

ชุดที่ 3 เจตคติต่อการลงโทษนักเรียน

ชุดที่ 4 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

ชุดที่ 5 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษ

ชุดที่ 6 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

ชุดที่ 7 ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน

ชุดที่ 8 พฤติกรรมการลงโทษนักเรียน

แบบวัดตัวแปรต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 1 **ข้อมูลส่วนบุคคล**

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน [ ] หน้าข้อความที่เป็นจริง

เพศ [ ] ชาย

[ ] หญิง

ประสบการณ์การเป็นครู

[ ] ต่ำกว่า 5 ปี

[ ] 5 - 10 ปี

[ ] มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นและความรู้สึกของท่านมากที่สุด เพียงเครื่องหมายเดียวในแต่ละข้อและโปรดตอบทุกข้อ

ชุดที่ 1

1. การลงโทษโดย**การทำให้ร่างกายเจ็บปี๊ เขี่ยน ตี หยิก หุบ เขก ตัดผม ฯลฯ** ข้าพเจ้าเชื่อว่า**จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน**

เป็นไปได้ |_____|_____|_____|_____|_____|_____| เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

2. การลงโทษโดย**การว่ากล่าวตักเตือน** ข้าพเจ้าเชื่อว่า**จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน**

เป็นไปได้ |_____|_____|_____|_____|_____|_____| เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

3. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน

เป็นไปได้ 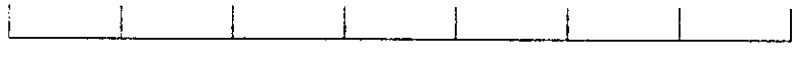 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

4. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมที่ เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาดออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน

เป็นไปได้ 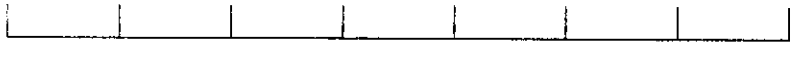 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

5. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมที่ ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่าให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน

เป็นไปได้ 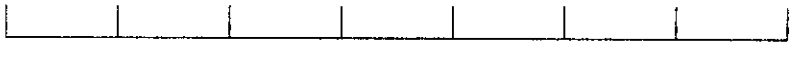 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

6. การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บที่ เขี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต

เป็นไปได้ 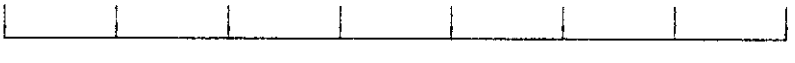 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

7. การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต

เป็นไปได้ 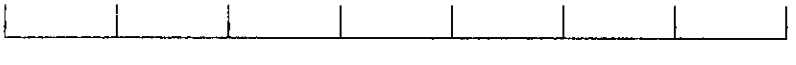 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

8. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต

เป็นไปได้ 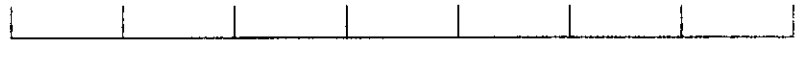 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

9. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่า จะทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต

เป็นไปได้ 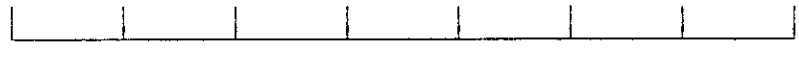 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

10. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต

เป็นไปได้ 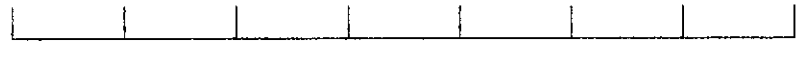 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

11. การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน พึ่งยาเสพติด ไม่ซื่อสัตย์ ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ

เป็นไปได้ 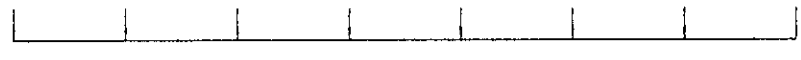 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

12. การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรม เบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน พึ่งยาเสพติด ไม่ซื่อสัตย์ ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ

เป็นไปได้ 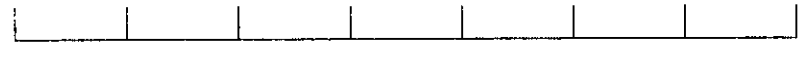 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

13. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน พึ่งยาเสพติด ไม่เชื่อฟัง ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ

เป็นไปได้ |——|——|——|——|——|——|——| เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

14. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย ทำเพื่อประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน พึ่งยาเสพติด ไม่เชื่อฟัง ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ

เป็นไปได้ |——|——|——|——|——|——|——| เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

15. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน พึ่งยาเสพติด ไม่เชื่อฟัง ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ

เป็นไปได้ |——|——|——|——|——|——|——| เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

16. การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เชก ตัดผม ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย

เป็นไปได้ |——|——|——|——|——|——|——| เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

17. การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย

เป็นไปได้ 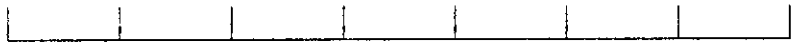 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

18. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย

เป็นไปได้ 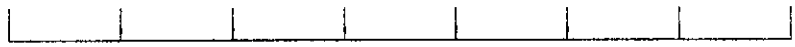 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

19. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมที่ เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่า จะทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

20. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมที่ ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย

เป็นไปได้ 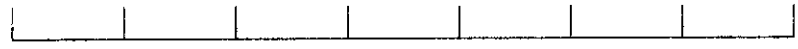 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

21. การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บที่ เขี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปที่ ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

22. การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปมี ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ

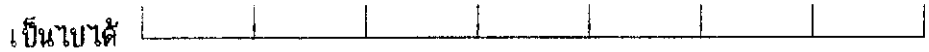

23. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปมี ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ

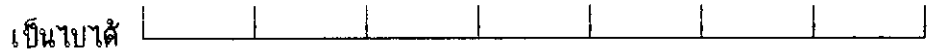

24. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาดออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปมี ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ

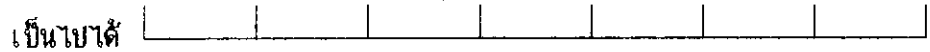

25. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่าให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปมี ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ

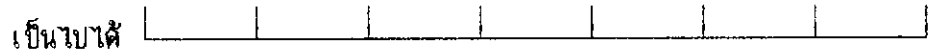

26. การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บปวด เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด

เป็นไปได้ |——|——|——|——|——|——|——| เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

27. การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด

เป็นไปได้ |——|——|——|——|——|——|——| เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

28. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด

เป็นไปได้ |——|——|——|——|——|——|——| เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

29. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมที่ เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่า จะทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด

เป็นไปได้ |——|——|——|——|——|——|——| เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

30. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมที่ ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด

เป็นไปได้ |——|——|——|——|——|——|——| เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

ชุดที่ 2

31. การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บปวด เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี ├──┼──┼──┼──┼──┼──┼──┤ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

32. การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น การทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี ├──┼──┼──┼──┼──┼──┼──┤ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

33. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี ├──┼──┼──┼──┼──┼──┼──┤ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

34. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมที่ เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกายทำเพื่อประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ทำให้นักเรียนเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี ├──┼──┼──┼──┼──┼──┼──┤ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

35. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ ลุกเช้า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ลดการทำผิดทางวินัย ตั้งใจเรียน การทำให้เกิดผลเช่นนี้เป็นสิ่งที่ ...

ดี 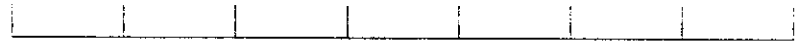 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

36. การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ ทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 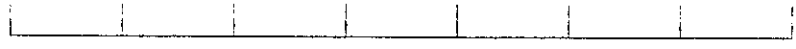 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

37. การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 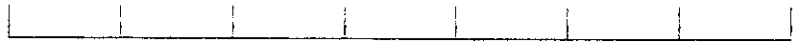 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

38. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

39. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกายบำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 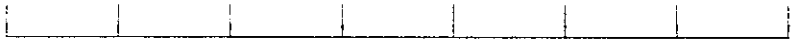 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

40. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 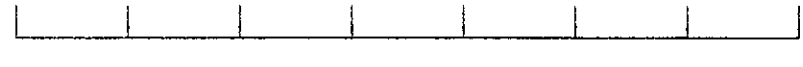 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

41. การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน พึ่งยาเสพติด ไม่ซื่อสัตย์ ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 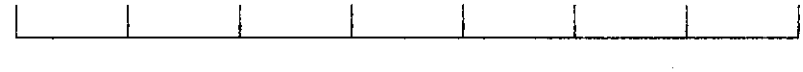 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

42. การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน พึ่งยาเสพติด ไม่ซื่อสัตย์ ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

43. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน พึ่งยาเสพติด ไม่ซื่อสัตย์ ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 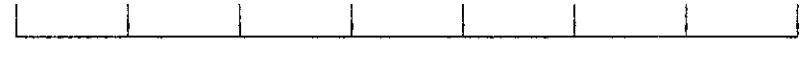 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

44. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกายบ้าเพื่อประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเปี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน ติ่งยาเสพติด ไม่ซื่อสัตย์ ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 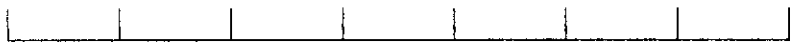 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

45. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเปี่ยงเบนไปในทางไม่ดีมี หนีเรียน ติ่งยาเสพติด ไม่ซื่อสัตย์ ไม่กลัวการลงโทษ ฯลฯ การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 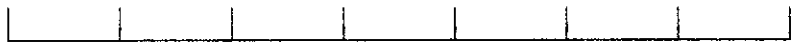 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

46. การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ ทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 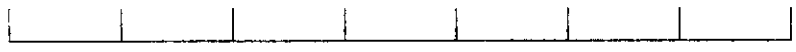 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

47. การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 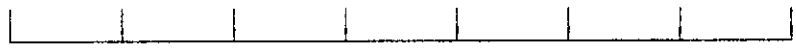 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

48. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 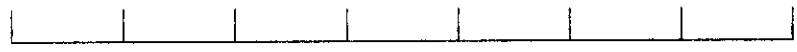 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

49. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมที่ เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาดออกกำลังกายบ้าเพื่อประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 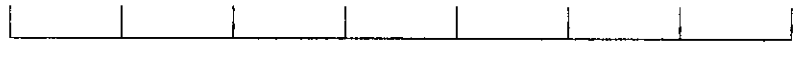 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

50. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมที่ ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 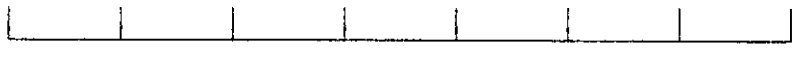 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

51. การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บที่ เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปที่ ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 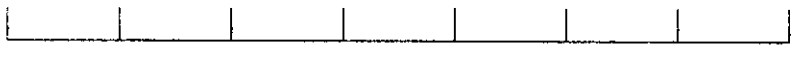 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

52. การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปที่ ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 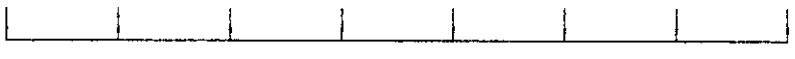 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

53. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปมี ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

54. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกายบำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปมี ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 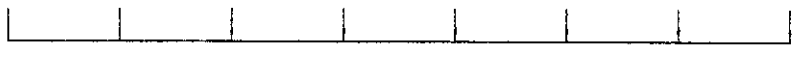 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

55. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปมี ขาดความเชื่อมั่น มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้กาลเทศะ รอบคอบ ฯลฯ การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 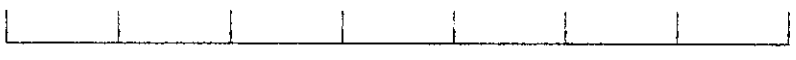 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

56. การลงโทษโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

ดี 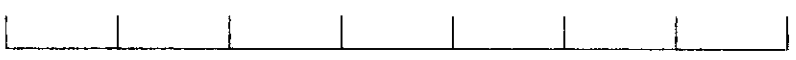 เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

57. การลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิดการทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

58. การลงโทษโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด การทำให้เกิดผลเช่นนี้เป็นสิ่งที่ ...

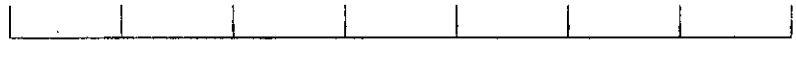

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

59. การลงโทษโดยการให้ทำกิจกรรมที่ เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาดออกกำลังกายบำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด การทำให้เกิดผลเช่นนี้ เป็นสิ่งที่ ...

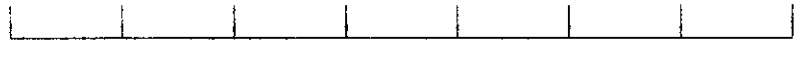

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

60. การลงโทษโดยการควบคุมพฤติกรรมที่ ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด การทำให้เกิดผลเช่นนี้เป็นสิ่งที่ ...

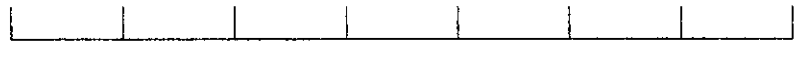

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

ชุดที่ 3

ข้าพเจ้าคิดว่า **การลงโทษนักเรียนโดยทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ เป็นสิ่งที่ ...**

61. ดี ——— เลว
62. ดีใจ ——— เสียใจ
63. ควรทำ ——— ไม่ควรทำ
64. ชอบ ——— เกลียด
65. พัฒนาคน ——— ทำลายคน

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

ข้าพเจ้าคิดว่า **การลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน เป็นสิ่งที่ ...**

66. ดี ——— เลว
67. ดีใจ ——— เสียใจ
68. ควรทำ ——— ไม่ควรทำ
69. ชอบ ——— เกลียด
70. พัฒนาคน ——— ทำลายคน

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

ข้าพเจ้าคิดว่า **การลงโทษนักเรียนโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ เป็นสิ่งที่ ...**

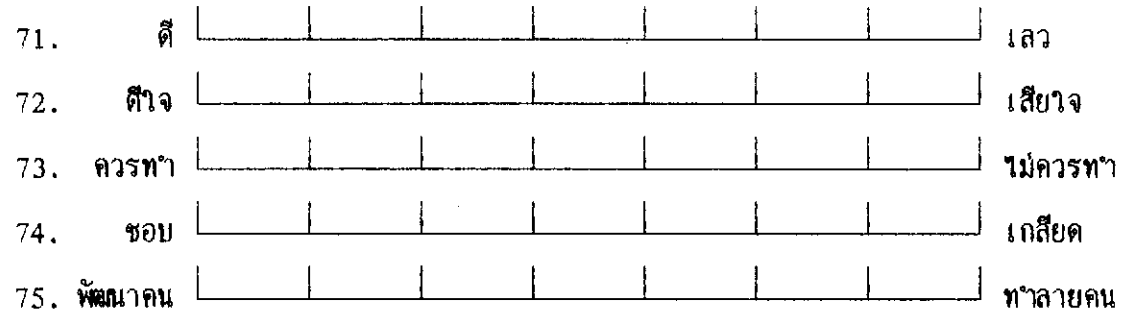

ข้าพเจ้าคิดว่า **การลงโทษนักเรียนโดยให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ เป็นสิ่งที่ ...**

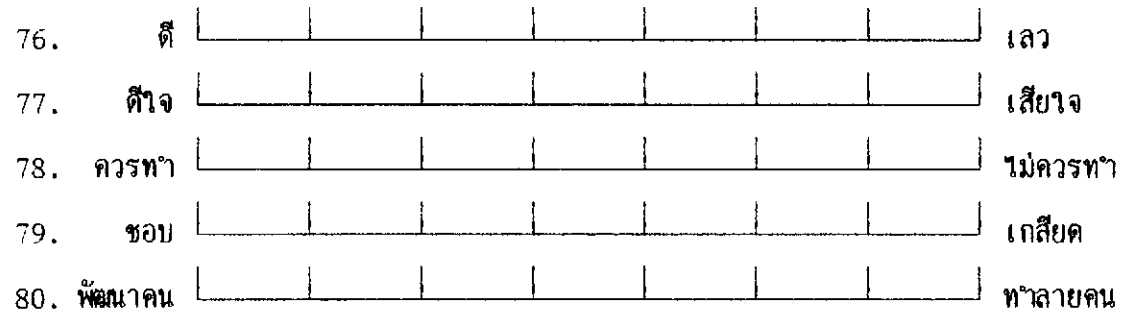

ข้าพเจ้าคิดว่า **การลงโทษนักเรียนโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ เป็นสิ่งที่ ...**

81. ดี ——— เลว
82. ดีใจ ——— เสียใจ
83. ควรทำ ——— ไม่ควรทำ
84. ชอบ ——— เกลียด
85. พัฒนาคน ——— ทำลายคน

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

ชุดที่ 4

86. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ*** คิดว่าควรที่จะ**ลงโทษนักเรียนโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ**

เป็นไปได้ ——— เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

87. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ*** คิดว่าควรที่จะ**ลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน**

เป็นไปได้ ——— เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

88. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ*** คิดว่าควรที่จะ**ลงโทษนักเรียนโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ**

เป็นไปได้ ——— เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง น้อย ปานกลาง มาก

89. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาดบำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

90. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ

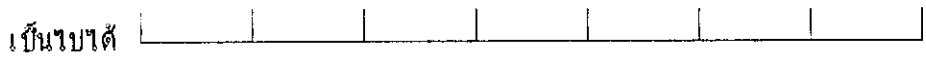

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

91 ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***นักเรียนในชั้นเรียน*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ

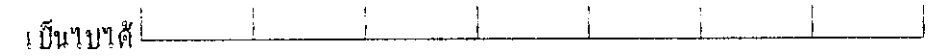

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

92. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***นักเรียนในชั้นเรียน*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน

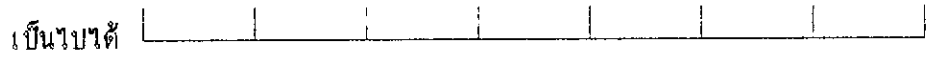

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

93. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***นักเรียนในชั้นเรียน*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ

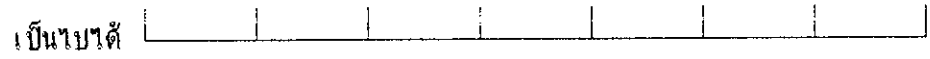

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

94. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***นักเรียนในชั้นเรียน*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

95. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***นักเรียนในชั้นเรียน*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ ลุกเช้า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ

เป็นไปได้ 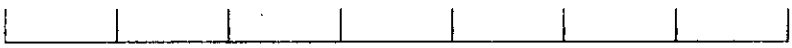 เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

96. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นที่ไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

97. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

98. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

99. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มี เช่นงานด้านการเรียน ทำความสะอาด บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ

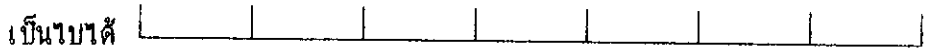

100. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ

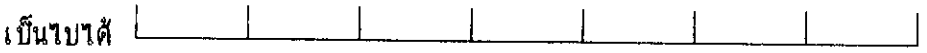

101. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ

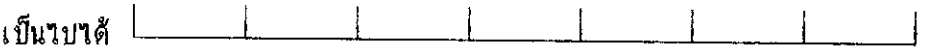

102. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการว่ากล่าวตักเตือน

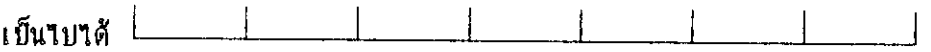

103. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน*** คิดว่าควรที่จะลงโทษนักเรียนโดยการเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ

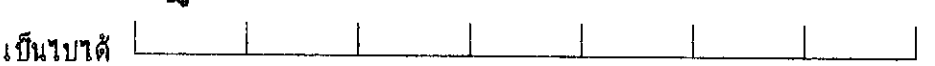

104. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน*** คิดว่าควรที่จะ **ลงโทษนักเรียนโดยการให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มี เช่นงานด้านการเรียน ทำความสะอาด บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ**

เป็นไปได้ ———— เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

105. ในปีการศึกษา 2538 นี้ ***พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้อง ของนักเรียน*** คิดว่าควรที่จะ **ลงโทษนักเรียนโดยการควบคุมพฤติกรรมมิ ยืนกางแขน กักบริเวณ ดูกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ**

เป็นไปได้ ———— เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

ชุดที่ 5

106. โดยทั่วไปท่านต้องการทำสิ่งที่**เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ** ประสงค์ให้ทำมากน้อยเพียงใด

ไม่ต้องการ ———— ต้องการ

107. โดยทั่วไปท่านต้องการทำสิ่งที่**นักเรียนในชั้นเรียน** ประสงค์ให้ทำมากน้อยเพียงใด

ไม่ต้องการ ———— ต้องการ

108. โดยทั่วไปท่านต้องการทำสิ่งที่**นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย** ประสงค์ให้ทำมากน้อยเพียงใด

ไม่ต้องการ ———— ต้องการ

109. โดยทั่วไปท่านต้องการทำสิ่งที่**พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน** ประสงค์ให้ทำมากน้อยเพียงใด

ไม่ต้องการ ———— ต้องการ

ชุดที่ 6

110. **บุคคลที่มีความสำคัญต่อท่านส่วนมากคิดว่า** ปีการศึกษา 2538 นี้ **การลงโทษนักเรียนควรที่จะทำให้ร่างกายเจ็บมี เฆี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ**

ควรทำ ——————————— ไม่ควรทำ

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

111. **บุคคลที่มีความสำคัญต่อท่านส่วนมากคิดว่า** ปีการศึกษา 2538 นี้ **การลงโทษนักเรียนควรที่จะว่ากล่าวตักเตือน**

ควรทำ ——————————— ไม่ควรทำ

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

112. **บุคคลที่มีความสำคัญต่อท่านส่วนมากคิดว่า** ปีการศึกษา 2538 นี้ **การลงโทษนักเรียนควรที่จะเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ**

ควรทำ ——————————— ไม่ควรทำ

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

113. **บุคคลที่มีความสำคัญต่อท่านส่วนมากคิดว่า** ปีการศึกษา 2538 นี้ **การลงโทษนักเรียนควรที่จะให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย ทำเพื่อประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ**

ควรทำ ——————————— ไม่ควรทำ

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

114. **บุคคลที่มีความสำคัญต่อท่านส่วนมากคิดว่า** ปีการศึกษา 2538 นี้ **การลงโทษนักเรียนควรที่จะควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ**

ควรทำ ——————————— ไม่ควรทำ

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ชุดที่ 7

115. ในปีการศึกษา 2538 ถ้าจะมีการลงโทษนักเรียน ข้าพเจ้า**ตั้งใจจะลงโทษโดย**
การทำให้ร่างกายเจ็บมี เขี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม ฯลฯ

ตั้งใจจะทำ 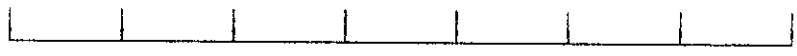 **ตั้งใจจะไม่ทำ**

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

116. ในปีการศึกษา 2538 ถ้าจะมีการลงโทษนักเรียน ข้าพเจ้า**ตั้งใจจะลงโทษโดย**
การว่ากล่าวตักเตือน

ตั้งใจจะทำ **ตั้งใจจะไม่ทำ**

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

117. ในปีการศึกษา 2538 ถ้าจะมีการลงโทษนักเรียน ข้าพเจ้า**ตั้งใจจะลงโทษโดย**
การเอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ

ตั้งใจจะทำ 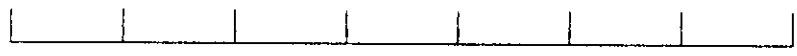 **ตั้งใจจะไม่ทำ**

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

118. ในปีการศึกษา 2538 ถ้าจะมีการลงโทษนักเรียน ข้าพเจ้า**ตั้งใจจะลงโทษโดย**
การให้ทำกิจกรรมมี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย
ทำเพื่อประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น ฯลฯ

ตั้งใจจะทำ 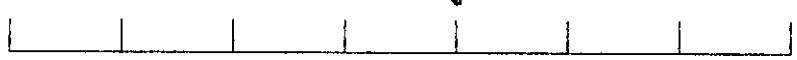 **ตั้งใจจะไม่ทำ**

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

119. ในปีการศึกษา 2538 ถ้าจะมีการลงโทษนักเรียน ข้าพเจ้า**ตั้งใจจะลงโทษโดย**
การควบคุมพฤติกรรมมี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม ฯลฯ

ตั้งใจจะทำ 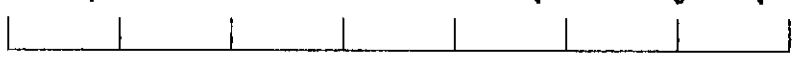 **ตั้งใจจะไม่ทำ**

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

ชุดที่ 8

120. ในปีการศึกษา 2538 ท่าน**เคยลงโทษนักเรียน**โดยการ**ทำให้ร่างกายเจ็บปี๊ เฉี่ยน ตี หยิก ทุบ เขก ตัดผม** ฯลฯ หรือไม่

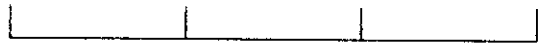

เคยทำบ่อย เคยทำบางครั้ง ไม่เคยทำ

121. ในปีการศึกษา 2538 ท่าน**เคยลงโทษนักเรียน**โดยการ**ว่ากล่าวตักเตือน** หรือไม่

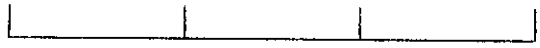

เคยทำบ่อย เคยทำบางครั้ง ไม่เคยทำ

122. ในปีการศึกษา 2538 ท่าน**เคยลงโทษนักเรียน**โดยการ**เอาผิดทางวินัย ได้แก่ ให้ออก สั่งพักการเรียน ทำทัณฑ์บน เชิญผู้ปกครองมาพบ** หรือไม่

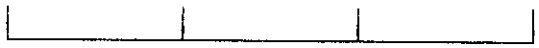

เคยทำบ่อย เคยทำบางครั้ง ไม่เคยทำ

123. ในปีการศึกษา 2538 ท่าน**เคยลงโทษนักเรียน**โดยการ**ให้ทำกิจกรรมบี เพิ่มงานด้านการเรียน ทำความสะอาด ออกกำลังกาย บำเพ็ญประโยชน์ สอดส่องการทำผิดของผู้อื่น** ฯลฯ หรือไม่

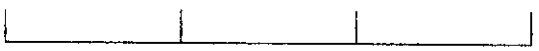

เคยทำบ่อย เคยทำบางครั้ง ไม่เคยทำ

124. ในปีการศึกษา 2538 ท่าน**เคยลงโทษนักเรียน**โดยการ**ควบคุมพฤติกรรมบี ยืนกางแขน กักบริเวณ คุกเข่า ให้อยู่นอกกลุ่ม** ฯลฯ หรือไม่

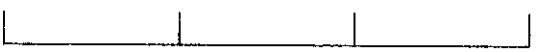

เคยทำบ่อย เคยทำบางครั้ง ไม่เคยทำ

ภาคผนวก ง

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน ของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 22 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามตัวแปร

ตัวแปร	ข้อ	t	ตัวแปร	ข้อ	t
b_1	1	9.16**		22	6.30**
	2	6.39**		23	12.56**
	3	10.18**		24	8.34**
	4	7.90**		25	8.57**
	5	6.30**	b_6	26	13.09**
b_2	6	3.15**		27	5.02**
	7	2.30*		28	11.01**
	8	4.33**		29	7.59**
	9	2.83**		30	10.50**
	10	3.39**	e_1	31	9.94**
b_3	11	1.81*		32	6.39**
	12	.59		33	10.40**
	13	2.15*		34	8.84**
	14	3.49**		35	8.44**
	15	1.85*	e_2	36	7.12**
b_4	16	10.43**		37	5.24**
	17	6.19**		38	6.16**
	18	10.31**		39	6.75**
	19	8.59**		40	8.95**
	20	9.33**	e_3	41	6.18**
b_5	21	11.70**		42	4.32**

ตาราง 22 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อ	t	ตัวแปร	ข้อ	t
	43	6.11**		65	10.51**
	44	6.87**	A_B	66	7.03**
	45	7.71**		67	4.59**
e_4	46	11.37**		68	7.79**
	47	5.87**		69	4.68**
	48	10.05**		70	6.17**
	49	8.94**	A_B	71	9.29**
	50	11.11**		72	6.52**
e_5	51	12.25**		73	10.61**
	52	7.89**		74	5.69**
	53	12.17**		75	9.79**
	54	7.55**	A_B	76	7.80**
	55	11.04**		77	3.95**
e_6	56	12.94**		78	7.10**
	57	6.52**		79	2.91**
	58	11.21**		80	5.20**
	59	7.17**	A_B	81	10.35**
	60	10.27**		82	5.45**
	61	11.59**		83	8.86**
	62	3.48**		84	5.67**
	63	9.54**		85	10.11**
	64	7.24**	NB_1	86	10.36**

ตาราง 22 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อ	t	ตัวแปร	ข้อ	t
	87	6.45**	MC_1	106	9.70**
	88	11.77**	MC_2	107	8.07**
	89	8.22**	MC_3	108	8.91**
	90	9.21**	MC_4	109	7.81**
NB_2	91	9.82**	SN_1	110	9.91**
	92	9.01**	SN_2	111	6.92**
	93	11.29**	SN_3	112	9.79**
	94	8.97**	SN_4	113	6.34**
	95	9.44**	SN_5	114	9.74**
NB_3	96	9.75**	I_1	115	10.22**
	97	7.95**	I_2	116	7.88**
	98	9.96**	I_3	117	10.06**
	99	8.37**	I_4	118	5.92**
	100	9.25**	I_5	119	10.42**
NB_4	101	8.73**	B_1	120	5.65**
	102	6.36**	B_2	121	5.51**
	103	11.31**	B_3	122	3.04**
	104	7.76**	B_4	123	4.42**
	105	9.19**	B_5	124	3.38**

*$p < .05$

**$p < .01$

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวขนิษฐา ชัยโชติกุลชัย
วัน เดือน ปีเกิด	4 เมษายน 2504
ที่อยู่ปัจจุบัน	1/7 ซอยสุขา 1 ถนนเฟื่องนคร แขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	บุคลากร 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ฝ่ายสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2522	มัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แผนกวิทยาศาสตร์ จากโรงเรียนเบญจมราชาลัย
พ.ศ.2526	การศึกษาบัณฑิต (วิชาเอกคณิตศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ.2539	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกการวัดผลการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

บทคัดย่อ

ของ

ขนิษฐา ชัยโชติกุลชัย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

พฤษภาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน ความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการลงโทษนักเรียนกับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนกับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรชีวสังคมบางตัวแปร ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การเป็นครู กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนกับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 จำนวน 370 คน ซึ่งได้มาตามการสุ่มแบบหลายขั้นตอน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัด 8 ชุด ที่สร้างตามรูปแบบของออสกูด คือ แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ แบบวัดการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการลงโทษ แบบวัดเจตคติต่อการลงโทษนักเรียน แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษ แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน แบบวัดความตั้งใจในการลงโทษนักเรียน และแบบวัดพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน แบบวัดทั้งหมดมีค่าความเชื่อมั่น .4970 ถึง .8738 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติไค-สแควร์ หาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล และสหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติดีเล็กน้อยต่อการลงโทษ และเชื่อเด่นชัดว่าการลงโทษมีผล ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางไม่ดี ทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิดและคงเชื่อว่าการลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้นสูงที่สุด แต่ก็เชื่อเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

2. ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงเล็กน้อย และกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน ได้แก่ เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียนในการลงโทษนักเรียน ครูทำโทษโดยคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกลุ่มต่าง ๆ เล็กน้อยทุกกลุ่ม

3. ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีความตั้งใจในการลงโทษเพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษ และครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษมีเจตคติแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อว่าเมื่อลงโทษนักเรียนแล้วทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด สูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษทุกกลุ่ม และสูงกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษ และกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อครู ได้แก่ เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน

4. เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .5084$)

5. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .6199$)

6. เพศ และประสบการณ์การเป็นครูมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ความตั้งใจในการลงโทษมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .4225$)

A STUDY OF VARIABLES RELATED TO STUDENT PUNISHMENT BEHAVIORS OF LOWER SECONDARY TEACHERS UNDER THE GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN BANGKOK ACCORDING TO THE THEORY OF REASONED ACTION

AN ABSTRACT

BY

KHANITA CHAICHOTIKULCHAI

Presented in partial fulfillment of the requirments for the

Master of Education degree in Secondary Measurement

at Srinakarinwirot University

May 1996

This study aimed to investigate attitudes towards student punishment, subjective norm of student punishment, student punishment intention, relationship between those of attitude and intention, those of subjective norm and intention, demographic variables such as, sex and teaching experience and intention, and relationship between those of intention and student punishment behavior according to the Theory of Reasoned Action

The subjects consisted of 370 Lower Secondary teachers Under the General Education Department in Bangkok, through multistage random sampling. Data were gathered by 8 tests established through Osgood's pattern : Punishment Belief test, Evaluation Punishment Belief Test, Student Punishment Attitude Test, Normative Belief test, Motivation to Comply Subjective Norm Test, Subjective Norm of Student Punishment Test, Student Punishment Intention Test, and Student Punishment Behavior Test. These tests had reliabilities at .4970 - .8738. Data were analyzed through qui-square, Pearson product moment, Point-biserial correlation and Multiple Correlation.

Major findings were as follows:

1. Lower Secondary teachers had a slight positive attitude towards punishment and salient belief of punishment that would be effective. The effects were students' better behavior, students' bad mental health, students' negative behavior, teachers' control class easier, students' changed personality, students' conscious feeling and daring not to do wrong,and teachers believed slightly that punishment would make students' behavior best

2. There were slight subjective norm and salient subjective norm of student punishment, including peers and superiors, students in

class, students' inappropriate behavior or discipline, and punishment of parents and relatives. Teachers made slight punishment according to subjective norm.

3. There was slight intention of student punishment. Moreover, there was a significant difference at .001 level among those with punishment intention and without punishment intention. Teachers with punishment intention had higher normative belief, motivation to comply and subjective norm of punishment than those without punishment intention. Influential group included peers and superiors, students in class, students' inappropriate behavior and discipline, students' parents and relatives.

4. There was a positive correlation at .001 ($r=.5084$) between student punishment attitude and intention.

5. There was a positive correlation at .001 level ($r=.6199$) between subjective norm and intention of punishment.

6. There was no significant correlation between sex and teaching experience.

7. There was a positive correlation at .001 level ($r=.4225$) between punishment intention and behavior.